

EBSO HABER

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI AYLIK YAYIN ORGANI

ARALIK 2020

@ebsoorgn

@ebsoorgn

Ege Bölgesi Sanayi Odası

Ege Bölgesi Sanayi Odası

Ege Bölgesi Sanayi Odası

BÜTÜN YOLLAR ÜRETİME ÇIKIYOR

2020 yılı sürdürülebilir
bir ekonomi için sanayinin
stratejik önemini gösterdi

AÇILDIK!

Yüzlerce çeşit ürün
Çözer ile kapınızda!

www.stdshop.com.tr

Available on the
App Store

Google play

STD
e-ticaret

MAViTAS

Beton Prefabrik Yapı Elemanları Üreticisi

mavitasprefabrik.com.tr

0 232 877 2000 | 0 532 677 67 01

Kemalpaşa O.S.B. Mah. İzmir Ankara Asfaltı Cad. No:5/2 Kemalpaşa / İZMİR

ARALIK GÜNDEMİ

ARALIK 2020

Yıl : 37
Sayı : 439

Sahibi

Ege Bölgesi Sanayi Odası adına
Yönetim Kurulu Başkanı
Ender YORGANCILAR

Sorumlu Müdür

Mustafa KALYONCU
Genel Sekreter

Yayın Kurulu

Muhsin DÖNMEZ
Ateş İlyas DEMİRKALKAN
Metin AKDAŞ

Yayın Sorumlusu

Engin TATLIBAL

Yönetim Yeri

Ege Bölgesi Sanayi Odası
Cumhuriyet Bulvarı
No: 63 - İZMİR
Tel : (0 232) 455 29 00
Faks : (0 232) 425 36 35
www.ebso.org.tr
KEP Adresi: ebso@hs01.kep.tr

Reklam Rezervasyon

Engin TATLIBAL
(0232) 455 29 68

Grafik - Baskı Öncesi

teknofset

Baskı

teknofset mat. san. tic. ltd. şti.
5632 sokak no: 26 çamdibi / izmir
tel : 232 458 58 09
faks : 232 458 54 04

EBSOHABER, Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın aylık kurumsal yayın organıdır. EBSOHABER'de yayınlanan yazılar kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir. Yazılar aksi belirtilmedikçe EBSO'nun resmi görüşünü yansıtmaz. İmzalı yazılarda ifade edilen görüşler sadece yazarlarına aittir.

Yerel süreli yayın

Baskı Tarihi: 29 Aralık 2020

4 2020 yılından öğrendiklerimiz!

6 "Bir damla suya muhtaç kalmayalım!"

8 "Dünyayı yeniden tasarlarken en büyük önceliğimiz eğitim olmalı"

10 Yorgancılar'dan gençlere girişimcilik dersi "Eski Köye Yeni Adet Getirin"

12 "Artacak gelir ve harcamalar, asgari ücretteki vergi muafiyetini telafi eder"

14 Yorgancılar: "Temiz enerji sürecine uyum sağlamamız gerekiyor"

16 "Çıkış yolu: ÜRETİM"

18 Bankkart Tedarik Zinciri Finansman Projesi protokolü imzalandı

22 Yorgancılar: İZQ ile Türk markaları dünyaya açılacak

23 "Olağanüstü dönemler için bu tür düzenlemeler zorunlu"

28 Esen'den Meclis temennileri

30 Yorgancılar: "Dünya resetleniyor, dönüşümün anahtarı sanayide"

34 Sanayicinin gündemi deprem, pandemi, ekonomi

40 Sanayicinin gündemi pandemi sürecinde yaşananlar

52 Dünya ekonomisi "mutasyon" teyakkuzunda

56 Ege Bölgesi'nden Kasım ayında 1,21 milyar dolarlık ihracat

60 Sanayi üretimi Ekim'de yıllık yüzde 10,2 arttı

64 Eylül'de işsizlik yüzde 12,7

71 Temel ekonomik göstergeler

Kapak

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, 2021'de salgından bağımsız bir şekilde, dünya yeniden inşa edilirken insanlığın küresel borç ve iklim krizi ile mücadele etmek durumunda olacağını söyledi.

37
YIL
years

YILDIZ
YANGIN

7/24
TEKNİK
SERVİS

- Mühendislik
- Projelendirme
- Taahhüt
- Montaj
- Yangın söndürme cihazları
- Yangın dolapları
- Yangın kapıları
- Yangın pompaları
- FM 200 söndürme sistemleri
- Co2 söndürme sistemleri
- Köpüklü söndürme sistemleri
- Sprinkler söndürme sistemleri
- Davlumbaz söndürme sistemleri
- Yangın algılama ve ihbar sistemleri
- Yangın ekipmanları
- Yangın izolasyonu

İZMİR MERKEZ : 1201/2 Sk.No:4 Z-12 Temsil Plaza
İş Merkezi Yeniyetir / Konak / İZMİR
0 232 457 32 41 - 458 32 41 - 0 232 457 48 82

MANİSA MERKEZ : Muradiye Mh. Eski Menemen Cd
No:13 Yunusemre / MANİSA
0 236 214 02 36 - 0 236 214 05 34

yildizyangin@yildizyangin.com.tr • www.yildizyangin.com.tr

Ender YORGANCILAR

Ege Bölgesi Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

ender.yorgancilar@ebso.org.tr

[@EYorgancilar](https://twitter.com/EYorgancilar)

2020 YILINDAN ÖĞRENDİKLERİMİZ!

İnsanlık tarihine damga vuran, hem ekonomik hem de sosyal açıdan dünyanın tamamını olumsuz etkileyen Pandemi, öncelikleri değiştirerek, tüm dengeleri altüst etti ve küresel ekonomiyi yüzyılın krizi ile karşı karşıya bıraktı. Sonuçta da, "2020: Covid-19" ile özdeşleşen bir yıl olarak tarihe geçti.

Dünya genelinde 1 milyon 700 bini aşkın insanın yaşamını yitirdiği ve hala yitirmeye devam ettiği, acıların, korkunun, tedirginliğin gölgesinde, ülkemizde de ekonomideki dengeleri bozan bir o kadar da öğretici bir yıl oldu.

Peki, 2020 yılından ne öğrendik?

- Sağlık alanında bilimsel ve gelişmiş üretim altyapısına sahip olmanın gerekliliğini,
- Ürün üretimi ve hizmet sağlamada esnek ve proaktif olmanın değerini,
- Birey, işveren ve devlet için tasarruf etmenin, ihtiyat akçesi tutmanın kıymetini,
- Tarım ve gıdada kendi kendine yetebilmenin önemini,
- Turizm sektörünün kırılganlığını,
- Teknolojideki değişimlerden kaçılmayacağını, dijital dönüşümün tercih değil, zorunluluk olduğunu,
- Doğa'ya karşı değil, doğayla uyumlu ve doğayla dost hareket edilmesi gerektiğini,
- İhtiyacımızdan daha fazlasını kullandığımızı ve daha azla yaşanabileceğini,
- Dünyanın her an yeni krizlere açık olduğunu,
- Kriz anlarında ekip olabilmenin ve güven sağlayabilmenin avantajını,
- Sokaklarda özgürce dolaşabilmenin maddi karşılığı olmadığını,
- Deprem değil, binanın can aldığını,
- Yarattığı istihdam, sağladığı döviz ve yaptığı yatırımlarla sürdürülebilir bir ekonomi için sanayinin stratejik önemini,

Tıpkı, "Seni sen yapan; kazandığın savaşlar değil, kaybettiğin savaşlardır. İnsan kazanarak öğrenmez, kaybederek öğrenir." Sözünde olduğu gibi kaybederek

öğrendik.

Bu kadar çok şeyi öğrendiğimiz bir yılın ardından, 2021'de neler olacak?

Son 50 yılda hiç görülmeyen belirsizlik ve risklerle karşı karşıya olduğumuz bir süreçte, neler olabileceğini bilmek çok zor. Ancak, birkaç ana husus var ki, 2021 yılını lehimize çevirmeyi sağlayacak, nasıl yol alacağımızı belirleyecektir:

- İliki, öğrendiklerimizi, işyerlerimizde, evimizde, kurumlarımızda ne kadar uygulayabileceğiz.
- İkincisi, mutasyona uğradığı söylenen virüsün yaratacağı yeni dalga ve bu kapsamda aşının başarılı olup, olamayacağı ve kapsayıcılığı,
- Üçüncüsü de, ülke olarak gerek ekonomik, gerekse toplumsal açıdan normalleşmeye geçmek için atmamız gereken adımları hangi hızda atacağımızdır.

Bildiğimiz bir şey varsa da; salgından bağımsız bir şekilde, dünya yeniden inşa edilirken, önümüzdeki dönemde "küresel borç ve iklim krizi" ile de mücadele edilecek olmasıdır. Bu kapsamda; etkin yönetim anlayışı, yerli üretimin teşvik edilmesi, başta su olmak üzere tüm kaynakların tasarruflu kullanımı ve küresel yeni yaklaşımlar doğrultusunda stratejiler geliştirilmesi son derece kritiktir.

Böylesine bir süreçte Pandeminin ilk anından bu yana; gerek Yönetim Kurulumuz ile ve gerekse tüm çalışma arkadaşlarımızla birlikte, yasal hizmetleri ve sürecin gerektirdiği yeni hizmetleri 7/24 sunmaya ve konularınıza çözüm aramaya devam ediyoruz. Bu zorlu şartlarda üretme kararlılığını gösterdiğiniz için sizleri tebrik ediyor, faaliyetlerinizi sekteye uğratan her konuda Odamızla iletişim içinde olmanızı, duyurularımızı takip etmenizi arzu ediyoruz.

Olağandışı gelişmeler olmadığı takdirde, yaz döneminden itibaren kayıplarımızı telafi etme şansını yakalayabileceğimizi ümit ettiğim 2021 yılının, fırsatları ve riskleri ile umudu, sağlığı ve iyiliği insanlıkla buluşturmasını diliyorum. Gönülünüzce geçireceğiniz mutlu bir yıl olsun.

ERKEN
TESLİM
SEÇENEĐİ

KİŐİYE
ÖZEL
ÖDEME
PLANI

1YIL
ÖDEMESİZ

%18 KDV BİZDEN

YENİ OFİSİNİZİN KEYFİNİ ÇIKARMAK SİZDEN!

Şehrin merkezinde işinize prestij katacak
Mahall Bomonti İzmir ofislerinde yerinizi alın,
tarihe açılan balkonunuzda başarının keyfini çıkarın.

MAHALL
BOMONTİİZMİR

TÜRKERLER

444 18 99

Kampanya stoklarla sınırlıdır. En fazla 20 adet ofis için geçerli olmak üzere, A Blok'ta ofis alana 30.04.2021 tarihinden teslimatı kadar B Blok ofisini kira ödemeksizin kullanma imkanı. Kampanya 31.01.2021 tarihine kadar geçerlidir.

Başkan Yorgancılar, yaklaşan tehlikeye karşı uyardı:

“Bir damla suya muhtaç kalmayalım!”

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar “Bir damla suyun değeri, yarınlarda altından daha kıymetli olabilir. İşte o bir damla suya muhtaç kalmamak için bugünlerde harekete geçmenin tam zamanıdır” dedi.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, barajlardaki su seviyelerinin tehlikeli sınıra gelmesi nedeniyle ufukta kuraklık tehlikesinin belirildiğini söyledi. Konuyla ilgili farkındalığı artırmanın gerekliliğine dikkat çeken Yorgancılar, “İzmir Büyükşehir Belediye Başkanımız Sayın Tunç Soyer’in endişelerini paylaştığı susuzluk konusunda, kapsayıcı bir farkındalığa ihtiyacımız olduğu inancındayım. Gerek BM ve gerekse son 5-6 senedir her yıl, meclis üyelerimizle paylaştığımız Dünya Ekonomik Forumu’nun küresel riskler sıralamasında; iklim ve su krizleri ilk 5 sıradaki yerini korumaktadır” dedi.

Yorgancılar “Artan nüfus, azalan kaynaklar, iklim değişikliği ile birlikte baş gösteren kuraklık ve tüketici alışkanlıkları bugün bizleri su krizi ile yüzleştirmektedir. Öyle ki, uluslararası raporlar dünya nüfusunun yüzde 40’ının 2050 yılında yaşayacağı susuzluğa dikkat çekiyor” diye konuştu.

Bugün İzmir’de de benzer bir sorunla karşı karşıya olduğunu belirten Yorgancılar, “Konunun farklı paydaşlarının, farklı

sorumlulukları ve farklı derecelerde etkilenmeleri söz konusu. Bireysel açıdan baktığımızda; pandemide insanoğlunun farkındalığa kavuştuğu en önemli konulardan biri, sadece alışkanlıktan ötürü yaptığımız gereksiz seviyedeki harcamaların yapılmaması da olabileceğidir. Hijyenin öne çıktığı bir süreçte tezat gibi görünse de, zaruri ihtiyaçlarımızın dışında suyu hunharca tükettiğimiz bir gerçek. Çeşme o kadar açık kalmaya da yapabileceğimiz işlerin farkına varmak zorundayız. Diğer yandan, geleceğin stratejik sektörlerinden tarımsal üretim ve sanayimizin sürekliliği açısından, yani

temel ihtiyacımızın dışında ekonomik faaliyetlerin devamı açısından da suya ulaşabilmek çok kritik” ifadesini kullandı.

Planlama şart

Suyun kıymetini onu kaybetmeden anlamak zorunda olduğumuzu hatırlatan Başkan Yorgancılar “Sokaklarda özgürce yürüebilmenin değerini, onu kaybettiğimiz pandemide nasıl anlıyorsak, dilerim benzer bir bedeli su için ödemeyiz. Bir damla suyun değeri,

yarınlarda altından daha kıymetli olabilir. İşte o bir damla suya muhtaç kalmamak için bugünlerde harekete geçmenin tam zamanıdır. O nedenle; ortak akılla bilim insanlarımızın, yerelin, kamunun, sanayimizin alternatif çözümler arayacağı, geri dönüşüm yöntemi ile su kaynaklarının çeşitlendirilmesi yönünde çalışmaların yapılacağı bir planlamaya geçmek zorundayız. Kriz öncesinde alınacak önlemlerle, kriz dönemlerini daha rahat geçirebilir, sürdürülebilir bir ekonomi için önemli bir yol kat etmiş olabiliriz” diye konuştu.

İklimlendirme sistemlerinde
profesyonel çözümler için **Çiğli A.O.S.B.'de**

DAIKIN **VRV** altherma

Şirket Merkezi

+90 232 458 12 22

A.O.S.B. 10002 Sok. No:24 Çiğli / İZMİR

Showroom

+90 232 458 12 27

Gazi Mah. Önder Cad. No:9/D Gaziemir/İZMİR

www.egemak.biz | info@egemak.biz

Başkan Yorgancılar, Ege Ekonomik Forum'da yeniden tasarlanan dünyanın fotoğrafını ortaya koydu

“Dünyayı yeniden tasarlarırken en büyük önceliğimiz eğitim olmalı”

4. Ege Ekonomik Forum'un “Dünyayı Yeniden Tasarlamak” başlıklı oturumunda konuşan EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, “Eğitim, ekonomide bırakınız iyileşmeyi, sıçrama sağlayacak, ivme kazandıracak en önemli konumuz ve en önemli eksikimizdir. Dilerim, en radikal, en gereken, en ivedi şekilde Eğitim Reformu’nu hayata geçirebiliriz” dedi.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, 4. Ege Ekonomik Forum'da “Dünyayı Yeniden Tasarlamak” oturumuna konuşmacı olarak katıldı. Yorgancılar, dünya yeniden tasarlanırken Türkiye'nin takip eden veya edilen bir ülke olmasının anahtarının eğitimden geçtiğini söyledi. Atacağımız her doğru adımın bizi küresel ekonominin önemli bir aktörü yapmaya doğru götüreceğini vurgulayan Yorgancılar, “İçinde bulunduğumuz kaos, belirsizlik, krizler, değişim ve dönüşüm sürecinde ‘Dünyayı Tasarlamak’ teması oldukça isabetli bir seçim. Time Dergisi'nin Kasım ayı için hazırladığı uluslararası özel sayısında kapağın başlığı ‘The Great Reset’, yani ‘Büyük Sıfırlama’. Adına ne dersiniz deyin, hiçbir şeyin herkes için eskisi gibi olmayacağı bir dünyaya hızla adım attık” dedi.

Yeni dünyanın fotoğrafı

Albert Einstein'ın “Sorular aynı ama cevaplar değişti” sözüne atıfta bulunan Yorgancılar, “Son birkaç yıldır küresel ekonomide yeni yaklaşımlarla yeni bir sürecin işaretleri verilmekte idi. Pandemi bu süreci hızlandırdı ve bazı konuları daha da netleştirdi. Jeopolitik birliktelikler kapsamında yeni ticari anlaşmalar; korumacılık kapsamında üretimi batıya çekme çabası; ani krizlerle, ekonomilerin krizlere açık

olması durumu; demografik değişim kapsamında yeni göç dalgası ve yaşlanma; teknolojik dönüşüm kapsamında Sanayi 4.0; dijital para kapsamında, ticarete yeni ödeme sistemleri ve devletsiz dünya kapsamında mega kentler, STK'lar, büyük şirketler ile kalkınma yaklaşımları içine zaten girilmişti. Batının küresel ticarete zorlanmaya başlaması, Rusya, Hindistan ve Çin olmak üzere gelişmekte olan ülkelerin çıkış ivmesi, küresel ekonomiyi ve bölgesel pazarları yeniden şekillendirmede yeni ataklara sebep oldu. Bu kapsamda daha rekabetçi olma, rakiplerinin önüne geçme yarışında; 2025-2030 gelecek planlarını ülkeler, özellikle spesifik sektörlerde teknoloji temeli üzerine kurgulamaktadır” diye konuştu.

Değişen üretim ve ticaret eksenleri

Alman istihbaratı BND'nin eski yöneticilerinden Gerhard Schindler'in “Çin dünya egemenliğine çok yakın. Avrupa tehlikenin farkına varmalı. Pekin nüfusunu Avrupa, Asya ve Afrika'ya çok akıllı ve sistematik bir şekilde yayıyor” dediğini hatırlatan Yorgancılar, “Made in China 2025 planı ile 2025 yılına kadar dünyanın üretim üssünden, inovasyon ve yüksek teknoloji üssüne dönüşmek hedefleniyor ise dünyayı aslında kimlerin tasarlamaya çalıştığı da açıklıkla görülmektedir. Uluslararası ticarete, çok taraflı Dünya Ticaret Örgütü'nün merkezinden çıkılıp, Amerika-Avrupa-Çin etrafında üçlü kümelenmenin olduğu bir düzene

girilmiştir. Pandemi, bu farkındalığı artırmıştır. Pandemi aslında en çok da, bölgesel üretime geçişin önemini ortaya çıkardı. İşte bu üçlü kümelene kendi içinde, kendi coğrafyasında bölgeselleşme politikası gütmeyen peşinde. Eğer, şirketler üretimlerini Avrupa ve Kuzey Amerika'ya geri çekmeyi hedefliyor, tedarik zincirlerini çeşitlendirmeyi, mega tedarikçilerle çalışmak yerine daha küçük tedarikçilerle bir ağ oluşturmayı planlıyorsa, otomasyonu hızlandırıp, e-ticarete çok daha fazla odaklanıyor ve uzaktan çalışma gerçeğini kavrayıp, fabrikalarındaki operasyonlarını yeniden tasarlıyorsa, küresel ekonomide çok şey değişiyor demektir. Ve bu adımlar bireyden ülkeye kadar herkese farklı yansımaları olacak değişimlerdir” ifadesini kullandı.

Sanayinin geleceği

Söz konusu yaklaşımların ve yaşanan değişimin en çok sanayiye etkilediğinin altını çizen Başkan Yorgancılar, “Sanayiye etkileyecek bir husus da, Yeşil Mutabakat’tır. AB Yeşil Mutabakatı, çevrenin ötesinde, 2050 yılına kadar sanayisinin dönüşümünü gerektiren yeni bir büyüme ve yeni bir küresel dönüşüm planıdır. Yeni sektörel stratejiler, vergi düzenlemeleri, eylem planları bu stratejinin uygulama ayağı olacaktır. Bu, birçok sektörümüzün AB pazarına girişini olumsuz etkilerken, Paris Anlaşması’nı onaylamayan ülkelerle yeni Serbest Ticaret Anlaşması imzalanmaması ve hatta Gümrük Birliği Revizyonunu dahi riske atacak bir süreci de içermektedir. Bu da Türkiye’nin gelecek politikalarında, yeşil ekonomi perspektifinde yaşayabileceği sorunları göstermektedir” dedi.

Sanayinin geleceğini şekillendirecek konulardan birinin de serbest ticaret anlaşmaları olduğunu dile getiren Yorgancılar, “Özellikle yeniden tasarlanan ticaret düzeni içerisinde son derece önemlidir. 2014 yılından bu yana Trans-Pasifik Ortaklığı olan TPP ve TTIP anlaşmalarının olası etkilerini dillendirmeye çalıştım. Trump,

ABD’yi TPP anlaşmasından çekti ama TTIP ile AB ve ABD arasında başlatılan müzakerelerde henüz bir sonuca ulaşılamadı. Yapılan araştırmalar TTIP’in dışında kalmamız durumunda GSYİH’mızın yüzde 2 civarında değer kaybına uğrayacağı yönündedir. O nedenle, yapılan her anlaşma büyük önem taşımaktadır.

Dünya ihracatının yüzde 68’i sanayi ürünlerinden oluşuyor ve biz de ihracatımızın yaklaşık yüzde 50’sini AB ülkelerine yapıyoruz. Uluslararası doğrudan yatırımlarda AB’nin payı yüzde 58’dir. Türkiye’de yaklaşık 20 bin 569 firma AB sermayesiyle yönetilmektedir. Tüm bunları alt alta getirdiğimizde söyleyebiliriz ki, AB’nin yeni nesil STA’lar ile yürümekte olduğu yol, ülkemizin aleyhine işlemektedir” diye konuştu.

Yorgancılar, bu kapsamda AB’nin 2017’de Kanada ile ve geçen sene de Japonya ile dünyanın en kapsamlı ticaret anlaşmasını yaptığını, ayrıca Singapur ve Meksika’nın ardından bu sene Vietnam ile bir serbest ticaret anlaşması imzaladığını hatırlattı ve bu tabloya bakıldığında Türkiye sanayisinin rekabet gücü açısından Gümrük Birliği’nin neden ivedilikle güncellenmesi gerektiğinin de görüldüğünü söyledi.

Sanayi 4.0 ve Eğitim 4.0

Yeni düzende dijitalleşmede ve Sanayi 4.0’da artık eyleme geçmek zorunda olduğumuzu belirten Yorgancılar, “EBSO olarak 2015 yılında ülkemizde çok yeni telaffuz edilirken, farkındalık yaratmak amacıyla bir kitap hazırladık ve dedik ki Sanayi 4.0’a uyum sağlayamayan kaybedecek. Pandemiye tüm dünya, bu cümleyi adeta test etti. Dijitalleşme, uzaktan çalışma, mekanın önemsizliği kavramları ile insanlık yeni bir düzene adım atmış oldu. Biz sanayi 4.0’ı konuşurken, dijitalleşmenin altyapısını kurgulamada Eğitim 4.0 vurgusuna dikkat çektik, çekmeye devam ediyoruz. Çünkü, ne yazık ki en büyük eksikliğimiz olan bu hususta bir ilerleme kaydetme, kapsamlı

bir strateji belirleme niyetinde de olmadığımızı üzülen görüyorum. Meslekler değişse de gelecekte insan ve yetenekleri yine öne çıkacak. O nedenle de işgücü kabiliyetlerinin de ivedilikle geleceğe hazırlanması gerekmektedir. Ekonomide iyileşmenin sadece para ve maliye politikaları ile mümkün olacağı inancıyla hareket edersek kaybedenler kulübünde oluruz. Eğitim, ekonomide bırakınız iyileşmeyi, sıçrama sağlayacak, ivme kazandıracak en önemli konumuz ve en önemli eksikliğimizdir” ifadesini kullandı.

Ar-ge’yi ve yapay zekayı yaratacak ve yönetecek olanın insan olduğu gerçeğini vurgulayan Yorgancılar, “Ancak, 40 soruluk temel matematik testinde 5 net ortalama çıkaran bir gençlikle veya 15-29 yaş aralığında ne işte, ne okulda olma rekoru kıran bir atıl nüfusla veya kilogram başına ihracatı 1 dolar bir üretimle yol almamız mümkün değildir. Dilerim, en radikal, en gereken, en ivedi şekilde Eğitim Reformu’nu hayata geçirebiliriz” dedi.

Değişim ve dönüşüm vurgusu

Bu yıl dördüncü kez düzenlenen ve ilk kez videokonferans yöntemiyle gerçekleşen Ege Ekonomik Forum’un açılışında konuşan İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer de pandemi sonrası tüm dünya düzeyinde yaşanan ve yaşanacak değişim sürecine değinerek, “Paydaşlarımızla, Sosyal Girişimcilik ve Gıda Girişimciliği programlarını başlattık. TÜSİAD ile girişimcilik ve inovasyon kuluçka merkezi açıyoruz. Meslek odalarımızla belediyemizin güçlerini birleştirip IzQ isminde bir girişimcilik ve inovasyon şirketi kuruyoruz. Başka bir yaşamın mümkün olduğunu hem ülkemize, hem de dünyaya göstermek, onlara ilham verebilmek elimizde” diye konuştu.

Ege Ekonomiyi Geliştirme Vakfı Başkanı Mehmet Ali Susam da etkinliğin tüm katılımcılarına ve destekçilerine teşekkür etti.

Başkan Yorgancılar'dan gençlere girişimcilik dersi “ESKİ KÖYE YENİ ADET GETİRİN”

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, Doğa Koleji Girişimcilik ve İnovasyon Semineri'ne katılarak öğrencilerle tecrübelerini paylaştı, iş hayatında başarının nasıl yakalanabileceği konusunda bilgiler verdi ve sorularını yanıtladı.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, Doğa Koleji tarafından düzenlenen Girişimcilik ve İnovasyon Semineri'nde gerçekleştirdiği sunumunda öğrencilere iş yaşamına ilişkin tecrübelerini aktardı. Büyüklerin eskiden “Eski köye yeni adet getirme” ve “İcat çıkarma” dediğini belirten Yorgancılar, dünyanın geldiği noktada bunun tersinin yapılması gerektiğini, icat çıkartılması, icat ve fikirlerle eski köye yeni adet getirilmesi gerektiğini ifade etti.

“Girişimcilik, fırsatları görebilmektir”

Globalleşme süreci ile artan rekabetin girişimcilerin önemini tüm dünyada da bir kat daha artırdığını vurgulayan Yorgancılar, “Girişimcilik, fırsatları görebilmek, analiz edebilmektir. Ne yazık ki, ülkemizde girişimci sayısının nüfus içindeki payı istenilen seviyede değildir. Avrupa Birliği ülkeleri içerisinde en genç nüfusa sahip olan ülkemiz iş üretme potansiyeli yüksek gençlerle olmanın avantajını doğru kullanmalıdır” dedi.

“Fikriniz güzelse finansman bulursunuz”

Kendisine en çok yöneltilen

soruların başında sermayeye erişim konusunun olduğunu belirten Başkan Yorgancılar, “Bugün bir fikriniz varsa ama sermayeniz yoksa, ‘start-up’ olarak yola devam edebilirsiniz. Güzel bir fikriniz varsa sizi destekleyecek sermaye kaynağına ulaşırsınız. Bu noktada gerçekten çok iyi çalışan kurumlarımız var. Bunlardan en önemlisi de TOBB’dur. TOBB’un sayfasına girerek özellikle girişimcilik ile ilgili faaliyetlerini takip etmenizi öneririm. Zaman değişiyor ve yeni iş modelleri oluşuyor. Gönülünden geçen bu fikirlerin küresel pazarlara taşınabilmesidir. Bu, neden sizlerle mümkün olmasın ki? Ancak, çok çalışmamız ve doğru süreçlerin içinde bulunmamız gerekiyor” diye konuştu.

“Büyük düşünün”

Girişimciyi körükleyen en önemli etkenin “kişisel merak” olduğunu vurgulayan Yorgancılar, gençlere şu tavsiyelerde bulundu:

“Ne yazık ki girişimcilerin büyük bölümü, diğer insanların kişisel meraklarına hizmet etmektedir. O nedenle merak edin, kurcalayın deneyin ve büyük düşünün. Hayal edin, kendinize güvenin ve zorlukların sizi yıldırmasına izin vermeyin. Omlet yapmak için yumurtayı kırmamız gerekir, yumurtayı kırmaktan

çekinmeyin. Sabır, azim ve kararlılığınız sizi gelecekte hedeflediğiniz noktaya taşıyacaktır. Girişimcilik öyle bir şeydir ki; size yapamazsın diyecekler, olmaz diyecekler. Ama siz pes etmeyin. Hayatta hangi konumda olursanız olun güven çok önemlidir, güven kazanın. Ve işinizi yaparken etik davranmak sizi her zaman bir adım öne taşıyacaktır. Atamızın güvendiği, inandığı gençlerimizden beklentim; Bilgiyi kullanmanın ayrıcalığını tatmanızdır. Atamızın kazandığı zaferler savaş meydanında başladı, akılla, bilimle, stratejiyle devam etti. İşte sizlerin üstüne koyacağınız zaferler tamamen akıl terini hayat geçirerek, katma değerli işler yaratarak olacaktır.”

**NRW.GLOBAL
BUSINESS**
Trade & Investment Agency

Holmes & Watson

İyiler bir araya geldiğinde,
her zaman iyinin iyisi ortaya çıkar.

NRW.Invest ile **NRW.International** bir araya geliyor ve **NRW.Global Business** oluyor.
Siz de şirketinizi Kuzey Ren-Vestfalya'da başarıya götüren yolu **NRW.Global Business Turkey** -
Trade & Investment Agency ile bulun.

www.nrwglobalbusiness.com

GERMANY
AT ITS
BEST

NORDRHEIN-WESTFALEN

ENDER YORGANCILAR
EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI BAŞKANI

İŞ DÜNYASI

EBSO BŞK./ YORGANCILAR: İSTİHDAMIN KORUNMASI VE ARTTIRILMASI GEREKİYOR

Bloomberg

BI 96,70 ↑%0,10

CMBTN 175,50 ↓%4,15

CMEN 34,46 ↑%2,93

IST100 1.331,56 0
%0,05 9

OPEC+ ÜLKELERİ OCAKTA GÜNLÜK PETROL ÜRETİMİNİ 500 BİN VARİL ARTIRMA KARARI ALDI

NT 49,38 5,12
%1,381,05

UT 3.674,50 149,00
%0,27 %0,39

13:23
4 Ara

“Artacak gelir ve harcamalar, asgari ücretteki vergi muafiyetini telafi eder”

Asgari ücrete vergi muafiyeti getirilmesi gerektiğini belirten EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, “Asgari ücretli çalışanların temel ihtiyaçlarını karşılamada sorun yaşamaması gerekiyor. Asgari ücretin vergi dışı kalması durumunda artacak olan gelir ve bunların harcanmasıyla ortaya çıkacak çarpan etkisinin vergi geliri kaybını büyük ölçüde telafi edeceğini düşünüyoruz” dedi.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, Bloomberg HT kanalında canlı yayınlanan “İş Dünyası” programına bağlanarak, asgari ücret tespit komisyonunun çalışmalarını değerlendirerek asgari ücrette vergi muafiyeti önerisini yineledi. Asgari ücrete vergi muafiyeti getirilmesi konusunu uzun süredir dile getirdiğini ifade eden Yorgancılar, “Bu konunun yeniden gündeme getirilerek tartışılması ve uygulanması gerektiğini

düşünüyorum. Asgari ücretli çalışanların temel ihtiyaçlarını karşılamada sorun yaşamaması gerekiyor. Tespit komisyonunda alınacak kararın bu doğrultuda olması ve aynı zamanda istihdamın korunması ve artırılmasını sağlamaya yönelik olması gerekiyor. Asgari ücretin vergi dışı kalması durumunda artacak olan gelir ve bunların harcanmasıyla ortaya çıkacak çarpan etkisinin vergi geliri kaybını büyük ölçüde telafi edeceğini düşünüyoruz” diye konuştu.

Yorgancılar üçüncü çeyrek büyüme rakamlarını değerlendirdi

“Ekonomide de paradigmada da yeni bir şeyler söyleme zamanı”

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar gelinen noktada hem dünya geneli, hem de Türkiye için devletin rollerinin yeniden tanımlanması gerektiğini belirterek, “Ekonomi politikalarında paradigmal dönüşümün sağlanması, olası yeni salgınlar nedeniyle de yatırım önceliklerinin gözden geçirilmesi gerekiyor. Zira, dünün bakış açıları ve stratejilerinin işe yaramadığını görüyoruz” dedi.

Çok özel koşullara sahip 2020 yılının üçüncü çeyrek büyümesini değerlendiren Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar “Büyüme ve diğer birçok nicel göstergenin önemi azalmıştır. Nitekim her alanda ve her açıdan daha fazla önem kazanmıştır. Böyle bir ortamda ilk çeyrekte yüzde 4,5 büyüyen, ikinci çeyrekte yüzde 9,9 oranında küçülen ekonomi yılın üçüncü çeyreğinde yüzde 6,7 oranında büyümüştür. Böylece ikinci çeyrekteki küçülme önemli oranda telafi edilmiştir. Dolayısıyla üçüncü çeyrekte yetersiz de olsa bir toparlanmadan bahsedilebilir. Büyüme verileri, kredi destekli iç talep artışının etkisini yansıtıyor. Zira üçüncü çeyrekte ticari kredilerde yüzde 34, tüketici kredilerinde yüzde 58 gibi çok yüksek oranlı artışlar yaşanmış, bunun sonucunda özel tüketim yüzde 9,2 oranında artmıştır” dedi.

“İşimiz kolay değil”

Büyüme oranının sektörel bazda incelenmesi gerektiğini hatırlatan Başkan Yorgancılar “2020 üçüncü çeyreğinde tarım sektörü yüzde 6,2; hizmetler sektörü binde 8, sanayi sektörü yüzde 8, inşaat sektörü yüzde 6,4 oranında büyümüştür. Sanayi sektörünün üçüncü çeyrek büyüme performansı oldukça sevindiricidir. Ekonominin en büyük üretim alanı olan hizmetler sektörünün ikinci çeyrekte aldığı hasarı gidermekten çok uzakta kalması kaygı yaratıyor. Ayrıca, dördüncü çeyrek ve 2021 yılı için ümitli olmak, salgının gelişimi, aşı ve ilaç çalışmalarının netleşmemesi nedeniyle

belirsizliğini koruyor. Türkiye sanayisi ve ekonomisi adeta hem fırtınalı hem de yoğun sisli bir okyanusta yol almaya çalışıyor. Sanayicinin de, devletin de, vatandaşın da bu süreçte işi çok kolay görünmüyor” diye konuştu.

Başkan Yorgancılar üçüncü çeyrekte düşük faiz ve bol kredi ile desteklenen özel tüketimde çok hızlı ve sürdürülemez büyüme yaşandığını vurgulayarak “Yatırımların da yüzde 22,5 oranında artması, sürdürülebilir görünme de, sevindirici bir gelişmedir. Diğer taraftan kurlardaki yüksek oranlı artışa rağmen, mal ve hizmet ithalatının yüzde 15,8 oranında artarken ihracatın yüzde 22,4 oranında küçülmesi, bu çeyrekte uygulanan düşük faiz ile ekonomiyi büyütme politikalarının içeriğinin sorgulanması gereğine işaret etmektedir. Bu veri ayrıca turizm sektörünün ülke için önemine de işaret etmektedir” dedi.

“İhracat ve istihdama odaklanılmalı”

Yorgancılar ekonomi yönetiminde önemli değişiklikler olduğuna, bunun yanında 2021-2023 yıllarını kapsayan Yeni Ekonomi Programının da yenilenecek ekonomik birimlere daha güçlü bir yol gösterici nitelik kazanması gerekli-

liğine vurgu yaptı. Yorgancılar şöyle devam etti:

“Döviz kurlarında büyük istikrarsızlıklar yaşanmaktadır. Enflasyonun yüksekliliği ve yabancı spekülasyon sermaye girişinin desteklenmesi ihtiyacına bağlı olarak faizlerde yüksek oranlı artış yapılmıştır. Bu da iç talepte belirgin bir yavaşlamaya neden

olmuştur. Salgın sürecinde çok sayıda vatandaşın ve firmanın gelirlerinde önemli gerileme yaşanmıştır. Belirsizlik hem yatırım hem de tüketim talebini olumsuz etkilemektedir. Fiili ve potansiyel işsizlik oldukça yüksek düzeylere yükselmiştir. Bu nedenle; ihracat ve istihdama odaklanılmalı, bir an önce döviz kurlarında istikrar sağlanmalı, zordaki kesimlere hibe, faizsiz veya düşük faizli kredi imkanları sunulmalı, Eximbank’ın kredi kapasitesi artırılmalı, makro iklim ve politikalar güven vermeli, mikro ve endüstri bazında stratejiler geliştirilmelidir. Geldiğimiz nokta hem dünya geneli, hem de Türkiye için devletin rollerinin yeniden tanımlanması, ekonomi politikalarında paradigmal dönüşümün sağlanması, olası yeni salgınlar nedeniyle de yatırım önceliklerinin gözden geçirilmesi gerekiyor. Zira, dünün bakış açıları ve stratejilerinin işe yaramadığını görüyoruz.”

Yorgancılar: “Temiz enerji sürecine uyum sağlamamız gerekiyor”

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, temiz ve yenilenebilir enerji süreçlerine bir an önce adapte olmayan sanayicilerin Yeşil Mutabakat'la birlikte önemli çevresel hedefler koyan Avrupa Birliği pazarında zorlanabileceğini söyledi.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, İZKA ve ENSİA ortaklığıyla gerçekleştirilen Best For Energy Türkiye'de Temiz Enerji Teknolojileri Paneli'nin açılış konuşmasını gerçekleştirdi.

Temiz ve yenilenebilir enerji, enerji verimliliği, eko-verimlilik, geri dönüşüm, sıfır atık, endüstriyel simbiyoz, eko-tasarım ve eko-etiket gibi kavramların sanayimiz için ciddi önem taşıdığını vurgulayan Yorgancılar, “Bu kavramları üretim süreçlerine adapte etmeyen sanayicilerimizin, sürdürülebilirlik beklentisi artan uluslararası alıcılar, çevre bilinci artan tüketiciler karşısında rekabet şansı yoktur. Bu yeni sürece uyum sağlayamayan sanayicilerimizin, en büyük ticari ortağımız olan, Yeşil Mutabakatla birlikte önemli çevresel hedefler koyan Avrupa Birliği pazarında zorlanabileceğini de gözlemliyoruz” dedi.

Sanayinin Yeşil Mutabakat'a uyumu

Avrupa Birliği'nin Yeşil Mutabakat ile çok önemli bir vizyon belirlediğini vurgulayan Yorgancılar, “2050 yılında karbon sıfır bir dünya hedefleniyor. Kuşkusuz; tüm dünyayı etkileyen bu dönüşümün ve değişimin, yeniden şekillendireceği en önemli alanlardan birisi sanayidir. Ege Bölgesi Sanayi Odası olarak bizim de uzun zamandır dile getirdiğimiz kaynak verimliliği ve bunun en temel araçlarından olan Sanayi 4.0 ve Dijitalleşmenin gerekliliği artık tartışılmazdır” diye konuştu.

“Üretim ekipmanları Türkiye’de üretilmeli”

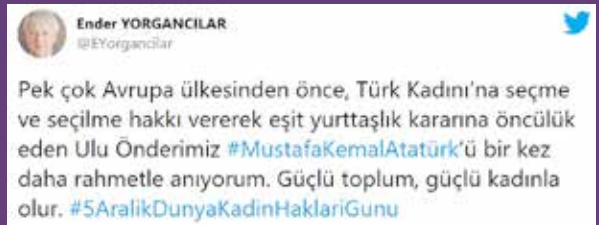
Her riskin beraberinde fırsatlar getirdiğinin altını çizen Yorgancılar, “Dünyada yaşanan dönüşüme, çevresel alanlarda daha fazla ve akılcı yatırımlar yaparak ve bu yatırımlarımıza bir gider merkezi değil, gelir merkezi olarak bakarak

ayak uydurabiliriz. Bunun yanında, önümüzdeki dönemde tüm dünyada tüketiminin artması aşık, çevreye yönelik katma değerli ürünleri, Türkiye’de daha fazla üretebilir hale gelmeliyiz. On Birinci Kalkınma Planımızda da yer aldığı üzere, temiz ve yenilenebilir enerji kaynaklarımızı verimli ve etkin bir şekilde kullan-

“Güçlü toplum, güçlü kadınla olur”

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, 5 Aralık Dünya Kadın Hakları Günü'nde Twitter hesabından

paylaştığı mesajında güçlü toplumun güçlü kadınla olacağını belirtti. Yorgancılar, “Pek çok Avrupa ülkesinden önce, Türk Kadını'na seçme ve seçilme hakkı vererek eşit yurttaşlık kararına öncülük eden Ulu Önderimiz Mustafa Kemal Atatürk'ü bir kez daha rahmetle anıyorum. Güçlü toplum, güçlü kadınla olur” ifadesini kullandı.

mamız; bunun ötesinde temiz enerji üretiminde ülkemizde ürettiğimiz ekipmanları kullanmamız önem arz ediyor. Ayrıca, temiz enerji ve temiz teknolojiler alanında yapacağımız Ar Ge çalışmaları, üniversite-sanayi işbirlikleriyle kendi yenilikçi ürünlerimizi üretip, tüm Dünyaya ihraç etmeliyiz. Böylece hem küresel sorunlara çözüm bulmak, hem bu çözümlerden yüksek gelirler elde edebilmek mümkün olacaktır” ifadesini kullandı.

“İzmir’in potansiyeli çok yüksek”

İzmir’in rüzgar enerjisi alanında Doğu Avrupa ve Orta Asya’nın önemli bir ekipman üretim üssü haline geldiğini dile getiren Başkan Yorgancılar, “Türkiye, İzmir ve çevresinde yer alan tesisler sayesinde rüzgar türbini ekipman üretiminde Avrupa’da ilk 5’te yer alıyor. Sanayi ve Teknoloji Bakanımız Sayın Mustafa Varank’ın İzmir için gündeme

getirdiği, Rüzgar Enerjisi Sektörü için Çandarlı Limanı bağlantılı bir Özel Endüstri Bölgesi kurma önerisi, bu başarımızı taçlandıracak bir projedir. EBSO olarak bu projenin hayata geçmesinde elimizden gelen katkıyı sağlayacağız. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanımız Sayın Fatih Dönmez de rüzgar enerjisi sektörünü, Türkiye’nin ikinci bir otomotiv

sektörü yapma hedeflerini açıklamıştır. İzmir’in ortaya koyduğu vizyon ve başarı, temiz enerjinin güneş, biyokütle, jeotermal gibi diğer alanlarında; hatta enerji depolama, hidrojen gibi alanlarda benzer başarıları yakalayabileceğinin bir göstergesidir. İzmir’de bunun için uygun vizyon, altyapı ve insan kaynağı mevcuttur” dedi.

Deva Partisi heyetinden Yorgancılar’a nezaket ziyareti

Demokrasi ve Atılım Partisi İzmir İl Başkanı Seda Kaya Ösen ve Yönetim Kurulu Üyeleri, Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar’a nezaket ziyaretinde bulundu. Başkan Yorgancılar ziyaretten duyduğu memnuniyeti dile getirerek sanayicilerin mevcut konuları hakkında Ösen ve beraberindeki heyeti bilgilendirdi.

Deva Partisi İzmir İl Başkanı Seda Kaya Ösen ise üretimin Türkiye’nin kalkınmasındaki hayati rolünü sürekli vurgulayan ve sanayicilerin konularını gündemde tutarak çözüm süreçlerini takip eden Ege Bölgesi Sanayi Odası ve Başkan Yorgancılar’a teşekkürlerini ilettiler.

“Çıkış yolu: ÜRETİM”

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, İzmir Ekonomik Kalkınma ve Koordinasyon Kurulu toplantısında yaptığı konuşmada çok sayıda sektörün pandemiden etkilendiğini belirterek “Ülkenin çıkış yolu üretimden geçiyor” dedi.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, İzmir Ekonomik Kalkınma ve Koordinasyon Kurulu'nun 94'üncü toplantısında pandemi sürecinde sanayicinin yanında oldukları ve konuların çözüme kavuşturulmasında gösterdikleri çaba ve depremin ardından ortaya koydukları özverili çalışma nedeniyle İzmir Büyükşehir Belediyesi'ne teşekkür etti.

Yorgancılar, “Dünyayı sıfırlamak, yeni normal, post-Covid, yeni dünya düzeni, adına ne dersek diyelim hiçbir şeyin herkes için eskisi gibi olmayacağı bir dünyaya hızla adım attık. İnsanlık için en öne çıkan konular olarak gördüklerim; sağlık,

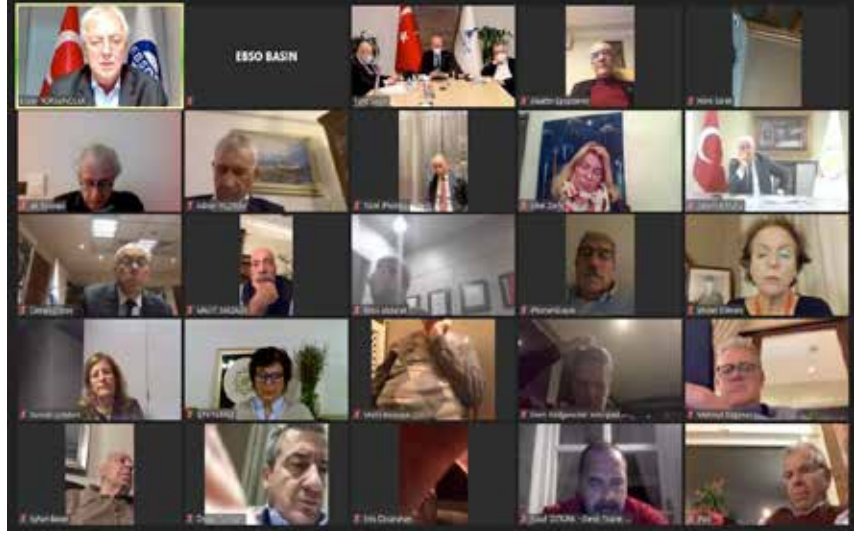

gıda, güvenlik ve özgürlük” dedi.

“Sorular aynı, cevaplar değişti”

Albert Einstein'ın “Sorular aynı ama cevaplar değişti” sözünü hatırlatan Yorgancılar, “Son birkaç yıldır küresel ekonomide yeni yaklaşımlarla yeni bir sürecin işaretleri verilmekte idi. Pandemi bu süreci hızlandırdı ve bazı konuları daha da netleştirdi. Jeopolitik birliklikler kapsamında yeni ticari anlaşmalar; korumacılık kapsamında üretimi Batı'ya çekme çabası; ani krizlerle ekonomilerin krizlere açık olması, demografik değişim kapsamında yeni göç dalgası ve yaşlanma; teknolojik dönüşüm kapsamında Sanayi 4.0; dijital para kapsamında ticarete yeni ödeme sistemleri ve nakitsiz dönem; devletsiz dünya kapsamında mega kentler, STK'lar, büyük şirketler ile kalkınma yaklaşımları içine zaten girilmişti. Batının küresel ticarete zorlanmaya başlaması, Rusya, Hindistan ve Çin olmak üzere gelişmekte olan ülkelerin çıkışı ivmesi, küresel ekonomiyi ve bölgesel pazarları yeniden şekillendirmede yeni ataklara sebep oldu. Bu kapsamda daha rekabetçi olma, rakiplerinin önüne geçme yarışında; 2025-2030 gelecek planlarını ülkeler, özellikle spesifik sektörlerde teknoloji temeli üzerine kurgulamaktadır” diye konuştu.

Alman istihbaratı BND'yi yönetmiş olan Gerhard Schindler'in, Çin'in dünya egemenliğine çok yakın olduğu ve Avrupa'nın tehlikenin farkına varması gerektiği uyarısına atıfta bulunan Yorgancılar, “Pekin nüfuzunu Avrupa, Asya ve Afrika'ya çok akıllı ve sistematik bir şekilde yayıyor. Made in China 2025 planı ile 2025 yılına kadar dünyanın üretim üssünden, inovasyon ve yüksek teknoloji üssüne dönüşmek hedefleniyor ise dünyayı aslında kimlerin tasarlamaya çalıştığı da açıklıkla görülmektedir. Evet, baktığımızda uluslararası ticarete, çok taraflı Dünya Ticaret Örgütü'nün merke-

zinden çıkılıp, Amerika-Avrupa-Çin etrafında üçlü kümelenmenin olduğu bir düzene girilmiştir. Pandemi, bu farkındalığı artırmıştır” ifadesini kullandı.

Yeşil Mutabakat

İklimin küresel ekonomide geleceğin en önemli riskleri arasında olduğunu dile getiren Başkan Yorgancılar, “Sanayiye etkileyecek bir husus da Yeşil Mutabakat'tır. AB Yeşil Mutabakatı, çevrenin ötesinde 2050 yılına kadar sanayisinin dönüşümünü gerektiren yeni bir büyüme ve yeni bir küresel dönüşüm planıdır. Yeni sektörel stratejiler, vergi düzenlemeleri, eylem planları bu stratejinin uygulama ayağı olacaktır. Bu, birçok sektörümüzün AB pazarına girişini olumsuz etkilerken, Paris Anlaşması'nı onaylamayan ülkelerle yeni Serbest Ticaret Anlaşması imzalanmaması ve hatta Gümrük Birliği Revizyonunu dahi riske atacak bir süreci de içermektedir” dedi.

Sanayinin geleceğini şekillendirecek en önemli konulardan birinin de serbest ticaret anlaşmaları olduğunu vurgulayan Başkan Yorgancılar, özellikle “Yeniden tasarlanan ticaret düzeni içerisinde STK'lar son derece önemlidir. Yapılan araştırmalar TTIP'in dışında kalmamız durumunda GSYİH'mızın yüzde 2 civarında değer kaybına

uğrayacağı yönündedir. O nedenle, yapılan her anlaşma büyük önem taşımaktadır. Özetle, dünya yeniden tasarlanırken, takip edilen mi, yoksa takip eden mi olmak istiyoruz?” diye konuştu.

Depremde esnafa yardım

İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer de depremde iş yerleri yıkılan ve ağır hasar gören esnafın da yaralarını sarmak için çalışacaklarını söyledi. Soyer, “Depremde işyerleri yıkılan veya ağır hasar gören esnafımıza 'Bir Kira Bir Yuva' kampanyası kapsamında 10 bin lira, orta derecede hasar gören esnafımıza ise belediye bütçesinden 5 bin lira aktarım yapabiliriz. Esnafımız için yapabileceğimiz ne varsa, elimizden ne geliyorsa üzerinde çalışır, destek veririz” diye konuştu. Toplantıda İzmir İl Sağlık Müdürü Op. Dr. Mehmet Burak Öztop ise İzmir'de pandemi durumuna ilişkin bilgilendirme yaptı.

İEKKK Başkanı Sıtkı Şükürer de koronavirüsün bir dünya afeti haline geldiğini, çok vahim bir tablo ile karşılaştığını vurgulayarak “Umarım kuraklık gibi başkaca kötü sürprizlerle karşılaşmayız” derken İzmir Ekonomi Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Hakan Abacıoğlu da pandeminin ikinci dalgasıyla birlikte virüsün öldürücülüğünün değil bulaştırıcılığının arttığını söyledi.

Bankkart Tedarik Zinciri Finansman Projesi protokolü imzalandı

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar ve Ziraat Bankası İzmir 1. Bölge Yöneticisi Hüseyin Tamer Karaman'ın imzaladığı protokol ile Ziraat Bankası, ticari mal alım-satımlarında EBSO üyesi sanayicilere kolay finansman imkânı sağlayacak.

TOBİ ile Ziraat Bankası arasındaki Bankkart Tedarik Zinciri Finansman Projesi protokolü yapıldı. Protokol sonrasında Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar ile Ziraat Bankası İzmir 1. Bölge Yöneticisi Hüseyin Tamer Karaman'ın imzasıyla odamız üyelerini kapsayan protokol de hayata geçti.

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, Bankkart Tedarik Zinciri Finansman Projesi ile sanaycinin en önemli konularının başında gelen finansmana erişim konusunda önemli bir adım atıldığını söyledi.

Ziraat Bankası İzmir 1. Bölge Yöneticisi Hüseyin Tamer Karaman'ın hazır bulunduğu protokol imza töreninde konuşan Yorgancılar, "Üyelerimiz Bankkart Tedarik Zinciri Finansman Projesi ile ticari mal alım-satımlarında, güvenli ticaret sistemi ve kolay finansman imkânına erişebilecek. Böylece pandemi sürecinde önemli bir kez daha ortaya çıkan tedarik

zincirinin sürdürülebilirliği konusunda ciddi bir adım atılmış oldu. Üreticimiz tahsilat noktasında güven duyarak satışlarını devam ettirebilecek. Satış, alacak riski söz konusu olmaksızın Ziraat Bankası garantisıyla gerçekleştirilecek. Bu durumda likidite akışı da öngörülebilir bir mahiyet kazanmış olacak" dedi.

Projenin 81 il 160 ilçedeki oda ve borsalar ile 61 sektör meclisi üyelerini kapsadığını vurgulayan Yorgancılar, üyelerin Ziraat Bankası tarafından ciro ve kredibiliteye

göre belirlenecek limitler dâhilinde hem satıcı hem de alıcı olarak yararlanabileceklerini ifade etti.

KOBİ'lerin finansal istikrarının tedarik zincirini daha istikrarlı hale getireceğini ve tedarik kanallarını garanti altına alacağını dile getiren Yorgancılar, bunun da alıcı konumundaki büyük firmaların bu tedarik zinciri finansmanına dâhil olmalarını motive edeceğini söyledi.

Proje ile ilgili detaylar <http://ebso.tv/3r0ogE1> adresinde yer alıyor.

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, videokonferans yöntemi ile gerçekleştirilen TOBB ile Ziraat Bankası arasındaki Bankkart Tedarik Zinciri Finansman Projesi protokolü toplantısına katıldı.

Yorgancılar İYTE yetkilileriyle meslek edinme projeleri hakkında görüşlerini paylaştı

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Çocuk Uygulama ve Araştırma Merkezi yetkilileriyle bir araya gelerek erken yaşta mesleğe yönlendirilme projeleri hakkında görüşlerini dile getirdi. Videokonferans yöntemiyle gerçekleştirilen toplantıya EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı H. İbrahim Gökçüoğlu da katıldı.

Toplantıda mesleki eğitim ve gelişim konusunda her türlü desteği vermeye hazır olduklarını dile getiren Başkan Yorgancılar, "İzQ Merkezimizin bu yaz itibarıyla faaliyete geçmesini planlıyoruz. Yapılacak projelerle ilgili bilgisayarla eğitim programları için İzQ Merkezi kullanılabilir. Bu merkeze hem dışarıdan mentorlar gelecek,

hem de melek yatırımcılar buradaki çalışmalarını mütemediyen izleyecek. Bu anlamda çocukların hem gelişimleri, hem de ortaya çıkaracakları fikirlerin hayata geçmesi adına oldukça yararlı olacaktır" dedi.

Pandeminin insanlara gıda üretiminin de ne kadar önemli olduğunu gösterdiğini hatırlatan Yorgancılar, "Bu anlamda

İYTE'nin arazisi üzerinde tesis edilecek seralarda da çocuklara tarımsal üretime ilişki eğitim verilebilir. Üstelik bu seraların ısıtma sistemleri güneş enerjisi ile yapılabilir. Buradan hareketle bu modeli de Türkiye'ye uygulatabilme imkanı söz konusu olur. Aynı zamanda kentten köye dönüş için de bir model olacaktır" diye konuştu.

İzmir Vergi Dairesi Başkanı Alanlı'dan Yorgancılar'a ziyaret

İzmir Vergi Dairesi Başkanı Ömer Alanlı, Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar'a iade-i ziyaret gerçekleştirdi. Alanlı, hem görevine başladığı Eylül ayında Başkan Yorgancılar'ı İzmir Vergi Dairesi Başkanlığı'nda ağırlamaktan ve hem de şimdi Ege Bölgesi Sanayi Odası çatısı altında bulunmaktan duyduğu memnuniyeti dile getirdi.

Başkan Yorgancılar da ziyareti nedeniyle İzmir Vergi Dairesi Başkanı

Ömer Alanlı'ya teşekkürler etti ve sanayicilerin güncel konuları hakkında bilgilendirdi.

Görüşmede mali müşavir ve muhasebecilerin salgın nedeniyle karantinalarını belgelemeleri halinde Vergi Dairesi Başkanlığı tarafından "mücbir sebep hali" sayılarak beyanname için ek süre tanınacağı kararlaştırıldı.

İzmir'in konuları masaya yatırıldı

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer ev sahipliğinde gerçekleştirilen ve İzmir'in konularının ve çözüm önerilerinin konuşulduğu toplantıya katıldı.

Bornova Belediye Başkanı İduğ'dan Yorgancılar'a ziyaret

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, Bornova Belediye Başkanı Mustafa İduğ ile bir araya geldi. Bornova'nın ve İzmir'in üretim potansiyeli ve mevcut duruma ilişkin fikir alışverişinde bulunulan görüşmede Bornova Belediyesi ve EBSO arasında işbirliği olanakları da değerlendirildi.

Yorgancılar Ödemiş OSB Müteşebbis Heyet Toplantısı'na katıldı

Ödemiş Organize Sanayi Bölgesi Müteşebbis Heyet Toplantısı, Ege Bölgesi Sanayi Odası'nda gerçekleştirildi. Toplantıya EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar da katıldı.

İZMİR SERBEST BÖLGESİ

YATIRIMCININ ÇÖZÜM ORTAĞI

TAPULU BİNA
VE ARSA
TEMİNİ

MODERN
ALT YAPI

UYGUN ARSA
VE İŞLETME
MALİYETLERİ

LOKASYON
AVANTAJI

KARMA
SEKTÖRLER

İZBAŞ

İzQ Girişim Portalı'nın tanıtımı gerçekleştirildi

Yorgancılar: İzQ ile Türk markaları dünyaya açılacak

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, İzQ Girişimcilik ve İnovasyon Merkezi Projesi kapsamında hayata geçirilen İzQ Girişim Portalı'nın tanıtımında yaptığı konuşmada "Benim en büyük hayalim, dünyada Türk markalarının olmasıdır. İşte bu merkez, bunun kapılarını açacaktır" dedi.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, İzQ Girişimcilik ve İnovasyon Merkezi Projesi'nin hem bugünümüzü, hem geleceğimizi güçlendirecek bir proje olduğunu söyledi.

Ege Bölgesi Sanayi Odası ile birlikte İzmir Valiliği, İzmir Büyükşehir Belediyesi, İzmir Ticaret Odası, İzmir Ticaret Borsası, Ege İhracatçı Birlikleri, Ege Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği ve Ege Genç İş İnsanları Derneği işbirliğinde çalışmaları yürütülen İzQ Girişimcilik ve İnovasyon Merkezi projesi ve İzQ web sitesi bünyesinde hayata geçmiş olan "İzQ Girişim Portalı"na yönelik videokonferans yöntemiyle bilgilendirme toplantısı düzenlendi. Toplantıdaki konuşmasında dünyadaki değişim ve dönüşümün son yıllarda hız kazandığını vurgulayan Yorgancılar, "Geleneksel yaklaşımlar, eski yöntemler ve iş yapış şekilleri bildiklerimizin ötesine taşıyor. Dünya adeta sıfırlanıyor ve yeniden inşa ediliyor. Böylesi bir süreçte, girişimcilerimizi inovasyon kültürü yönünde geliştirmek zaruridir. Artık devlet elinden kalkınmanın yerini, yerelden kalkınmanın aldığı düşünüyümüzde, İzmir, bu anlamda ülke ekonomisine ve ekosisteme çok ciddi katkı yapacak potansiyele sahiptir. Bu noktada da devreye, İzQ Girişimcilik ve İnovasyon Merkezi Projesi giriyor. Bu proje hem

bugünümüzü, hem geleceğimizi güçlendirecek bir projedir" dedi.

İzmir'in tarih boyunca önemli bir girişim kenti olmayı başardığına dikkat çeken Yorgancılar, "Bugün var olan ekosistemi geleceğin ihtiyaçları doğrultusunda güçlendirmek, bir tercihten ziyade zorunlu hale gelmiştir. Bu da İzmir'in, dünyanın en girişimci ve yenilikçi kentleri arasında yer almasını sağlayacak, ülke ekonomisine katkısını ve İzmir'in cazibesini artıracaktır. Yeni başarı hikayeleri ile İzQ merkezi, İzmir'e ve İzmirliye çok yakışacaktır" diye konuştu.

Akdeniz'deki girişim alanı

İzmir'e son yıllarda ciddi bir beyin göçünün yaşandığını hatırlatan Başkan Yorgancılar, "İzQ'nun başarısını kanıtlanması ile birlikte yurtdışından da beyin göçü alması için hiçbir sebep görmüyorum. Zira İzmir imalat sanayinde yabancı sermayenin öncelikli tercih

ettiği şehirdir. O nedenle, bu merkezin başarısı hepimizin, İzmirimizin başarısı olacaktır. Benim en büyük hayalim, dünyada Türk markalarının olmasıdır. İşte bu merkez, bunun kapılarını açacaktır" ifadesini kullandı.

Startup Genome tarafından hazırlanan Dünyanın En Yenilikçi ve Girişimci Kentleri listesinin ilk 20 sırasında Akdeniz bölgesinden bir kentin olmadığını altını çizen Yorgancılar, İzQ'nun en büyük hedeflerinden birinin de İzmir'in adını bu listelere yazdırmak olduğunu dile getirdi.

Bugün İzmir, yarın bütün Türkiye

Toplantının moderatörlüğünü üstlenen EBSO Meclis Başkanı Salih Esen de İzmir'in avantajları ve potansiyeli ile inovasyon ekosistemini batıdan doğuya aktarabilecek yeteneğe sahip olduğunun altını çizdi. Esen, "Dolayısıyla bugün İzmir'in olan proje, yarın neden ülkenin geneline yayılmasın? İnovasyon kültürü özgür bakabilmeyi, sınırları genişletmeyi, vizyonu, maddi değil beşeri sermayeyle güçlenmeyi temel alan bir anlayıştır. Bunların her biri İzmir'in tüm hücrelerinde bulunmaktadır. Bizlere düşen, var olan bu değerleri bir araya getirerek ekosistemi oluşturmak ve yaşatmaktır. Dilerim başarabiliriz" ifadesini kullandı.

EBSO üyeleri için yapılandırmaya ilişkin bilgilendirme toplantısı düzenlendi

“Olağanüstü dönemler için bu tür düzenlemeler zorunlu”

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, 7256 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile gündeme gelen yapılandırmanın önemli olduğunu belirterek, “Söylemekte fayda görmekteyim ki kapsamın biraz daha genişletilmesinde fayda vardı. Olağanüstü dönemlerde sınırlı kalan düzenlemeler, toparlanmayı da sınırlı bırakacaktır. Yapılandırma, 2020 yılı Ağustos ayı ve önceki aylara ilişkin alacakları kapsamaktadır. Oysa üyelerimizin, benzer şekilde Eylül’den itibaren de sıkıntıları devam etmektedir” dedi.

7256 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile yapılandırma kapsamına giren kurum alacakları, işverenlere sunulan avantajlar ve işveren teşvikleri hakkındaki bilgilendirme toplantısı düzenlendi. Toplantının açılış toplantısını yapan Başkan Yorgancılar, “Olağanüstü bir dönemden geçiyoruz ve bu tür düzenlemeler sürecin bir zorunluluğu haline gelmiştir. Biliyoruz ki, bugün belirli sektörlerin dışında tüm sektörlerde faaliyet gösteren firmalarımız ciddi bir gelir kaybına uğramıştır. İlk etapta borçlar ötelendi, ama mücbir sebep kapsamına dahil edilen sektörler sınırlı idi. Üstelik piyasada talep istenilene seviyeye henüz ulaşmamışken, yeni dönemin borçları, kur maliyeti, finansman maliyeti, hammadde maliyeti derken, üretimin sürdürülebilirliği risk altına girmiştir. TOBB aidatları, SGK prim borçları ve KOSGEB ödemeleri gibi kamu alacaklarıyla, vergiler ve cezaları ile gecikme faizlerinin yeniden yapılandırılmasına yönelik yasal düzenleme sağlayan yasa, önemli bir imkandır. 31 Aralık tarihine kadar da başvuruda bulunulması gerekmektedir. Emeği geçenlere teşekkürlerimi sunuyorum” dedi.

Sınırlı düzenleme, sınırlı toparlanma sağlar

Kanun kapsamının biraz daha genişletilmesinde fayda gördüğünü belirtmek istediğini belirten Yorgancılar, “Olağanüstü dönemlerde sınırlı kalan düzenlemeler, toparlanmayı da sınırlı bırakacaktır. Yapılandırma, 2020 yılı Ağustos ayı ve önceki aylara ilişkin alacakları kapsamaktadır. Oysa üyelerimizin, benzer şekilde Eylül’den itibaren de sıkıntıları devam etmektedir. Şimdi de ihracatınızın yarısını gerçekleştirdiğimiz Avrupa ülkelerinde virüsün mutasyona uğradığı gerçeği ile karşı karşıyayız. Böyle bir ortamda ticareti diri tutmak, maliyetleri karşılamak oldukça zorlaşmıştır. Allah hepimizin yardımcısı

Ender Yorgancılar

Ömer Alanlı

Ekrem Gülcemal

olsun” diye konuştu.

Yorgancılar’ın konuşmasının ardından İzmir Vergi Dairesi Başkanı Ömer Alanlı ve Sosyal Güvenlik İzmir İl Müdürü Ekrem Gülcemal, sanayicilerin 7256 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun’dan yararlanmaları için gerekli usul ve esaslara ilişkin sunum gerçekleştirdi.

Adnan YILDIRIM

Ekonomi Bakan
Yardımcısı (2014-2015)

Türk Eximbank Genel
Müdürü (2016-2019)

MERKEZİ BÜTÇEDE 2020 GERÇEKLEŞMELERİ VE 2021 BEKLENTİLERİ

Devletin merkezi bütçe performansı ekonomiyi etkileme ve yönlendirme potansiyeli taşır. Hedeflerde, öngörülere uygun gerçekleştirmeler ya da sapmalar bir yandan ekonominin her alanındaki durumu yansıtırken diğer yandan bütçe gerçekleştirmeleri önümüzdeki dönem politikalarının ve önceliklerinin belirlenmesine etki eder. Bütçenin gelir tarafı daha çok, ekonominin geneliyle birlikte, sektörlerin ve mükelleflerin mali durumuna bağlıdır; bütçenin gider tarafı kamunun kendi performansı, cari harcamalar, transferler, giderleri etkileyen konjonktürel ihtiyaçlara göre şekillenir. Bu yazımızda merkezi bütçenin, Kasım/2020 sonu itibarıyla vergi gelirleri tarafındaki gerçekleştirmelerin analizi ile kamunun ekonomide 2021 yılı beklentilerine göre

belirlenen gelir hedeflerinin reel sektöre yansımalarını değerlendireceğiz.

2020 bütçe gerçekleştirmeleri

Tabloda Kasım/2020 sonu itibarıyla merkezi yönetim gelir bütçesinin (Vergi gelirleri alt detayında, sadece tutarı önemli vergilerin) özet sonuçları gösterilmiştir.

Tablodan da görüleceği gibi, **(TCMB bilançosundan, bütçenin "Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri"ne yapılan olağan dışı aktarmalarla, Ocak ayında 42,5 milyara ulaşan tutarın etkisiyle)** Kasım sonunda yıllık hedefin %96,9'una ulaşılması ile bütçenin 2020 yılı toplam gelir hedefinin gerçekleşmesinde bir sorun olmayacağı anlaşılmaktadır. Diğer bir ifadeyle, TCMB yedekleri ile avans temettü tutarlarının

bütçe gelirlerine aktarılmasıyla, Aralık sonuçlarına da bağlı olarak faiz öncesi bütçe harcamalarına yakın bir gelir tahsilatı yapılmıştır. Bu da 2016 ve sonraki yıllar bütçelerinde yaşanan faiz dışı denge açığının oluşmayabileceği anlamına gelmektedir. Vergi gelirleri detayında bakıldığında Kasım sonu itibarıyla,

- (Cari yıl geçici vergideki **%120,2** artışıyla) Kurumlar vergisi, dahilde alınan KDV, (motorlu taşıt araç satışları kaynaklı **%203,5** artışın etkisiyle) ÖTV, (ithalat artışı ve ek vergilerin etkisiyle) gümrük vergileri, faizler-paylar-cezalar ve alacaklardan tahsilatlarda yıllık hedeflerin aşıldığı,

- Gelir vergisi, mülkiyet vergileri, damga vergileri ve sermaye gelirlerinde yıllık bütçe hedeflerinin altında kalınacağı,

- Diğer vergi gelirlerinde yıllık bütçe hedeflerinin biraz altında veya üstünde tahsilat yapılacağı,

- Vergi gelirleri tahsilatında, ekonomide kötüleşmenin devam ettiği 2019 yılında %77,8'le son 50 yılın en düşük tahsilat/tahakkuk oranı gerçekleşmişti. Kasım sonunda %75 olarak gerçekleşen **tahsilat/tahakkuk oranının, Aralık sonunda %77 seviyesinde olabileceği, bu oranın da 2019 yılındaki en düşük oranın da biraz altında kalacağı,**

tespitleri öne çıkmaktadır.

Bütçenin ithalata bağımlılığı artıyor

Kasım sonu

gerçekleşmelerine göre, 2020 yılı gelir bütçesi önemli ölçüde ithalata bağımlı hale gelmiştir. İthalde alınan KDV ve Gümrük Vergilerinin, bütçe gelirlerindeki payı (2019 yılına göre 1,5 puan artarak) yaklaşık %22 olarak gerçekleşmiştir. Bütçenin vergi gelirleri içinde ithalattan alınan vergiler sadece ithalatta alınan KDV

KASIM 2020 (Bin ₺)	1	2	(2/1)	(2/1)	(2/3)
Genel Bütçe Gelirleri	Tahakkuk	Tahsilat	%	Bütçe Hedefi	(%)
1. Vergi Gelirleri	1.006.408.799	754.592.889	75,0	784.601.816	96,2
Gelir Vergisi	203.128.213	141.955.823	69,9	182.120.509	77,9
Kurumlar Vergisi	138.561.241	103.756.339	74,9	89.393.412	116,1
Mülkiyet Vergileri	25.302.564	16.498.736	65,2	18.619.197	88,6
Dahilde Alınan KDV	171.161.635	63.623.689	37,2	57.804.672	110,1
ÖTV	203.695.713	185.437.750	91,0	175.174.787	105,9
BSMV	24.877.168	24.520.898	98,6	24.982.290	98,2
Gümrük Vergileri	23.563.237	23.190.561	98,4	20.512.731	113,1
İthalde Alınan KDV	143.142.072	140.698.001	98,3	158.062.901	89,0
Damga Vergisi	28.476.835	18.661.354	65,5	21.500.053	86,8
Harçlar	33.823.963	27.739.396	82,0	29.550.219	93,9
2. Teşebbüs/Mülkiyet Gelir.	59.327.180	58.013.330	97,8	64.330.972	90,2
3. Bağış, Yardım, Özel Gelir.	10.102.404	10.085.406	99,8	11.042.648	91,3
4. Faizler, Paylar, Cezalar	399.394.378	82.718.752	20,7	67.461.025	122,6
5. Sermaye Gelirleri	6.011.402	6.011.046	100,0	13.593.677	44,2
6. Alacaklardan Tahsilat	1.068.862	1.068.862	100,0	913.863	117,0
TOPLAM	1.482.313.025	912.490.285	61,6	941.944.001	96,9

ve gümrük vergilerinden ibaret değildir. Kasım sonu itibarıyla, yıllık bütçe hedefinin üzerinde 185,4 milyar TL'yi aşan tahsilat tutarıyla toplam vergi gelirlerinin yaklaşık dörtte birini (%24,5) oluşturan Özel Tüketim Vergisi tahsilatının kaynağı (petrol ve doğal gaz ürünleri, motorlu taşıtlar, tütün mamulleri, alkollü içecekler) önemli ölçüde ithal ürünlerdir. Ayrıca özel tüketim vergisinin KDV matrahına dahil edilerek üzerinden KDV ödenmesi, dahilde alınan KDV tahsilatını geometrik olarak artırmaktadır. İthal ürünlerden ÖTV tahsilatı ile ÖTV kaynaklı ilave KDV tahsilatı, %22'lik "ithalatta alınan KDV ve gümrük vergileri" ile birlikte dikkate alındığında ithal ürünlerden elde edilen toplam vergi gelirleri, bütçedeki vergi gelirlerinin %30'unu aşmaktadır.

Bu haliyle merkezi yönetim bütçesi ithalata bağımlı hale gelmiş, 2021 yılı bütçesindeki gelir tahminlerinin gerçekleşmesi halinde bütçenin ithalata bağımlılığının artarak devam edecektir. Örneğin, 2020 yılı bütçe kanununda 158 milyar TL olarak yer alan İthalde Alınan KDV tahsilatı tahmini, 2021 yılı bütçe kanununda %23,5 oranında artırılarak 194,9 milyar TL olarak yer almıştır. Bu oran, 2021 yılı bütçesinde toplam vergi gelirleri toplamında öngörülen %17,6'lık artışın 5,9 puan üzerindedir. Benzer durum ÖTV gelir beklentisinde öngörülen %22'lik artış için de geçerlidir. Diğer bir deyişle, merkezi yönetimin 2021 yılında beklediği vergi gelirleri tahsilat hedefleri, bütçenin ithalata bağımlılığının biraz daha artmasına yol açacaktır. Türkiye'nin toplam ithalatının %90'ından fazlasının, ekonominin üretimde ihtiyacı ara malı ve sermaye mallarından oluşması nedeniyle bu tablonun kısa vadede değişmesi beklenmemelidir. Ayrıca, 2021 yılı bütçe hedeflerine bakıldığında, artırılan ÖTV oranları ile ithalat vergilerinin 2021'de düşürülmeyeceği anlaşılmaktadır.

Av. Murat ULUSU
EBSO Hukuk Danışmanı

TİCARİ İŞLERDE FAİZ UYGULAMASI

Faiz, konusu para olan borçlarda alacaklıya para borcunun doğduğu ya da muaccel olduğu andan borç ödemesinin yapılacağı ana kadar geçen süre zarfında kanun yahut sözleşme gereği belli bir oran üzerinden ödenen paradır. Anaparaya bağlı ve fer'i niteliğe sahip faiz alacağı anaparanın bir parçası olmadığından faiz borcunun ödenmesi

kısmi ödeme olarak değerlendirilmez.

Faiz, adi işlerde faiz ve ticari işlerde faiz olmak üzere iki başlığa ayrılıp ticari işlerde faiz şu şekilde açıklanabilir;

Ticari işlerde faizde oran serbestisi ilkesi geçerli olup bu husus açıkça Türk Ticaret Kanunu madde 8/f.'de düzenlenmiştir. Bu düzenleme sebebiyle faiz oranlarının sınırlandırılması hakkında Türk Borçlar Kanunu madde 88 ve 120 hükümleri ticari işlerde taraflarca kararlaştırılmış faiz oranları hakkında uygulanma alanı bulmayacaktır.

Taraflarca bir kararlaştırma yapılmadığı durumlarda, yedek hukuk kuralı olarak 3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine ilişkin Kanun hükümleri uyarınca belirlenecek oranlar uygulama alanı bulacaktır. Yargıtay 11. ve 19. Hukuk Daireleri ile Hukuk Genel Kurulu'nun istikrar kazanmış kararları da bu yönde olup uygulamaya da bu şekilde geçmiştir.

Her ne kadar bileşik faiz uygulaması adi işlere yasaklanmış olsa da ticari işlerde bazı durumlarda bileşik faiz uygulamasına cevaz verilmiştir. Üç aydan aşağı olmamak üzere tarafları tacir olan cari hesaplarda bileşik faiz uygulanabileceği gibi yine üç aydan aşağı olmamak üzere, her iki taraf bakımından ticari iş niteliğinde olan ödünç sözleşmelerinde de bileşik faiz

uygulanması mümkündür. Ek olarak Türk Ticaret Kanunu madde 726 hükmü gereği kambiyo senedi dolayısıyla ödeme yapan müracaat borçlusuna da, kendisinden önce gelen borçlulara rücu ettiğinde bileşik faiz uygulaması talep edebilmektedir.

Yukarıda bahsettiğimiz ilk iki durum için anapara faizine yeniden faiz yürütülmesine olanak tanınmışken kambiyo senetlerinde rücu hakkına ilişkin son halde ise temerrüt faizine yeniden temerrüt faizi yürütülmesine olanak tanınmaktadır. Bu husus Türk Borçlar Kanunu madde 121/3'ün tek istisnasını oluşturmaktadır.

Adi işlerde taraflarca belirlenmiş olmadıkça faiz istenmesi söz konusu değilken bu durumun aksine ticari işlerde kararlaştırılmış olmasa dahi Türk Ticaret Kanunu madde 20 hükmü gereği tacir verdiği avanslar ve yaptığı giderler için ödeme tarihinden itibaren faiz isteme

hakkına sahiptir. Buna benzer bir düzenleme Türk Borçlar Kanunu madde 387/f.II'de de yer almakta olup işbu madde hükmüne göre, ticari tüketim ödücü sözleşmelerinde, taraflarca kararlaştırılmamış olsa bile faiz istenebilmektedir.

Ticari işlerde anapara faizinin hangi tarihten itibaren işleyeceğine dair taraflarca açıkça bir kararlaştırma yoksa ya da bu hususta açık bir kanun hükmü bulunmuyorsa Türk Ticaret Kanunu madde 20 hükmü gereği ödeme tarihinden itibaren işlemeye başlayacak iken temerrüt faizinde ise yine aynı şekilde Türk Ticaret Kanunu madde 10'da düzenleme yapılmış olup işbu kanun hükmüne göre faizin işleme tarihi taraflarca kararlaştırılabilir. Taraflarca herhangi bir kararlaştırma yapılmadığı takdirde ise belirli vadeli borçlarda vade tarihinden, belirli vadeli olmayan borçlarda ise alacaklı tarafından borçluya

çekilecek temerrüt ihtarının ulaşma tarihinden itibaren temerrüt faizi işlemeye başlayacaktır. Ancak ihtarda açıkça borçluya bir süre verilmiş ise temerrüt faizi de bu sürenin geçmesi ile başlamış sayılacaktır.

Borçlunun temerrüde düşmesinin şart ve sonuçları genel haliyle Türk Borçlar Kanunu madde 117 ve devamı hükümlerde düzenlenmişken ayrıca genel hükümlerden ayrı olarak Türk Ticaret Kanunu madde 1530'da ticari işletmeler arasında mal ve hizmet tedariki amacıyla yapılan işlemlerde, borçlunun temerrüde düşme şartları ve temerrüdün sonuçları bakımından düzenlemeler yapılmıştır. Bu düzenlemelerin uygulama alanı Türk Ticaret Kanunu madde 1530'un ikinci fıkrasında belirtilmiş olup, işbu husus ticari işletmeler arasındaki mal ve hizmet tedariki amacıyla yapılan işlemlerle sınırlandırılmıştır.

Esen'den Meclis temennileri

Ege Bölgesi Sanayi Odası Meclis Başkanı Salih Esen, Kasım ayı Meclis toplantısında yaptığı açılış ve başkanlık sunuşlarında 30 Ekim'de meydana gelen depremde hayatını kaybeden 117 vatandaşımızın acısını yaşadıklarını belirterek ölenlerin yakınlarına başsağlığı ve yaralıları acil şifa diledi.

Esen, "Bir deprem ülkesi olarak depremle yaşamamız gerektiğini biliyoruz, ama gereğini ne kadar yaptığımızı sorgulamıyoruz. Deprem anında çok iyi organize olabiliyoruz, arama-kurtarma ekipleriyle mucizelere imza atabiliyoruz. Yardım kampanyalarıyla da alkışı hak ettik. Ancak yıkılan ve hasarlı binalara baktığımızda tanıdık manzaralarla karşılaştık. Çürük raporu olduğu halde oturulmaya devam edilen yapılar, kesilen kolonlar ve benzer şekilde yapıya hasar veren uygulamalar ortaya çıktı. Yani hiçbir acı tecrübeden ne yazık ki ders çıkarmadık" dedi.

Deprem bakanlığı kurulması konusunda daha önce bir öneride bulunduğunu hatırlatan Esen, "Deprem sonrası geline nokta Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ve belediyeler, sorumluluğu birbirlerine attı. Deprem bakanlığı oluşturulsun derken, farklı bir bakış açısıyla

sonuç odaklı bir önerinin oluşumuna katkı sağlamak istedik. Bu anlamda İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin yeni yapılanma içinde Deprem Dairesi Başkanlığı kurmuş olmasını çok önemsiyorum ve tebrik ediyorum" diye konuştu.

Dünyada ilk Covid-19 vakasının kaydedilişinin üstünden bir yıl geçtiğini hatırlatan Esen, "Virüsün dünyamızı bu derece olumsuz etkileyebileceğini, bu denli köklü değişimlere sebep olabileceğini kimse tahmin edemezdi. Son açıklanan verilerle dünya üçüncüsü durumundayız. Bu, bireysel olarak üstümüzdeki baskıyı ve riski de ortaya koyuyor. Aşıyla ilgili bir umut söz konusu olsa da, bizlere ulaşması hususundaki tereddütler sürüyor. Bu vesileyle Almanya'da ülkemizi gururlandıran Türk bilim insanları Prof. Dr. Uğur Şahin ve Dr. Özlem Türeci'yi başarılarından dolayı tebrik ediyorum" ifadesini kullandı.

Esen, pandemi sürecine ilişkin şu değerlendirmeyi yaptı:

"Artan vakalar sebebiyle ülkemizde getirilen kısıtlama ve alınan tedbirlerin belirli sektörlerimize olan olumsuz etkileri yadsınamaz, ancak kontrolden çıkmış bir pandemi ortamı çok daha vahim sonuçlar doğuracaktır. Mevcut tablomuz, bu

tedbirlerin bile yetersiz kalabileceğini ortaya koyuyor. Avrupa'da devletin hem bireylere, hem de işletmelere sağladığı finansal desteklerle kapanmaya gitmesi başarılı bir yol, ama maalesef ülkemiz bu desteği veremedi. Kapanan işletmelerin ve reel sektörün üzerindeki yük her gün arttı. Şehirler arasında giriş-çıkışlar dahil olmak üzere yeni kısıtlamaların ve tedbirlerin alınmasına mutlaka ihtiyaç var."

Esen, konuşmasının sonunda Cumhuriyetimizin kurucusu Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ü, ebediyete intikal edişinin 82'nci yılında bir kez daha saygı ve minnetle andığını söyledi. Yaşadığımız coğrafyada meydana gelen her olayın Atatürk'ün ve ilkelerinin kıymetini daha fazla anlamamızı sağladığını belirten Esen, O'na layık olma gayretinde başarıya ulaşmayı diledi. Esen Başöğretmen Mustafa Kemal Atatürk başta olmak üzere ülkemizin en önemli beşeri sermayesi olan öğretmenlerimizin Öğretmenler Günü'nü de kutladı.

Esen ayrıca 25 Kasım "Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü"nde EBSO Meclisi olarak her zaman kadınlarımızın yanında olduklarının altını bir kez daha çizmek istediğini söyledi.

BİRLİKTE İZMİR DOĞAR

30.10.2020 tarihinde kentimizde yaşanan doğal afet sonucu yaralanan ve yaşamını yitiren vatandaşlarımız için büyük bir acı içerisindeyiz. Yaraları bir nebze de olsun sarmak adına, "aile ferdi vefat etmiş afetzedelere" özel olmak kaydıyla, kampanyada yer alan kurumlar tarafından konut yapımı, sosyal ve eğitim alanlarının yapımı ile gerekli olabilecek diğer ihtiyaçların karşılanması amacıyla **BİRLİKTE İZMİR DOĞAR** kampanyası başlamıştır. Toplanan bağışlarla kampanyada yer alan kurumlar tarafından konut ve diğer alanlar inşa edilecektir.

Siz de bağış yapın, ailesi vefat etmiş İzmir'deki afetzedeler için hep birlikte umut olalım.
Biliyoruz ki Türkiye yapar, "Birlikte İzmir Doğar"

**KAMPANYAYA KATILIM İÇİN KURUMLARIMIZ TARAFINDAN ORTAK AÇILAN AŞAĞIDAKİ
BANKA VE HESAP BİLGİLERİNİ KULLANABİLİRSİNİZ**

BANKA	ŞUBE ADI VE KODU	IBAN	HESAP ADI
T.İŞ BANKASI	İzmir Şubesi (3400)	TR06 0006 4000 0013 4003 5035 01	BİRLİKTE İZMİR DOĞAR KAMPANYASI
TVAKIFLAR BANKASI	Kordon Şubesi (440)	TR51 0001 5001 5800 7312 2758 33	BİRLİKTE İZMİR DOĞAR KAMPANYASI
ZİRAAT BANKASI	İzmir Şubesi (137)	TR17 0001 0001 3700 3500 3550 01	BİRLİKTE İZMİR DOĞAR KAMPANYASI
HALKBANK	İzmir Şubesi (430)	TR82 0001 2009 4300 0016 3412 72	BİRLİKTE İZMİR DOĞAR KAMPANYASI

Yorgancılar: “Dünya resetleniyor, dönüşümün anahtarı sanayide”

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, “Dünyanın resetlendiği böyle bir süreçte, dönüşümün anahtarının sanayide olduğu unutulmamalıdır. Sanayiye ve sanayiciyi öncelikleyen ülkeler, dönüşümün de kazananı olacaktır” dedi.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, Kasım ayı Meclis toplantısında yaptığı konuşmada Kasım ayının zor ve hareketli geçtiğini belirterek 30 Ekim’de meydana gelen depremde 117 kişinin hayatını kaybettiğini, Covid-19 pandemisi nedeniyle her gün daha çok sayıda insana enfeksiyon bulaştığını, ancak üçüncü çeyrekte Türkiye’nin yüzde 6,7 büyüyerek önemli bir performans ortaya koyduğunu söyledi.

“İzmir halkı büyük dayanışma örneği gösterdi”
30 Ekim’de yaşanan deprem so-

nucunda ölen ve yaralanan binlerce insanımızın yanında on binlerce İzmirli’nin de evsiz kaldığını hatırlatan Başkan Yorgancılar, “Deprem bölgesini gezmiş biri olarak söyleyebilirim ki, acı ve kayıp çok büyüktü. Devletimiz tüm kaynakları ile enkaz başında ilk andan itibaren bizimleydi. İzmir halkı sonrasında büyük bir dayanışma örneği göstererek, depremzedelerin acısını hafifletmek için olağanüstü bir çaba içine girdi. Sayın Valimizden, belediye başkanımıza kadar büyük bir koordinasyon içerisinde çalışmalar yürütüldü. Bizler de, İzmir’e olan sorumluluğumuz gereği, İzmir iş dünyası olarak

‘Birlikten İzmir Doğar’ kampanyasını başlattık. Bugüne kadar destek veren herkese şükranlarımı sunuyorum. Kampanyadan bilgisi olamamış dostlarımızın da ailelerimize sıcak bir yuva sağlanması hususunda desteklerini bekliyoruz. Hayatını kaybeden vatandaşlarımızı Allah’tan rahmet, ailelerine sabır ve başsağlığı, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum” dedi.

“Deprem değil, bina öldürür”

Önemli olanın ‘Deprem değil, bina öldürür’ gerçeğinin herkes tarafından artık bir an evvel kavran-

ması olduğunu ifade eden Yorgancılar, “Bu gerçeği tam anlamıyla idrak ederek bir daha aynı sonuçların tekrarlanmasına izin vermemiz çok önemlidir. Ülkemiz ve bölgemiz ciddi bir deprem riski ile karşı karşıya. Ülke nüfusunun yaklaşık üçte birine denk geliyor ve risk birçok sanayi şehrimizi kapsıyor. Bu bilinen bir gerçek. Ancak, bu gerçek karşısında ne devlet, ne belediyeler, ne de biz bireyler gerekli önlemleri almıyoruz. Kaderimize razıymış gibi davranıyoruz. Öyle olunca da, Japonya’da, benzer şiddetteki bir depremde burun bile kanamazken, bizde yüzlerce can kaybı yaşanıyor” diye konuştu.

2020 yılında Türkiye’deki Elazığ ve İzmir depremleri sayılmazsa, dünyanın farklı ülkelerinde 6,5 üzerinde 20 depremin gerçekleştiğini dile getiren Yorgancılar, “Bu büyük depremlerin tamamında sadece 13 kişi hayatını kaybetti. 13 kişiden 10’u da tek başına 23 Haziran’da Meksika’da meydana gelen depremde öldü. Biri ise 17 Temmuz’da Papua Yeni Gine’de gerçekleşen 7,0 büyüklüğündeki depremde yaşamını yitirdi. Türkiye genelinde ivedilikle bina stoklarının incelenmesi, risk envanterlerinin çıkarılması ve dönüşüm, güçlendirme gibi gerekenin yapılması, imar aflarının yeniden incelenmesi büyük önem taşımaktadır. Diğer yandan, kamuoyu ile paylaştığım önerimi tekrarlamak isterim. Mutlaka binalara etiket/karne/HES kodu gibi bir işlem yapılmalı ve riskli binalar bu şekilde takip edilmelidir. Dileriz bu son olur ve gereken dersleri almışızdır” ifadesini kullandı.

Pandemi mağduru işletmeler

Dünya genelinde ve Türkiye’de Covid-19 pandemisinde beklenen ikinci dalganın bütün etkisiyle yaşanmakta olduğunu vurgulayan Yorgancılar, “Bunu her gün birebir yaşayarak görüyoruz. Üç büyük şehrimiz adeta yangın yeri. Çevremizde, fabrikalarımızda artan sayılar

tedirgin edici boyutta. Restoran ve kafeler ile birlikte ev dışı tüketim için üretim yapan işletmeler de ciddi sıkıntı içerisinde. O nedenle, kapanan sektörlerde mağdur olan her işletme ve o işletmeye tedarik sağlayan üreticilere de geçen yıl bu aylarda beyan ettikleri gelir üzerinden belirli bir oranda bir yıl vadeli faizsiz destek verilmelidir. Üç aydan uzun süre kısa çalışma ödeneğine mecbur bırakılan çalışanların ücretleri yeniden düzenlenmelidir” dedi.

“Cumhurbaşkanının yeni döneme dair mesajları umut verici”

EBSO ev sahipliğinde gerçekleşen sektör buluşmasında Tarım ve Orman Bakanı Dr. Bekir Pakdemirli’nin konuk edildiği toplantıya değinen Başkan Yorgancılar, “Meclis Başkanımızın moderatörlüğünde verimli bir toplantı gerçekleşti. Güncel konularınızı bizlere ilettiğiniz takdirde ilgili yerlerde gerekli girişimlerde bulunduğumuzu hatırlatmak isterim” diye konuştu.

Kasım ayındaki bir diğer önemli toplantının ise Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın katıldığı TOBB Ekonomi Şurası olduğunu hatırlatan Yorgancılar, “Bizzat katıldığım toplantıda Sayın Cumhurbaşkanının yeni döneme dair mesajları umut verici idi. Önce Merkez Bankası Başkanı, ardından Hazine ve Maliye Bakanı değişimi ile başlayan süreçte, atılan adımlar, yapılan açıklamalar piyasa ve kamuoyu tarafından olumlu karşılandı. Artık söylemden eyleme geçme zamanıdır. Birçok riski aynı anda yürütmek zorunda olan ülkemizin daha fazla zaman kaybına tahammülü yoktur” ifadesini kullandı.

Cumhurbaşkanının “Yüksek faize yatırımımızı ezdirmemeliyiz. Artık çok daha güçlü bir şekilde üretime, yatırıma, istihdama ve ihracata odaklanmamız gerekiyor. Hukuk ve ekonomi reformları, yeni dönemin hazırlıklarıdır. Geleceğimizi Avrupa ile birlikte kurmayı tasavvur edi-

yoruz.” açıklamalarının altına imza atılmamasının mümkün olmadığını ifade eden Yorgancılar, “O nedenle, bu açıklamaları destekleyen uygulamaların bir an evvel hayata geçirilmesini bekliyoruz. Ayrıca, artan maliyetler, azalan talep karşısında adeta köşeye sıkışan üreten kesimin, finansal olarak kamu tarafından desteklenmesinin ivedilikle gerekli olduğu inancındayım” dedi.

Üçüncü çeyrek büyümesi

Türkiye, üçüncü çeyrekte yakaladığı yüzde 6,7’lik büyümenin önemli olduğunu vurgulayan Yorgancılar, “Büyük ekonomilerin üçüncü çeyrekte de negatif seyirleri devam ederken, yüzde 4,9 büyüyen Çin ile ülkemizin bu performansı önemlidir. Covid-19’un en etkili olduğu ikinci çeyrekte yüzde 9,9 daralmanın ardından gelen yüzde 6,7’lik büyüme ana etken ticari kredilerde yüzde 34, tüketici kredilerinde yüzde 58’lik artış yoluyla iç tüketim olmuştur. Bu şekilde 2020 yılını yüzde 0,5-1 aralığında kapatmamız söz konusu olacaktır. Öyle bir süreçten geçmekteyiz ki, büyüme tek başına bir anlam ifade etmiyor. İstihdam yaratmayan, ihracatın desteklemediği, yatırımlarda istikrar sağlanmayan büyüme sürdürülebilir riski ile karşı karşıya. Üçüncü çeyrek detaylarına baktığımızda; İmalat sanayinin yüzde 9,3; gayrisafi sabit sermaye yatırımlarının yüzde 22,5 büyümesi önceki çeyrek kayıplarını toparlamak adına güçlü ve umut verici bir artıştır. Benzer şekilde makine yatırımlarının yüzde 23,5 ile pozitif gerçekleşmesi, inşaat yatırımlarının yüzde 14,7 ile yeniden güçlü bir toparlanmaya geçmiş olması 2021 adına önemlidir. Sanayi yüzde 8; inşaat yüzde 6,4; hizmetler yüzde 0,8; tarım yüzde 6,2 büyümüş, net ihracat yüzde 22,4 daralma ile büyümeye negatif katkı yapmıştır” diye konuştu.

Temkinli iyimserlik

Eylül’de 52,8 olarak ölçülen PMI

endeksinin Ekim'de 53,9'a yükseldiğini dile getiren Başkan Yorgancılar, "Benzer şekilde sanayi üretim endeksinde de artış seyri devam ediyor olsa da, verilerdeki sınırlı artışlar, artan salgınla birlikte temkinli iyimserliğimizi sürdürmektedir. Zira, 8,5 seviyesini görmüş dolar kurunun gerileyip kısa sürede aynı seviyelere ilerleyişi, öngörülemeyen kur karşısında hepimizin hareket kabiliyetini daraltmaktadır. Bu volatilité içerisinde artan maliyetle üretim ve ihracatın sürdürülebilirliği mümkün değildir. 500 seviyelerinden 400'ün altına gerileyen CDS örneğinde olduğu gibi atılacak adımların kurları sakinleştirmesini ümit ediyorum. Aksi durumda, canımızın çok yanacağı ortadadır" ifadesini kullandı.

"Dünyayı sıfırlamak"

Time Dergisi'nin Kasım ayı için hazırladığı uluslararası özel sayısında kapak manşetinin "The Great Reset" ("Dünya sıfırlanıyor") olduğunu belirten Yorgancılar, söz konusu olguyu şu sözlerle değerlendirdi:

"Böyle bir süreçte, bizim artık aynı sorunları tekrar tekrar konuşmanın ötesine geçmemiz gerekiyor. Artık planları, eylemleri hayata geçirme zamanı. Pasifikte Çin, Japonya ve Güney Kore'nin olduğu 15 ülke 15 Kasım'da Bölgesel Kapsamlı Ekonomik Ortaklık Anlaşmasını (RCEP) imzalamıştır. Yeni düzen için her ülke bir çaba içerisinde. Türkiye de bu dönemin dinamikleri doğrultusunda yol almalıdır. Bunun için de ekonomi, toplumsal, hukuk, eğitim, dış politika gibi alanlarda reset zamanıdır. Kaos, belirsizlik, tedirginlik, durgunluk hayatımızın normali oldu. Bu şartlarda üreten kesim olarak; zorluklar karşısındaki dirayetimizi devam ettirerek, üretmeye, istihdam sağlamaya, ihracata devam ettik, edeceğiz de. Dünyanın resetlendiği böyle bir süreçte, dönüşümün anahtarının sanayide olduğu unutulmamalıdır. Sanayiye

ve sanayiciyi öncelikleyen ülkeler, dönüşümün de kazananı olacaktır."

Yorgancılar, konuşmasının sonunda Cumhuriyetimizin kurucusu Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ü 82'nci ölüm yıldönümünde saygıyla, rahmetle ve şükranla andığını ifade etti.

Yorgancılar, konuları değerlendirdi

EBSO Meclisi üyesi sanayicilerin gündeme getirdiği konuları da değerlendiren Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar Hüseyin Vatansaver'in dile getirdiği İnşaat Tesisat Sanayi Meslek Komitesi kararını Yönetim Kurulu Toplantısı'nda değerlendirdiklerini, gerekli girişimlerde bulunmak üzere karar aldıklarını söyledi.

Hakkı Attaroğlu'nun dile getirdiği müktesep haklar konusunun çok doğru olduğunu ve zaten konuyu Çevre ve Şehircilik Bakanı'na ilettiklerini belirten Yorgancılar, sekiz katlı bir bina kentsel dönüşüme girecekse yine sekiz kat yapılması gerektiğini, aksi takdirde bu durumdaki apartman sakinlerinin kentsel dönüşüme girmek istemeyeceklerini ve riskli binalarda oturmaya devam edeceklerini ifade etti.

Asansörlerin güvenirliliği nasıl yapılan kontroller sonucu etiketlenerek belirleniyorsa, binalarda da bu şekilde olması gerektiğine inandığını yineleyen Başkan Yorgancılar, Attaroğlu aynı görüşte olmasa da kendisinin bu şekilde düşündüğünü, konuyu Bakana da arz ettiğini ve olumlu karşılandığını, kat sahipleri arasında elbette anlaşmazlık çıkabileceğini ama bir şekilde ortak kararlarla çözüm bulunması gerektiğini söyledi.

Yorgancılar, stopajla ilgili konuyu tam aktaramamış olabileceğini, konunun; TOBB tarafından, Hazine ve Maliye Bakanı'na iletilen taleplerin içinde; yüzde 10 kira stopajı ve iş yerlerinin sadece aktifinde olması kaydıyla uygulanan yüzde 8 KDV uygulamasının uzatılması ya da

stopaj alınmaması, KDV'nin de sıfır olarak uygulama yapılması talebi olduğunu dile getirdi.

Mehmet Karahaliloğlu'nun yeminli mali müşavirlerin de Covid-19 olması dolayısıyla ödemelerin aksayabileceği hususunda haklı olduğunu, beyannamelerini üç aylık süre içinde verilmesi hususunda hemen girişimde bulunacaklarını söyledi. Yorgancılar, Türkiye'deki suların işletilmesinin Katarlılar'a verilmesi ve kurulacak holding ile ilgili konuyu şimdi duyduğunu ve gerekli araştırmayı yapacaklarını belirtti. Türkiye'de tarımın çıkışının sözleşmeli alım garantili tarımdan geçtiği görüşünü dile getiren Yorgancılar, Tarım ve Orman Bakanı'na konuyu özellikle vurgulayarak söylediklerini, bu yapıldığı takdirde çiftçinin malına sahip çıkacağını ifade etti.

Yaşanan süreçte ne yazık ki fuarların iptal edildiğini belirten Yorgancılar, EBSO olarak kendilerine iletilen tüm fuar duyurularını üyelerle paylaştıklarını söyledi.

TOBB'un, biri Aliağa Organize Sanayi Bölgesi'nde, diğeri de deprem bölgesinde olmak üzere iki okul yapacağını aktaran Yorgancılar, ALOSBI için Aralık ayının ilk 15 günü içinde ihaleye çıkılacağını, Ocak ayı içinde temel atılmasının planlandığını, deprem bölgesindeki okulun sözünün de M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun İzmir ziyaretinde dile getirdiğini söyledi. Mekanik taşıyıcılar bölümü için küçük de olsa uygulamalı bir pilot bölge bulunduğunu belirten Yorgancılar, Engin Aktaş'ın detaylı bilgiyi H. İbrahim Gökçuoğlu ile irtibata geçtiğinde alabileceğini söyledi.

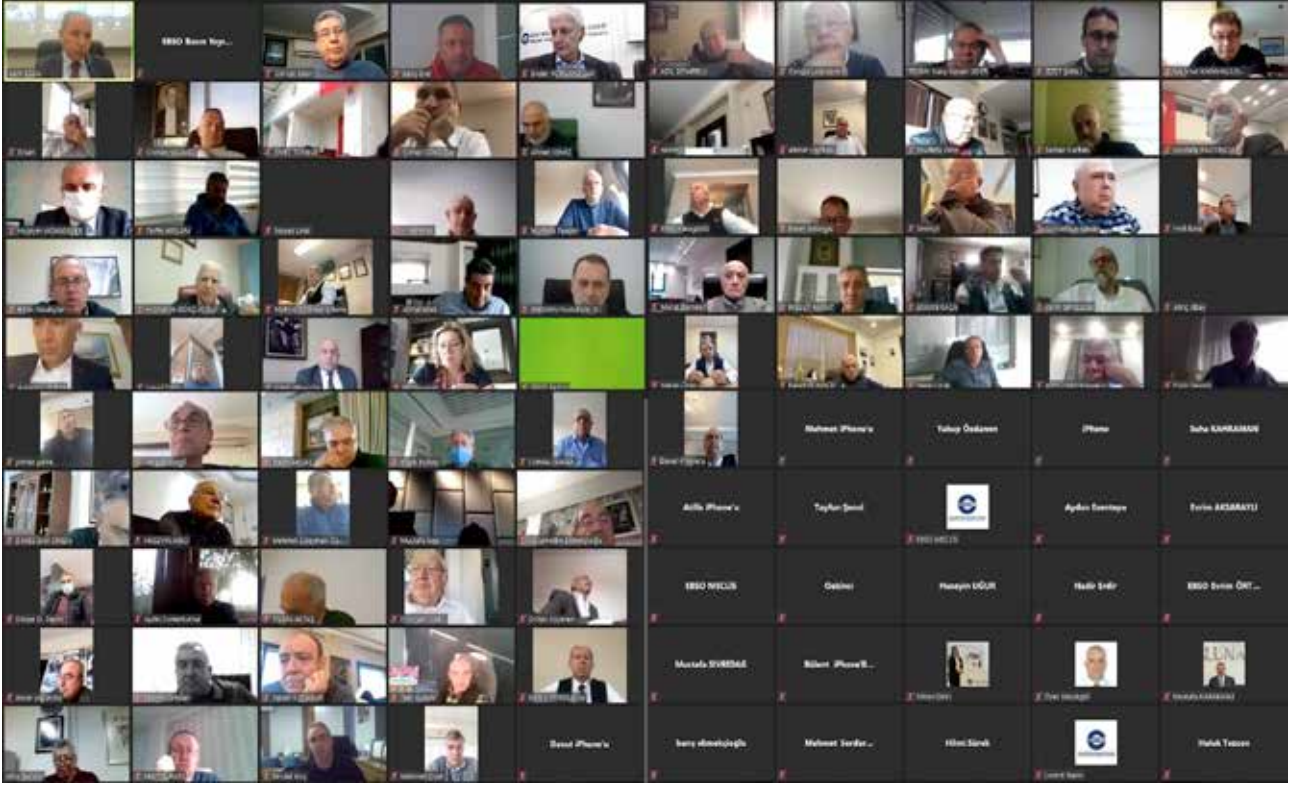
Başkan Yorgancılar, Murat Kurtalan'ın Covid-19 konusundaki söylemlerinin çok önemli olduğunu, sağlık konusunda inisiyatifin kişilere bırakılmasının doğru olmadığını, gereken ne ise prosedürün bu şekilde uygulanması ama üretimin aksamaması için de herkesin kendisini koruma noktasında çok hassas davranması gerektiğini ifade etti.

SANAYİMİZİN KÜRESELLEŞMESİNDE İLK ÇÖZÜM ORTAĞI

Belgelendirme • Girişim • Eğitim • Araştırma • Geliştirme

Sanayicinin gündemi deprem, pandemi, ekonomi

Ege Bölgesi Sanayi Odası Meclis Üyesi sanayiciler, 30 Ekim'de İzmir'de meydana gelen depremde yaşanan acıların tekrarlanmaması için yapılması gerekenleri, Covid-19 salgınının sanayici üzerindeki etkilerini ve güncel ekonomik gelişmeleri gündeme getirdiler.

Hüseyin Vatansever

“Yeni bir kredi mekanizmasının düzenlenmesi gerekiyor”

EBSO Meclis Üyesi Hüseyin Vatansever, 30 Ekim'de yaşanan deprem sebebiyle geçmiş olsun dileklerini ileterek, yitirilen canlar için Allah'tan rahmet, yakınlarına ve tüm İzmir'e başsağlığı diledi.

İzmir'in depremde dünyaya örnek olacak bir dayanışma ile yaraların sarılması konusunda hemen bir araya geldiğini belirten Vatansever, “Tüm kurumlar ciddi bir koordinas-

yon içinde yaraları sardı. Destek olan tüm kurumlara ve sanayicilere teşekkür ediyorum. Alınacak önlemler ve bina yapım yeri ile bina yapım kriterlerindeki doğru uygulamaları yaparak, bu acıların bir daha yaşanmamasını diliyorum” dedi.

Türkiye ekonomisinin 2019 yılında sancılı bir süreç yaşadığını belirten Vatansever, “2020 yılında üzerine Covid-19'u da ilave ederek bu sancuları yaşamaya maalesef devam ettik. 10 Kasım'da TÜİK tarafından açıklanan verilere göre ülkemizdeki işsizlik oranı geçen yılın aynı oranına göre azalarak yüzde

13,2 olarak gerçekleşti. Dünyada ve ülkemizde pandeminin iş gücü piyasasındaki etkisi bu kadar ağır şekilde hissedilirken, işsizlik oranımızı nasıl düşürmeyi başardığımızı merak ediyorum. Yalnızca son dört haftada iş aramaktan umudunu kesen işsizlere, işsiz sayılmayan kısa çalışma ve ücretsiz izin gibi uygulamalarla iş gücü dışında yer alan 4 milyon 200 bin vatandaşımız da eklendiğinde gerçek işsizliğimiz yüzde 31'e ulaşıyor. 15-24 yaş grubunu kapsayan genç nüfusta işsizlik oranımızın ise yüzde 25,9 seviyelerinde. Kaynaklarını uzun yıllardır

tüketime, inşaata ve benzeri katma değeri düşük alanlara tahsis eden ülkemiz, sanayinin ve üretmenin önemini artık mutlaka kavramalı ve hatırlamalı. EBSO gibi iş dünyası örgütlerimizin de bu hatırlatmaları kamu otoritelerimize mutlaka aktarmaya devam etmeleri gerekiyor. Ekonomi yönetiminde sürpriz değişiklik sonrasında Merkez Bankamızın yeni yönetimi 19 Kasım tarihinde faiz hadlerinde yüzde 4,75 artışa giderek, faizleri yüzde 15'e yükseltti. Yüzde 20'nin üzerine çıkan ticari kredi faizleriyle bu ve benzeri yatırımların kredilendirilmesi hemen hemen imkansız hale geldi. Bu gerçek, mevcutta devam eden sıfır yatırımlar, tevzi yatırımları ya da planlanan yatırımlar için de aynı şekliyle geçerlidir. OSB'lerde projelendirilen, temelleri atılan ya da yarım kalan yatırımların tamamlanmasını sağlayacak yeni bir kredi mekanizmasının düzenlenmesi gerekiyor. Bu anlamda teşvik belgesi almış yatırımlarda belgenin verildiği tarihte Kalkınma Bankası hangi faiz oranlarında ve ödeme koşullarında kredi kullanıyorsa, şimdi de aynı koşulları sağlamasını, bununla ilgili sıkı bir denetim yapmasını, denetimlerin bizzat sahada gerçekleştirilmesini, varsa suiistimal edenlerin en ağır şekilde cezalandırılmasını, hatta bu suiistimleri yapan firmaların kamuoyuna da ilan edilmesini öneriyoruz ki bunu meslek komitesi olarak Yönetim Kurulu'na ilettik" diye konuştu.

Vatansever, ülke olarak atıl kalan yatırımlarımızı tamamlamamız ve pandemiyle büyük hasar alan istihdamımıza sürdürülebilir destek olmamız gerektiğini belirterek "Bugün herhangi bir OSB'de yatırım yapan bir sanayici, en az 60'a yakın sektörden hizmet alıyor. Yatırımlar tamamlandığında bu firmalar da katma değer yaratıp işsizliğin azaltılmasına ciddi şekilde katkıda bulunuyor. Son bir yılda kendi sektörümde 10'a yakın firma

konkordato ilan etti. Dolayısıyla bu firmalarda görev yapan binlerce insan işsiz kaldı. Değer zinciri içinde her pozitif gelişme ardışık şekilde diğer firmaları olumlu

etkilerken, her negatif gelişme ise büyük tahribat ve yıkımlar ile karşımıza çıkıyor. Bu bağlamda devletin konut alana, taşıt alana, tatile gidene kredi vermeyi birinci önceliğine almak yerine her daim sanayi yatırımlarına, katma değerli üretime, istihdamı artırmaya ve ihracata birinci öncelik vermesi gerekiyor" ifadesini kullandı.

Faizlerde rekor düşüşler ilan edilse de bunların işe yaramadığını vurgulayan Vatansever, "Konut kredileri ikinci el konutların satışına ivme sağlarken, taşıt kredileri sıfır otomobil ithalatını artırdı ve dolayısıyla verilen dövizler yatırıma yetmedi. İç talebi tahrik ederek, vatandaşı borçlandırarak gelecekte elde edilecek gelirleri şimdiden harcamalarını sağlayarak ortak menfaatimizde neticeler elde edemeyeceğiz. Dünyada hiç kimsenin duymadığı, bilmediği, uygulamadığı, yüzlerce yıllık iktisat tarihinde yazmayan teorileri ülkemizde uyguluyoruz. Bu anlaşılmaz merakımızın faturasını da bugün yaşadıklarımızla ödüyoruz. Bu yanlışlar yapılırken EBSO hariç maalesef oda ve borsalarımızdan ses çıkmıyor. Artık korkmamamız ve gerçekten problemlerimizi çözecek önerileri zamanında söylememiz gerekiyor. TOBB'un da mutlak bir takım çalışmaları vardır, bunlardan da basın yoluyla haberdar olmak istiyoruz" diye konuştu.

Hüseyin Vatansever

Hakkı Attaroğlu

Hakkı Attaroğlu "Dönüşümde müktesep haklar korunmalı"

EBSO Meclis Üyesi Hakkı Attaroğlu, 30 Ekim 2020 tarihinde İzmir'de yaşanan 6,9 büyüklüğündeki depremde 117 vatandaşımızın hayatını kaybettiğini ve 17 adet binanın deprem anında yıkıldığını, çok sayıda binanın da ağır ve orta hasarlı duruma geldiğini belirterek depremde hayatını kaybeden vatandaşlara Tanrı'dan rahmet, geride kalanlarına sabır diledi. EBSO Yönetim Kurulu'na yaptırılacak konutlara öncülük ettiği için teşekkür eden Attaroğlu, "İzmir için şu an itibarıyla en önemli konu, depreme dayanıksız mevcut yapıların yıkılıp yeniden yapılmasıdır. Bu da 1998 deprem yönetmeliğinden önce yapılan yapıların pek çoğunun yenilenmesi anlamına geliyor. En önemli açmaz ise bu işin mali boyutunu karşılayacak gücün vatandaşımızda bulunmamasıdır. Bu konumdaki insanların çoğunluğu, malı ile canı arasında sınanıyor. Mali boyutu bir şekilde aştığımızda da önümüzde başka sıkıntılar çıkıyor. Yıkığımız binayı yeniden aynı ölçekte yapamıyoruz. Devletimiz 16.06.2012 tarihinde afet riski altındaki alanların dönüştürülmesi hakkında 6306 sayılı kanunu çıkarttı. Bununla afet riski altındaki alanlar ile bu alanlar dışındaki riskli yapıların bulunduğu arsa ve arazilerde standartlara uygun sağlıklı ve güvenli yaşam çevrelerini teşkil etmek üzere

iyileştirme, tasfiye ve yenilenmelere dair usul ve esasların belirlenmesi amaçlandı. Yine 15.12.2012 tarihinde kamuoyunda kentsel dönüşüm kanunu olarak bilinen uygulama yönetmeliği çıkartıldı. İlgili kanun ve yönetmeliklerden anlaşılacağı üzere devlet, vatandaşını korumak adına riskli görülen yapıların yıkılıp yeniden yapılmasını teşvik etti, hatta buna zorladı. Kanunu çok yerinde ve değerli buluyoruz. Ancak devletimiz bir yandan riskli yapıların yenilenmesini desteklerken, diğer yandan çıkardığı imar yönetmelikleri ile özellikle yapılaşmanın yoğun olduğu şehir merkezlerinde hızla yapıları yıkılamaz hale getirerek, malikleri mağdur ediyor. Bu yenilenmenin hızlı ve hakkaniyetli bir şekilde gerçekleşmesi için çıkartılan yönetmeliklerin özellikle şehir merkezlerindeki riskli binalar için müstesna haklarının korunabilmesi noktasında tekrar ele alınması gerekiyor. Yapısına göre yüzde 50'ye varan inşaat alanı kayıpları olduğu için insanlar riskli yapıda oturmaya devam ediyor. Yine seneler içinde yapılan imar planı değişiklikleri gereği kat adetlerinde eksilmeler yaşandı. Özellikle yangın yönetmeliği çok katı, binayı yıkıp yeniden inşa etmeye kalktığınızda insanların rahat bir şekilde yaşaması esas olması gerekirken, bina tamamen yangın güvenliğine endeksleniyor. Mevcut parseller küçük olduğu için yapının mimarisi bozuluyor, çarpık yapılar oluşuyor. Yeni otopark yönetmeliği ise her daireye birer otopark zorunluluğu getiriyor, mevcut imar parsellerinde bu çok mümkün değil. Yine sığınak yönetmeliği de bu anlamda tartışmaya açık durumda” dedi.

Attaroğlu, “EBSO olarak Cumhurbaşkanının da katıldığı Türkiye Ekonomi Şurası’nda da dile getirilen bu konunun Çevre ve Şehircilik Bakanlığı nezdinde İzmir adına acilen takipçisi olmamız gerekiyor” diye konuştu.

Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar’ın, binalara etiket verilmesi düşüncesini doğru bulmadığını, prensibinde haklı olursa dahi konut stokunun çok önemli ekseriyetinin bugünkü yönetmeliğe göre dayanıksız çıkacağı için, bunun kısa vadede ciddi bir kargaşa yaratacağını belirten Attaroğlu, “TOBB tarafından sunulan stopajla ilgili talepte, kira ödemelerinde stopajın yüzde 10’a, KDV’nin de yüzde 18’den yüzde 8’e düşürülmesi söz konusu. Burada yüzde 18’den yüzde 8’e düşürülmüş olan KDV kısmında yüzde 10’u devlet karşılıyor pozisyonunda iken, yüzde 20’den yüzde 10’a düşürülen stopajda o düşürülen kısım mal sahibinin üstüne yıkıldı. Bu konunun da netleştirilerek talepte bulunulmasında yarar var” ifadesini kullandı.

Mehmet Karahaliloğlu “Beyannameler geçici olarak üç ayda bir verilsin”

EBSO Meclis Üyesi Mehmet Karahaliloğlu, Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar’ın önerisine bir öneri daha eklemek istediğini belirterek “Şirketlerin çalıştığı yeminli mali müşavirlik bürolarında da birçok Covid-19 vakaları görülmeye başlandı. Mali müşavirlik firmaları da çalışamayacak duruma gelecek, ama bilindiği üzere SGK, muhtasar, KDV, geçici vergi gibi birçok beyannamelerin belli sürelerde verilmesi gerekiyor. Bu anlamda bu beyannamelerin belli bir süre için birer aylık olarak değil, üçer ayda bir verilmesini öneriyorum” dedi.

Bu sene üçüncü çeyrekte açıklanan rakamların yüzde 6,7 büyüdüğümüzü gösterdiğini hatırlatan Ka-

Mehmet Karahaliloğlu

Süha Kahraman

rahaliloğlu, “Ben ekonomiyle ilgili düşüncelerimi aktarmayı düşünürken televizyonda birçok işadami, ekonominin çok iyi gittiğini söyledi. Bunu izleyince ben kötümser olduğumu düşündüm ve ekonomiyle ilgili konuşmamaya karar verdim. İnşallah bu iş Nasreddin Hoca’nın fil fıkrasındaki konuya benzemez” diye konuştu.

Kapitalist düzene inanan bir insan olduğunu dile getiren Karahaliloğlu, “Bu nedenle Katarlılar’a şunu sattılar, bunu sattılar eleştirilerine katılmıyorum. Ama bir konuya dikkat çekmek isterim; Fatih Altaylı’dan alıntıyla söylüyorum, Katarlılar’a yapılan satışlardan ziyade yapılan anlaşmalar önemli. Zira 10 anlaşmadan biri, Türkiye’deki suların işletme hakkının Katarlılara verilmesini içeriyor. Amacı kamunun tarımdaki yatırımları ve kontrolü olarak açıklansa da, bu çok tehlikeli bir konudur. İkinci tehlikeli konu ise Tarım ve Orman Bakanlığı’nda, Türk tarımının holdingleştirilmesi çalışmasıdır. Bunun amacı da Türkiye’deki tarımsal üretimin, kamunun tarımdaki yatırımlarının ve kontrol mekanizmalarının bir holding çatısı altında birleştirilmesidir. Bu, zaten zor durumdaki ülke tarımının mahvolması anlamına gelir. Çünkü holdingleşme tamamlandıktan sonra, bu holding dolayısıyla Türk tarımının başka bir ülkeye satılması, büyük bir olasılıktır. Hatta kurulacak holdingin ismi bile bellidir” ifadesini kullandı.

Süha Kahraman

“Sanal fuar için destek olunması gerekiyor”

EBSO Meclis Üyesi Süha Kahraman, otomotiv sektöründe fuarların büyük önem arz ettiğini belirterek bir fuarda müşteri buldukları takdirde sistemin 3-4 seneden önce çalışmasının zor olduğunu söyledi. Kahraman, “Fuarlarla ilgili Almanya’dan gelen açıklamada 2024 yılından önce hiçbir şeyin eskisi gibi olmayacağı, aşı bulunup normal yaşam başlasa bile otomotiv sektörünün 2023-2024’e kadar müşteri bulmasının zor olacağı belirtildi. Bu ortamda Uludağ İhracatçı Birlikleri, Türkiye’de ilk defa ve dünyada ikinci olarak Oto EXPO Türkiye 2020 adı altında sanal fuar düzenliyor. İzmir’den dört firma bu sanal fuara katılacak, gerekli eğitimleri aldık ve gerçekten heyecan verici bir gelişme. Eğer sanal gerçeklik gözlüğünüz varsa fuar koridorlarında yürürebiliyorsunuz, firmaların stantlarına girerek ürünleri inceleyebiliyorsunuz. Firma yetkilileriyle canlı olarak konuşabiliyorsunuz. Yeni Zelanda’dan fuar günü akşamı için benden randevu istendi. Sanal fuara girerek İzmirli firmalara destek verilmesini istiyoruz. Şu anda Amerika’nın Atlanta kentinde bir kurum, tüm üyelerini 24 saat sanal bir ortamda gezdirebilecek, ürünlerini 3D gösterebilecek bir sistem üzerinde çalışıyor. EBSO da böyle bir uygulama için çalışma yapmayı düşünebilir” dedi.

Engin Aktaş

“Yeni açılacak okullarda mekanik taşıyıcılar bölümü olmalı”

EBSO Meclis Üyesi Engin Aktaş, İzmir’de yaşanan deprem sonrasında mensubu olduğu AKUT’ta kendisinin de görev aldığını belirterek katkıda bulunan herkese teşekkür etti. Aktaş, AKUT benzeri kuruluşların görevlilerinin dünyanın hiçbir yerinde bu şekilde bir yardımlaşma

ve dayanışma görmediklerini ifade etti.

Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar’ın konuşmasında dile getirdiği “Birlikten İzmir Doğar” kampanyasında okul yapımından bahsettiğini hatırlatan Aktaş, “İzmir’e bir okul daha kazandırılacak olması nedeniyle teşekkür etmek istiyorum. Çınarlı Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi’nde mekanik taşıyıcılar bölümü kapatıldı, bu nedenle yeni açılacak okullarda mümkünse mekanik taşıyıcılar bölümü açılmasını istiyoruz. Komite olarak her türlü desteğe de hazırız” dedi.

Salgın sürecinde endişelerin devam ettiğini ifade eden Aktaş “Ben de bazı yakınlarımı bu süreçte kaybettim. Artık maske takmanın bir kültür haline gelmesi gerekiyor. Bu konuda da odamızca çalışma yapılmasını talep ediyorum” diye konuştu.

Hüseyin Vatanserver’in teşvik belgelerinden bahsettiğini hatırlatan Aktaş, artık bütün dünyadaki teşvik belgelerinde yerli ürün zorunluluğu bulunduğunu belirterek “Buna da hiçbir itirazımız yok. Ancak bu konuyu suiistimal edenlerin ifşa edilmesini, cezalandırılmasını istiyoruz. Çünkü bakanlıklarla bizzat görüşerek, hem asansöre, hem yürüyen merdivene yüzde 7,6 özel tüketim vergisi getirilmesini sağladık, fakat asansör ile yürüyen merdivene getirilen bu tüketim vergisini bile ödememek için şu anda leasing ile alışveriş başladı. Zira leasing ile alışverişte hem vergiden düşürüldü, hem de bedeli ödmeden Türkiye’ye ürün verildi. Ayrıca Sayın Kahraman, dile getirdiği sanal fuarın linkini meclis üyeleri ile paylaşırsa ben de seve

Engin Aktaş

Murat Kurtalan

seve gezebilirim, çünkü bir firmaya ne kadar çok talep gelirse o firmalar öne çıkıyor” ifadesini kullandı.

Murat Kurtalan

“Pozitif vakalara da 14 gün rapor verilmeli”

EBSO Meclis Üyesi Murat Kurtalan da İzmir depreminde hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah’tan rahmet, yaralıllara acil şifalar diledi

EBSO kürsüsünün özgür bir kürsü olduğunu, herkesin de korkmadan düşüncelerini dile getirdiğine inandığını söyleyen Kurtalan, “Her firmada olduğu gibi bizim firmamızda da Covid-19 vakalarıyla karşılaşılıyor. Temaslı olanlar 14 gün, pozitif teşhis konanlar 10 gün raporlu oluyor; ancak enfekte olanların da 14 gün raporlu olması gerekiyor. Temaslı kabul edilenlere devlet tarafından test yapılmadığı gibi, karantina süresi biten hastalara da test uygulanmıyor. Bir çalışanımı 10 günü doldurması üzerine aradım ve durumunu sordum. Sesi çok kötü geliyordu ve bunun üzerine dört gün daha işe gelmemesi için izin verdim. Şu an içinde bulunduğumuz durumda yapılan uygulamaların birçoğunu doğru bulmuyoruz. Fabrikada Covid hastası olduğu anlaşılan kişi telefonla aranıyor ve kimlerle temas ettiği soruluyor. Temas durumunu en iyi kişinin kendisi bilebilir. Bu nedenle oluşturulan tabloların doğru olduğunu düşünmüyorum. Herkesin ailesiyle birlikte çok dikkatli olması gerekiyor” diye konuştu.

65 YAŞ MI DEDİNİZ?

Pandemi sürecinde yaşlı bireyleri çok hırpaladık. 65 yaş ve üstü sanki bu dünyaya ait değilmişçesine dışlandı. Evet, aslında bu dünyaya, daha doğrusu genç bireyler için tasarlanmış bu dünyaya pek uygun değiller belki. Ama durun; yeni doğanlar 140-150 yaşını görebilecek. Ben değil bilim insanları söylüyor bunu. Belki bugün inanmak zor ama 1925 yıllarında doğanlar 1950'li yıllarda doğanlara göre 20 yıl daha az yaşayabiliyordu. O tarihten sadece 25-30 yıl sonra doğanlar bu gün 1925'li yıllarda doğanlara göre 20-25 yıl fazla yaşıyorlar. Yani 1925'te söylenen yaşam artışı, bu gün gerçekleşmiş durumda. O yıllarda herhalde insanlar aynen bu gün olduğu gibi inanmakta zorlanmıştı. Bu gün bilim, gelecekte 140-150 yıl yaşam süresi öngörüyor, ister inanın ister inanmayın. O nedenle değil 65-70 yaş hor görmek 140-150 yaşında insanlara hazırlanalım.

Sosyal medyada çokça 65 yaş ve üstü esprileri dolaştı. Ama tüm bunlara en güzel cevap Orson Welles'in "I know what it is to be young" şarkısı oldu. "Ben biliyorum, genç olmanın ne olduğunu, ama sen bilmiyorsun yaşlılığın nasıl olduğunu. Bir gün sende aynı şeyleri söylüyor olacaksın" diyordu Orson Welles bu şarkısında. Yani 65 yaş hırpalayanlar, dikkat...

Neyse onu bunu bırakalım da daha kaliteli ve "genç yaşlılığın" sırlarını öğrenmeye çalışalım, bence bu daha gerekli bir yaklaşım olacak. Zira dünyanın dört bir yanındaki laboratuvarlarda, bilim insanları yaşam süresini uzatacak yöntemler ve ürünler üzerinde çalışıyor. Bunun için önce yaşlanmanın temel mekanizmalarının ne olduğu ve bunların nasıl durdurulacağı veya tedavi edileceği araştırılıyor. Bugün yaşlanmayı engelleyen çok sayıda kimyasal bileşim var. Ve çoğu da

umut vaat ediyor. Örneğin 2010'lu yıllardan beri üzerinde çalışılan Rapamycin gibi. Bu madde "m-TOR" adı verilen gen üzerinde etkili. Bu gen, farelerde de var. Yapılan hayvan deneylerinde, farelerin üzerinde denenilen Rapamycin, yaşlı farelerin genç fareler kadar sağlıklı ve hareketli olduğunu tespit etmiş durumda.

Ayrıca genler üzerindeki çalışmalar kromozom uçlarındaki son DNA parçası olan telomerler, son zamanlarda en gözde konu. Bu DNA parçalarının, az da olsa uzatılmasında etkin olan telomeraz adı verilen enzime müdahale ile yaşlanmanın ne kadar geciktirilebileceği araştırılıyor.

Genç bireylerden alınan kanın, yaşlı bireylere verilmesi, yaşlanan hücreleri ayıklama vs. gibi uygulamalarının da hedefinin yaşam süresinin sağlıklı bir şekilde biraz daha uzatmak olduğu bilinen bir gerçek.

Daha ileriki yaşlarda Rejeneratif tıp (yenileyici tıp) ilerlediğinde artık bozuk parçalar gibi sorunlu organlarımız yenisi ile değiştirilebilecek.

"Genç yaşlanmayı" sağlayabilme adına bize de görevler düşüyor tabii.

- Beynimiz için, zihinsel becerilerimizi uyarıcı faaliyetlere zaman ayırma;
- Akciğerlerimiz için, egzersiz; (Tabii sigara gibi zararlılardan söz bile etmek gereksiz burada)
- Kemikler için, ağırlık kaldırma egzersizleri, ip atlamak çeşitli destek ürünleri kullanmak;
- Böbrekler için, bol bol su içmek;
- Gözler için, sigara içmemek, mor ötesi ışıklardan korunmak için güneş gözlüğü takmak ve fazlaca güneşe maruz kalmamak;

Enver OLGUNSOY
EBSO Meclis Üyesi

● Kulaklar için, çok yüksek sesli müzik dinlememek, gürültülü ortamlardan uzak kalmak;

● Kaslar için, tabii ki düzenli egzersiz;

● Cilt için, güneş koruyucu kremler kullanmak ki direkt güneşe çıkmadan bile bu kremleri kullanmak ve buna benzer tedbirler organlarımızın ömrünü uzatacak önlemler

de bize düşen görevlerdir.

Tabii bir de genel olarak ömür uzatacak şartları yerine getirmek gerek. Örneğin uzun ve sağlıklı bir yaşlılık için kesinlikle beslenme düzeni önemli.

Evli çiftlerde, evliliğin özellikle erkek bireylerin ömrünü uzattığı da bilim insanlarınca kabul ediliyor. Öyle ki, bir araştırmaya göre, hiç evlenmeyen insanların, istikrarlı bir evliliği olan insanlara göre erken ölme riski tam iki mislidir.

Peki, nerede yaşamak ömrümüze müde ömür katar? Kentlerde mi, kırsalda mı? Kentlerde yaşayan insanların pek çoğu emekliliklerini kırsal bölgelerde geçirme arzusundadır. Ancak uzun yaşamak konusunda yapılan araştırmalar, hiç de böyle bir sonuç vermemiş. Yaşadıkları çevrede yaşlanmalarının daha uzun yaşam süresi sunduğu tespit edilmiş. Yani bugün olduğu gibi kentlerde yaşlanacağız, bir kıyı kasabasında değil.

Kentlerde sosyal yaşam daha zengin, sağlık kurumlarına ulaşım daha kolay, insanlarla kurulan ilişkiler daha başarılı olacaktır. Yaşlandıkça dünyamız küçülür, yakın çevremizle olan ilişkilerimiz daha önce olmadığı kadar önemli hale gelir. Tüm bu ve buna benzer sosyal şartlar bizleri kentlere bağımlı kılar.

Su gibi “aziz” olmak

SU...

Doğadaki mevcudiyetinin düşünmeye sevk edici derin anlamı ile; dünyanın ve insan vücudun dörtte üçünü teşkil eden hayat iksiri. Kimyasal ve fiziksel formüller ile yapısı ve özellikleri bilimsel olarak açıklanabilen bir element.

Ancak; bilim ve teknolojinin sunisini üretmediği, taklidini yapamadığı, yerine hiçbir şekilde bir başka alternatif konulamayan yegâne hayat unsuru.

Orman yangınları, çölleşme, iklim krizi, susuzluk ve kuraklıkla yüz yüze geldiğimiz, sağlıkla ve varlıkla sınılandırdığımız zor zamanlardan geçiyoruz...

Büyükşehir Belediye Başkanı Sayın Tunç Soyer, İzmir'in susuzlukla karşı karşıya kaldığını, doluluk oranı yüzde 35'e düşen Tahtalı barajında ancak üç yüz günlük kadar su rezervimizin olduğunu belirtiyor ve halkı su tasarrufuna davet ediyordu.

Bizler insanoğlu olarak; neyi eksiltip, neyi tüketiyorsak onunla sınılanıyoruz.

Ne çok eksildik, ne çok eksilttik...

Ne çok tükettik... Tükettikçe tükendik.

Farketmedik!

“Artmadan yetmez” derdi babaannem İhsan Hanım; “İdare etmeyen, müdane eder...”

Basmane’de, büyüdüğüm evin bodrum katında bulunan sarnıcın dolup taşması ile evde yükselen “savak taşı, savağın altına bir kazan koyun” şeklinde bağırın babaannemin verdiği ultimatolara çocuk aklımla ne çok kızardım.

Oysa; eski İzmir’in yerleşim yerlerine dağıtımı yapılan, şebeke suyu olarak evlerde kullanılan Osmanağa suyu hesapsız kitapsız biteviye akardı.

Velhasıl her şeyin sular gibi bol, sular gibi saf ve su’dan ucuz olduğu zamanlardı.

Sayaç okuması olmaksızın, yılda bir defaya mahsus yapılan tek ödeme ile “tapulu su” diye adlandırılan bu suyun varlığında ve bolluğunda bile “suda iktisat”, evimizin en önemli teması idi.

Her yağmur yağdığı anda dolması için bahçeye sıralanmış kazanlara ve evdeki su telaşına bir türlü anlam veremezdim.

1960’lı yılların ortasında Osmanağa suyu evlerden kesilip yeni bağlanan şebeke ile aylık fatura ödemesine geçilen Halkapınar suyunun tüketilmesinde de aynı kararlılıkla yapılan “su tasarrufu” konulu muhabbetler, aynı usullerle yıllarca aynı minvalde devam edegeldi.

Bu, evimizde adeta değiştirilemez bir kuraldı.

Bu sefer oluklardan akan yağmur suları yine bodrumdaki sarnıçta birikir, zamanın teknolojsi bir düzenekle

yukarı çıkan bu sularla bahçede şırıldayan süs havuzu dolar, rengarenk çiçekler sulanır, her taraf yıkanır, paklanırdı.

Belleğimde yer eden her türlü tasarruf dersini ve tedbirlerini sular seller gibi ezberleten bu konuşmaların su’dan muhabbetler olmadığının anlaşıldığı zor zamanlar geldi çattı.

Yaşadıkça... Daha çok algılayabiliyorum ve daha çok sorgulayabiliyorum.

Günümüzde, torunlarımıza aktaracağımız genel anlamda bir tasarruf bilincini tekrar geliştirebilir miyiz?

Ve yine günümüz yaşam tarzı ile su tasarrufunu gerçekleştirebilmeyi mümkün kılan projeler üretebilir miyiz?

Bu soruların geleceği şekillendirecek cevaplarını bulabilmek için hep birlikte düşünmeye ne çok ihtiyacımız var.

Her yağmur sonrası metrekareye düşen su miktarı ile ilgili verilerin paylaşıldığı haberlerde evimizdeki “su sarnıcı öğretisinin” hikmetinin büyüklüğü gelir aklıma.

Örneğin son üç günde yağın yağmurlarda metrekareye ortalama 250 kg civarında yağmur yağdığı yönünde okuduğum bir haberden yola çıkarak ve bugün orta ölçekli bir fabrikanın 3 bin metrekare kapalı alanının olduğu kabulü ile:

$3000 \times 250 = 750.000 \text{ kg} = 750 \text{ ton}$ yağmur suyunun tasarruf hanesine yazılmış olduğunu ve böyle bir tasarruf anlayışının yıllara mahsup edildiğinde ise susuzluğun bir “kader” olmadığını düşünmeden edemedim...

Yenilenebilir enerji kapsamında bir çok konut ve fabrika tarafından kabul gören güneş enerjisi panelleri ile sağlanan enerji verimliliğinin, su tasarrufu ile aynı minvalde düşünülmesi gerekmektedir.

Sürdürülebilir kalkınma amaçları doğrultusunda şehrimizdeki/ülkemizdeki tüm organize sanayi bölgelerinde bulunan her bir fabrikanın; hazırlayacakları fizibilitelemlerle, proje raporları ile ve fayda/maliyet analizi çalışmaları ile geliştirecekleri su tasarrufu bilincinin, geleceğe yapılacak en büyük katkı olacağı inancındayım.

Bu anlamda;

747. Vuslat yılında andığımız Mevlana'nın “Su gibi aziz ol” sözlerini torunlarımızın geleceğine yolluyorum.

Çocukluğumda beynime kazınan “su tasarrufu” algısını bir fikir teatisi olarak değerlendirdiğim bu yazımla tüm dünyaya sağlık, bolluk, bereket içinde yaşanacak yeni bir yıl diliyorum.

**İhsan ÖZBELGE
ÖZDURAN**

EBSO Vakfı

Yönetim Kurulu Üyesi

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, yazılı ve görüntülü medya aracılığıyla sanayicilerin konularını kamuoyuyla paylaşmaya devam ediyor.

Bir damla su altından daha kıymetli olabilir

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı **Ender Yorgancılar**, "Sokaklarda özgürcü yürüyebilmenin değeri, onu kaybettüğümüz pandemide nasıl anlıyorsak, olerim benzer bir bedeli su için ödemeyiz" dedi

UFUKTA gelinen kuraklık tehlikesi ve buralardaki su seviyelerinin tehlikesi aynı gelmesi nedeniyle bir açıklama yapan **Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO)** Yönetim Kurulu Başkanı **Ender Yorgancılar**, "Terra Bölgesini Belediye Başkanımız Sayın Tunç Soyer'in endişelerini paylaşıyor, suyun değerli olduğunu, kapasite bir farkındalıkla ütiyoruz olduğunu inceledik."

Genel BM ve gerekse son 5-6 senedir her yıl, mevcut politikalarda paylaşıyoruz. Dünya Ekonomik Forumu'nun küresel riskler ortalamasında iklim ve su krizleri ilk 5 sıradaki yerleri korumaktadır" diye konuştu. Yorgancılar, "Aynı suyun, azalan kaynaklar, iklim değişikliği de birlikte bu gösteren kuraklık ve tüketiciler açısından büyük bir kayıptır. Çünkü bu, suyun değerli olduğunu, onu kaybetmenin zor olduğunu inceledik."

Yorgancılar, "Aynı suyun, azalan kaynaklar, iklim değişikliği de birlikte bu gösteren kuraklık ve tüketiciler açısından büyük bir kayıptır. Çünkü bu, suyun değerli olduğunu, onu kaybetmenin zor olduğunu inceledik."

PLANLAMA ŞART
Suyun kıymetini örne kaybetmeden anlamak zorunda olduğumuzdur

hanelerinde Yorgancılar, sözlerini şöyle sürdürdü: "Sokaklarda özgürcü yürüyebilmenin değeri, onu kaybettüğümüz pandemide nasıl anlıyorsak, olerim benzer bir bedeli su için ödemeyiz. Bir damla suyun değeri, yarınarda altından daha kıymetli olabilir."

"İşte o bir damla suya mühtec, kalmasını için bugünkü bu hareketi paylaşmamız lazım. Zaten 10 maddeyle, ornek akademi bilim insanlarımızın, yerel, kamu, sanayinin altı temel alanını kapsayan bir raporla, suyun değerli olduğunu, onu kaybettüğümüz pandemide nasıl anlıyorsak, olerim benzer bir bedeli su için ödemeyiz. Bir damla suyun değeri, yarınarda altından daha kıymetli olabilir."

Yorgancılar: 'Yeni bir şeyler söyleme zamanı'

EBSO Başkanı **Ender Yorgancılar** gelinen noktada hem dünya genelinde hem de Türkiye için devletin rolünün yeniden tanımlanması gerektiğini belirterek, "Ekonomi politikalarında paradigmatik dönüşümün sağlanması, olan yeni salgınlar nedeniyle de yatırım önceliklerinin gözden geçirilmesi gerekiyor. Zira, dünya bakış açılar ve stratejilerinin işe yaradığını görüyoruz" dedi.

Ülkedeki her damla suyun değerli olduğunu, onu kaybettüğümüz pandemide nasıl anlıyorsak, olerim benzer bir bedeli su için ödemeyiz. Bir damla suyun değeri, yarınarda altından daha kıymetli olabilir."

Yorgancılar, "Ekonomi politikalarında paradigmatik dönüşümün sağlanması, olan yeni salgınlar nedeniyle de yatırım önceliklerinin gözden geçirilmesi gerekiyor. Zira, dünya bakış açılar ve stratejilerinin işe yaradığını görüyoruz" dedi.

Ekonomi politikalarında paradigmatik dönüşümün sağlanması, olan yeni salgınlar nedeniyle de yatırım önceliklerinin gözden geçirilmesi gerekiyor. Zira, dünya bakış açılar ve stratejilerinin işe yaradığını görüyoruz" dedi.

"ASGARİ ÜCRET, 3 BİN TL VE VERGİDEN MUAF OLMALI"

Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) Başkanı **Ender Yorgancılar**, asgarî ücretin 3 bin TL civarında ve vergiden muaf olması önerisini dile getirdi. 2015'ten bu yana asgarî ücretin vergiden muaf tutulması yönünde görüşlerini dile getirdiğini belirten Yorgancılar, çağın ilerlemesiyle birlikte asgarî ücretin belli bir seviyeye çıkması gerektiğini söyledi. Yorgancılar, "Asgari ücretin vergi dışı kalması durumunda artacak olumsuzluk ve bunların barınma sorunlarına yol açacağından asgarî ücretin vergiden muaf olması gerektiğini dile getirdi."

Yorgancılar, "Ekonomi politikalarında paradigmatik dönüşümün sağlanması, olan yeni salgınlar nedeniyle de yatırım önceliklerinin gözden geçirilmesi gerekiyor. Zira, dünya bakış açılar ve stratejilerinin işe yaradığını görüyoruz" dedi.

Ekonomi politikalarında paradigmatik dönüşümün sağlanması, olan yeni salgınlar nedeniyle de yatırım önceliklerinin gözden geçirilmesi gerekiyor. Zira, dünya bakış açılar ve stratejilerinin işe yaradığını görüyoruz" dedi.

Ekonomi politikalarında paradigmatik dönüşümün sağlanması, olan yeni salgınlar nedeniyle de yatırım önceliklerinin gözden geçirilmesi gerekiyor. Zira, dünya bakış açılar ve stratejilerinin işe yaradığını görüyoruz" dedi.

Ender Yorgancılar, "Ekonomi politikalarında paradigmatik dönüşümün sağlanması, olan yeni salgınlar nedeniyle de yatırım önceliklerinin gözden geçirilmesi gerekiyor. Zira, dünya bakış açılar ve stratejilerinin işe yaradığını görüyoruz" dedi.

EBSO BSK / YORGANCIKLAR: İSTİHDAMIN KÖRÜNÜŞÜ VE ARTTIRILMASI GEREKİYOR

Bloomberg **IBI** **%6,70** **▲** **%0,10** **CMBTN** **175,50** **▲** **%4,15** **CMENT** **34,46** **▲** **%2,93**

OPRC+ ÜMLERİ OCAKTA GÜNLÜK PETROL ÜCRETİNİN 500 BİN VARIL, ARTIRMA KARARI ALDI

AKRİP **12,57** **▲** **%0,26** **13,29** **▲** **%0,22**

ALTINDAN BİLE KIYMETLİ OLABİLİR

Her damlanın değerini bilmeliyiz

Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) Yönetim Kurulu Başkanı **Ender Yorgancılar**, muhtemel kuraklık tehlikesine dikkat çekerek, "Bir damla suyun değeri, yarınarda altından daha kıymetli hale gelebilir" diye konuştu.

UFUKTA gelinen kuraklık sorunu ve buralardaki su seviyelerinin tehlikesi aynı gelmesi nedeniyle bir açıklama yapan **Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO)** Yönetim Kurulu Başkanı **Ender Yorgancılar**, "Terra Bölgesini Belediye Başkanımız Sayın Tunç Soyer'in endişelerini paylaşıyor, suyun değerli olduğunu, kapasite bir farkındalıkla ütiyoruz olduğunu inceledik."

'EKONOMİDE DÖNÜŞÜM VE YENİ STRATEJİ ŞART'

Üçüncü çeyrekteki yüzde 6.7'lik büyümeyi değerlendiren **Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO)** Başkanı **Ender Yorgancılar**, ikinci çeyrekteki yüzde 9.9 küçülmenin bir kısmının telafi edildiğini söyledi. Büyüme ve diğer birçok nicel göstergenin önemi azaldığını vurgulayan Yorgancılar belirsizliğin hem yatırım hem de tüketim talebini olumsuz yönde etkilediğini dile getirdi.

Gelinen noktada hem dünya genelinde hem de Türkiye için devletin rolünün yeniden tanımlanması gerektiğini belirten Yorgancılar "Ekonomi politikalarında paradigmatik dönüşümün sağlanması, olan yeni salgınlar nedeniyle de yatırım önceliklerinin gözden geçirilmesi gerekiyor. Zira, dünya bakış açılar ve stratejilerinin işe yaradığını görüyoruz" diye konuştu.

Çıkış yolumuz üretim

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı **Ender Yorgancılar**, depremin yaralarının sarılmasında gösterdikleri çaba ve depremzedelere gösterdikleri ilgiyi ötürü İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer ve İzmir Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreteri Dr. Buğra Gökçe'ye teşekkür etti. Yorgancılar ülke olarak eyleme geçme zamanının

geldiğini belirterek, "Dünya yeniden tasarlanırken takip edilen mi yoksa takip eden ülke mi olacağız? Kendi kendine yetebilen mi yoksa dışa bağımlı bir ülke mi olacağız? Pek çok sektör pandemiden etkilendi. Havayolu ve hava ulaşımcılığı, turizm, restoran konaklama, otomotiv ve yan sanayi. Üretim yoksa kalkınmak hayaldir. Ülkenin çıkış yolu üretimden geçiyor" dedi.

Yorgancılar'dan STA uyarısı

"Dünya Yeniden Tasarlamak" başlıklı oturumda konuşan **Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO)** Yönetim Kurulu Başkanı **Ender Yorgancılar** ise, "2014 yılından bu yana TPP (Trans Pasifik Ortaklık Anlaşması) ve TTIP (Transatlantik Ticaret ve Yatırım Ortaklığı) anlaşmalarının olası etkilerini dilendirmeye çalışıyoruz. Yapılan araştırmalar TTIP'in dışında kalmamız durumunda GSYİH'muz yüzde 2 civarında değer kaybına uğrayacağı yönündedir. O nedenle, yapılan her anlaşma büyük önem taşımaktadır. Yapılan araştırmalar TTIP'in dışında kalmamız durumunda GS-

YİH'muz yüzde 2 civarında değer kaybına uğrayacağı yönündedir. O nedenle, yapılan her anlaşma büyük önem taşımaktadır. Dünya ihracatının yüzde 68'i sanayi ürünlerinden oluşuyor. Ve ihracatımızın yaltdaık yüzde 50'sini AB ülkelerine yapıyoruz. Uluslararası doğrudan yatırımlarda AB'nin payı yüzde 58'dir. Türkiye'de yaklaşık 20.560 firma, AB sermayesiyle yönetilmektedir. Tüm bunları alta getirdiğimizde söyleyebiliriz ki, AB'nin yeni nesil STA'lar (Serbest Ticaret Anlaşması) ile yürütmekte olduğu yol, ülkemizin aleyhine işlemektedir" diye konuştu.

MALİYETLERE OLUMLU YANSIYACAK

Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) Yönetim Kurulu Başkanı **Ender Yorgancılar** limanın yeniden büyük gemilere açılmasının rekabet ortamını geliştireceğini, bunun da lojistik maliyetlerine yansıtacağı vurguladı. Kararın ihracata olumlu etkisi olacağına değinen Yorgancılar, "Bu liman sadece İzmir'in değil Ege Bölgesi'nin limanı. Bölgeyi de doğrudan etkileyecektir" dedi.

BİR DAMLA SUYA muhtaç kalmayalım!

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı **Ender Yorgancılar** "Bir damla suya muhtaç kalmamak için bugünlerde harekete geçmenin tam zamanıdır" dedi

UFUKTA görünen kuraklık tehlikesi ve benzerlerdeki su seviyelerinin tehlikeli sınıra gelmesi nedeniyle bir açılıma yapan Ege Bölgesi Sanayi Odası (**EBSO**) Yönetim Kurulu Başkanı **Ender Yorgancılar**, "İzmir Büyükşehir Belediye Başkanımız Sayın Tunç Soyer'in çağrılarına paylaştığı sorumluluk konusunda, kapsayıcı bir farkındalıkla ihyacımız olduğumuz imancımızdayım. Gerçek BM ve gerekçe son 5-6 sene dir her yıl, meclis üyeleri-mizle paylaştığımız Dünya Ekonomik Forumu'nun küresel riskler uyarılarında iklim ve su krizleri ilk 5 sıradaki yerini korumaktadır" diye konuştu.

akalarda ügünce yürüyebilmenin değerini, onu kaybetmişimiz pandemide nasıl anladığımız, dilimiz benzer bir bedeli su için ödemeyiz. Bir damla suyun değeri, yarınlarda atıldığında daha kıymetli olabilir. İşte o bir damla suya muhtaç kalmamak için bugünlerde harekete geçmemiz tam zamanıdır. O nedenle, ortak akılla bilim insanlarımızın, yerelin, kamusal, sivil toplumun alternatif çözümler arayacağı, geri dönüşüm sistemleri ile su kaynaklarının çeşitlendirilmesi yönünde çalışmaların yapılacağı bir planlamaya geçmek zorundayız. Kriz dönemlerinde daha rahat geçirebilir, sürdürülebilir bir ekonomi için önemli bir yol kat etmiş olabiliriz" dedi.

"BİR DAMLA SUYA MUHTAÇ KALMAYALIM"

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı **Ender Yorgancılar** "Sokaklarda özgürce yürüyebilmenin değerini ornu kaybettiğimiz pandemide nasıl anladığımız, dilimiz benzer bir bedeli su için ödemeyiz" dedi

Ulkemizin kuraklık tehlikesi ve benzerlerdeki su seviyelerinin tehlikeli sınıra gelmesi nedeniyle bir açılıma yapan **Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO)** Yönetim Kurulu Başkanı **Ender Yorgancılar**, "İzmir Büyükşehir Belediye Başkanımız Sayın Tunç Soyer'in çağrılarına paylaştığı sorumluluk konusunda, kapsayıcı bir farkındalıkla ihyacımız olduğumuz imancımızdayım. Gerçek BM ve gerekçe son 5-6 sene dir her yıl, meclis üyeleri-mizle paylaştığımız Dünya Ekonomik Forumu'nun küresel riskler uyarılarında iklim ve su krizleri ilk 5 sıradaki yerini korumaktadır" diye konuştu.

akalarda ügünce yürüyebilmenin değerini, onu kaybetmişimiz pandemide nasıl anladığımız, dilimiz benzer bir bedeli su için ödemeyiz. Bir damla suyun değeri, yarınlarda atıldığında daha kıymetli olabilir. İşte o bir damla suya muhtaç kalmamak için bugünlerde harekete geçmemiz tam zamanıdır. O nedenle, ortak akılla bilim insanlarımızın, yerelin, kamusal, sivil toplumun alternatif çözümler arayacağı, geri dönüşüm sistemleri ile su kaynaklarının çeşitlendirilmesi yönünde çalışmaların yapılacağı bir planlamaya geçmek zorundayız. Kriz dönemlerinde daha rahat geçirebilir, sürdürülebilir bir ekonomi için önemli bir yol kat etmiş olabiliriz" dedi.

"Harekete geçme zamanı"
EBSO Yönetim Kurulu Başkanı **Ender Yorgancılar** "Sokaklarda özgürce yürüyebilmenin değerini ornu kaybettiğimiz pandemide nasıl anladığımız, dilimiz benzer bir bedeli su için ödemeyiz. Bir damla suyun değeri, yarınlarda atıldığında daha kıymetli olabilir. İşte o bir damla suya muhtaç kalmamak için bugünlerde harekete geçmemiz tam zamanıdır" dedi.

Asya Kalkınma Bankası raporu: Daralan Asya ekonomileri 2021'de büyümeye devam edecek

Asya Kalkınma Bankası'nın "Asya Kalkınma Görünümü" ek raporuna göre, koronavirüs, Çin ve diğer gelişmekte olan Asya ekonomilerinde bu yıl ekonomik daralmaya neden olurken, gelecek yıl bu ülkelerde büyümenin yüksek olması bekleniyor.

Tüm dünyayı etkisi altına alan Covid-19 salgını, ortaya çıktığı Çin ve diğer gelişmekte olan Asya ekonomilerinde bu yıl ekonomik daralmaya neden olurken, gelecek yıl bu ülkelerde büyümenin yüksek olması bekleniyor.

Asya Kalkınma Bankası'nın (ADB) "Asya Kalkınma Görünümü" ek raporuna göre, gelişmekte olan Asya'nın bu yıl yüzde 0,4 daralacağı tahmin ediliyor. Bölgenin büyüme oranının gelecek yıl yüzde 6,8'e çıkacağı ancak bölge içindeki beklentilerin farklılaştığı belirtiliyor.

Doğu Asya'da 2020 büyümesinin, Çin'in beklenenden

daha hızlı toparlanmasıyla yüzde 1,6 ve gelecek yıl yüzde 7 olacağı tahmin ediliyor. Bu yıl Güney Asya'da yüzde 6,8 ve Hindistan'da yüzde 8'lik daralma beklenirken, gelecek yıl Güney Asya'da yüzde 7,2 ve Hindistan'da yüzde 8 büyüme olması öngörülüyor.

Rapora göre, Güneydoğu Asya'daki iyileşme, büyük ekonomilerdeki virüs önleme çabalarının ekonomik faaliyeti engellemesi nedeniyle gecikmeye devam ediyor. Alt bölgesel tahminler, bu yıl için daralmada yüzde 3,8'den yüzde 4,4'e ve 2021 için büyümede yüzde 5,5'ten yüzde 5,2'ye revize edildi.

Orta Asya bölgesinin bu yıl yüzde 2,1 ve Pasifik bölgesi

ekonomilerinin küresel turizm zayıflamaya devam ettiği için yüzde 6,1 küçülmesi bekleniyor. Durgun talep ve düşük petrol fiyatlarının gelişmekte olan Asya'da bölgesel enflasyonu bu yıl yüzde 2,8 ve gelecek yıl yüzde 1,9'da tutacağı tahmin ediliyor.

Bölgesel mal ihracatı hızla toparlanırken, turizmdeki toparlanma çok daha uzun sürdü. Mayıs ayında yıllık yüzde 16 küçüldükten sonra Asya'nın ihracatı, son aylarda geçen yıla benzer seviyelerde toparlandı.

Başlıca gelişmiş ekonomiler, bu yıl önemli ölçüde küçüldüğünden dolayı zayıf dış talebe yanıt olarak birçok ihracat kategorisinde düşüş oldu. İhracattaki bu eksiklik; salgın

sırasında talebin arttığı güçlü tıbbi ekipman, sağlık malzemeleri, elektronik ve ev eşyası ihracatı ile dengelendi.

Pandemiyi kontrol altına almaya yönelik birçok seyahat kısıtlaması yürürlükte kaldığı için turizm ihracatı kötü durumda olurken, küresel turizmde hızlı toparlanma beklentileri azaldı ve mevcut veriler, turist girişlerinde yüzde 88 ile yüzde 100 arasında değişen düşüşleri ortaya koyuyor.

Son ABD seçim sonuçları, ABD ile Çin arasında ticaret ve teknoloji konusunda gerilimleri çözmek için daha fazla öngörülebilirliği ve çok taraflı yaklaşımları getirebilecek ancak tam bir uzlaşma yine de zor görünüyor.

ADB, Çin'in bu yıl 2,1 büyümesini bekliyor

Rapora göre, üçüncü çeyrekte GSYH'sini yüzde 4,9 artıran Çin'in bu yıl yüzde 2,1 büyümesi bekleniyor. Ülkede ekonomik büyümenin gelecek yıl düşük bir tabandan yüzde 7,7'ye geri döneceği tahmin ediliyor.

İşsizliğin yüksek kalması ve tüketici güveninin düşmesi nedeniyle özel tüketimin yüzde 4,4 daraldığı Güney Kore'de, güçlü bilgi teknolojisi ihracatı, özel tüketimde bir miktar toparlanma, devam eden mali ve parasal destek ve başlıca ihracat pazarlarındaki gelişmiş büyüme nedeniyle GSYH'nin yüzde 0,9 daralacağı tahmin ediliyor. Gelecek yıl için ise yüzde 3,3'lük bir GSYH artışı öngörülüyor.

Endonezya'da GSYH'nin bu yıl yüzde 2,2 azalması ve gelecek yıl yüzde 4,5 artması bekleniyor. Ülkede, ekonomik iyileşme programı kapsamında artan tüketici güveni ve harcamaların gelecek yıl büyümeyi canlandırması, yatırımlar ve ticaretin Bölgesel Kapsamlı Ekonomik Ortaklığa üyelik

En derin etkilenen Asya ülkesi Hindistan

Uzmanlar, Covid-19 pandemisi ile beraber Asya ekonomilerine olan ilginin daha da arttığını belirterek salgından hem insan sağlığı ve hem de ekonomi açısından en çok etkilenen Asya ülkesinin Hindistan olduğu görüşünde birleşiyor.

Avrupa ve Kuzey Amerika'nın zengin ekonomileri salgının sebep olduğu ekonomik ve insani bedelin altında ezilirken, başta Çin olmak üzere Japonya, Kore, Tayvan, Malezya ve Endonezya gibi Asyalı ekonomilerin aldıkları etkili tedbirlerle hem ekonomilerini nispeten açık tutmayı hem de enfeksiyon ve ölüm oranlarını büyük oranda sınırlandırmayı başardıklarını vurgulayan uzmanlar "Salgının sıfır noktası" olan Çin'in bu yılı pozitif büyüme ile bitiren nadir ekonomilerden biri olmasının çarpıcı bir durum olduğunu belirtiyor. Çin'in yanı sıra IMF tahminlerine göre Tayvan, Vietnam, Myanmar ve Bangladeş'in de bu yılı pozitif büyüme ile kapatmaları bekleniyor.

Salgından en derin etkilenen Asya ülkesinin ise IMF tahminlerine göre Hindistan olduğunu ifade eden uzmanlar, yine de "nüfusa oranla enfeksiyon ve ölüm oranlarının" endüstrileşmiş Batılı ülkelerin çok uzağında olduğunu da ilave ediyor.

yoluyla devam eden reformlardan yararlanacağı tahmin ediliyor.

Malezya, tüketimin artması, elektronik ve tıbbi ürünler ihracatının genişlemesiyle GSYH daralmasını bu yılın 3'üncü çeyreğinde yüzde 2,7'ye yükseltti. GSYH artışının gelecek yıl yüzde 7 olması bekleniyor.

Filipinler ekonomisi, ocak-eylül döneminde yüzde 10 daraldı. Hanehalkı tüketimi ve yatırım beklenenden daha fazla düştüğü için GSYH'nin bu yıl yüzde 8,5 azalacağı tahmin ediliyor. Filipinler'in gelecek yıl kamu yatırımları ve küresel ekonominin toparlanacağı varsayılarak yüzde 6,5 büyümesi öngörülüyor.

Singapur ekonomisi bu yılın 9 ayında yüzde 6,5 daraldı. Ülkede imalat genişlerken, inşaat ve hizmetler zayıfladı. Gelecek yıl imalat, inşaat ve dış sektörde daha fazla toparlanmanın beklendiği ülkede, GSYH'nin yüzde 5,1 artması bekleniyor.

Dünya Bankası'ndan KOSGEB kanalıyla Türkiye'deki KOBİ'lere finansman desteği

Proje, Kovid salgınından olumsuz etkilenen ancak finansal açıdan sürdürülebilir durumda bulunan yenilikçi genç şirketler dahil uygun KOBİ'lere performansa dayalı geri ödenebilir destek şeklinde finansman sağlayacak.

Dünya Bankası, salgın ortamında Türkiye'deki uygun mikro ve küçük şirketler işletmeler için finansman sağladı. Dünya Bankası'ndan yapılan açıklamaya göre, hazırlanan yeni proje, Covid-19 salgınının sağlıklı ilgili ve ekonomik şoklarından etkilenen uygun mikro ve küçük işletmelerin kapanmalarının önlenmesine ve kriz sırasında bu işletmelerin istihdamlarını korumalarına yardımcı olacak.

Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB) tarafından uygulanan 300 milyon dolar tutarındaki "Türkiye'deki Mikro ve Küçük İşletmeler için Hızlı Destek Projesi", imalat şirketleri ile üretim, bilimsel araştırma ve geliştirme ve bilgisayar programlama üzerinde odaklanan diğer yenilikçi genç şirketler için geri ödenebilir destek finansmanı sağlayacak.

Proje, Kovid salgınından olumsuz etkilenen ancak finansal açıdan sürdürülebilir durumda bulunan ve geçici likidite ihtiyaçlarını karşılamak için finansmana erişebilmeleri halinde krizden ayakta kalarak çıkmaları muhtemel yenilikçi genç şirketler dahil uygun KOBİ'lere performansa dayalı geri ödenebilir destek şeklinde finansman sağlayacak.

Açıklamada görüşlerine yer verilen Dünya Bankası Türkiye

Ülke Direktörü Auguste Kouame, proje ile ilgili şunları kaydetti:

“Dünya Bankası Grubu’nun, Kovid-19 pandemisinin ekonomiler, şirketler ve çalışanlar üzerindeki etkilerini hafifletme konusunda birlikte çalıştığı ülkeleri desteklemek için izlediği yaklaşım, ülkeler Kovid-19 salgınının acil etkilerine cevap verirken ve dayanıklı bir toparlanma sürecinin temellerini atarken gelecekte işletmelerin sürdürülebilir bir şekilde büyümesine ve istihdam yaratmaya yönelik koşulların korunmasını içermektedir.

Dünya Bankası, bu çerçevede ile tutarlı şekilde, Türkiye’deki sürdürülebilir işletmelerin desteklenmesine ve kırılgan durumdaki istihdamın korunmasına katkıda bulunmaktan memnuniyet duymaktadır.”

Dünya Bankası Baş Ekonomisti ve Proje Görev Ekibi Ortak Lideri

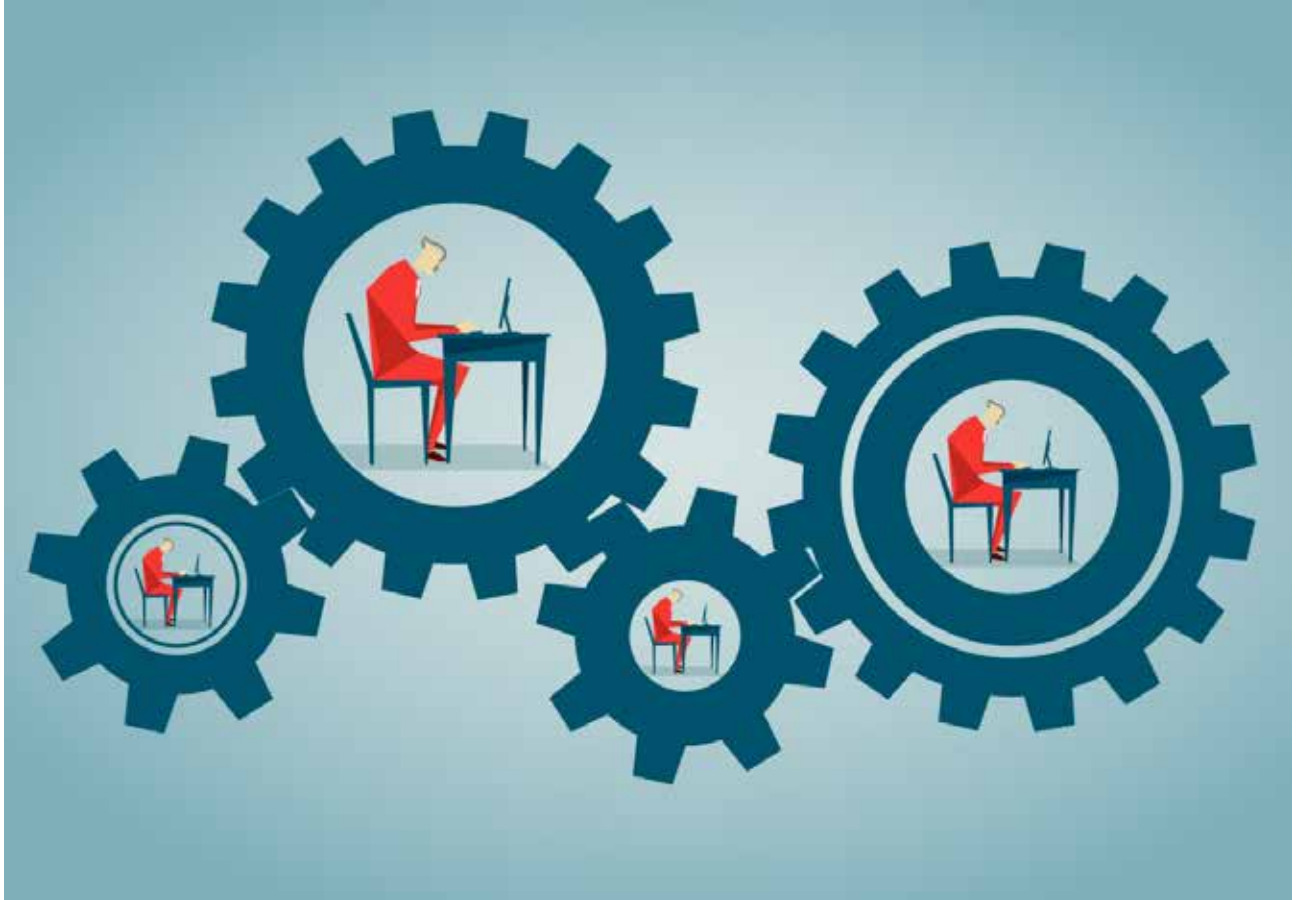
THE WORLD BANK

Stefka Slavova, “Proje kapsamında sağlanan Dünya Bankası finansmanı Türkiye’de yoksul ve yoksulluk sınırındaki hane halkları için ana istihdam kaynağını oluşturan ve imalat sektöründeki istihdamın yüzde 40’tan fazlasını sağlayan mikro ve küçük işletmelere gidecektir” ifadelerini kullandı.

Dünya Bankası Kıdemli Ekonomisti ve Proje Görev Ekibi Ortak Lideri P. Facundo Cuevas ise projeye “Bu mikro ve küçük işletmeler, Kovid-19’un sebep

olduğu devam etmekte olan sağlık ve ekonomi krizinden özellikle olumsuz etkilenmiştir ve bu kriz karşısında ayakta kalabilmek için desteğe ihtiyaç duymaktadırlar” değerlendirmesinde bulundu.

Verilen bilgiye göre, proje kadınlara ait işletmeler üzerinde özellikle yoğunlaşırken, büyüme, kapsayıcılık ve sürdürülebilirlik olarak belirlenen üç stratejik alan üzerinde odaklanan 2018-2023 Ülke İşbirliği Çerçevesi (CPF) ile de uyumlu halde bulunuyor.

OECD: Öncü göstergeler, büyük ekonomilerde toparlanmanın devam ettiğini gösteriyor

OECD, ekonomik faaliyetlerdeki dönüm noktalarını 6 ila 9 ay önceden tahmin edebilecek şekilde tasarlanan bileşik öncü göstergelerini (CLIs) açıkladı.

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD), bileşik öncü göstergelerin ABD, Çin, Almanya ve Fransa gibi çoğu büyük ekonomide Covid-19'un neden olduğu ekonomik krizde toparlanmanın devam ettiğini gösterdiğini ancak toparlanmada değişim oranının ülkeler arasında farklılık arz ettiğini belirtti.

CLIs; ABD, Çin, Almanya ve Fransa gibi çoğu büyük ekonomide Covid-19'un neden

olduğu sağlık ve ekonomik krizinde toparlanmanın devam ettiğini gösterirken, toparlanmada değişim oranı ülkeler arasında farklılık arz etti.

OECD açıklamasında, "ABD, Japonya ve Kanada'da CLIs'ler istikrarlı büyümeye işaret ediyor. Fransa, İtalya ve

Almanya'da, CLIs'ler ılımlı büyüme işaretleri gösteriyor. AB ile bir ticaret anlaşmasının yıl sonundan önce tamamlanması

ihtimaline ilişkin belirsizliğin arttığı İngiltere'de CLIs, üçüncü ayda da geriledi" ifadeleri kullanıldı.

Gelişmekte olan ekonomiler arasında Çin ve Brezilya'da imalat sektörü CLIs'ı istikrarlı bir şekilde geliştirken, Hindistan'da CLIs, ılımlı bir hızda yükselmeye devam etti.

Fitch: Türk bankalarının döviz likiditesi dış finansman gereksinimlerini karşılamak için yeterli

Fitch, yılın 3. çeyreğine dair Türk bankalarının finansal verilerinin ve bilançoların yer aldığı veri raporunu yayınladı. Bankaların kredi profillerinin olası sonuçlarının da analiz edildiği raporda, Türk bankalarında kredi büyüme hızının bu yılın 3. çeyreğinde gevşediği belirtildi.

Türk bankalarında sorunlu kredi oranının eylül ayı sonunda yüzde 4,1'e indiği ifade edilen raporda, çoğu bankanın çekirdek sermaye oranlarının yeterli olduğu vurgulandı.

13 bankaya yer verilen Fitch raporunda, "Türk Bankacılık sektörünün döviz likiditesi kısa vadeli piyasaya duyarlı dış finansman gereksinimlerini karşılamak için yeterli. Oynak piyasa koşulları değerlendirildiğinde yeniden finansman riskleri yüksek ancak bankalar Covid-19 salgınında dış finansmana makul oranda erişimi sürdürdüler." değerlendirilmesinde bulunuldu.

Raporda, Türk bankaların döviz likiditeye ulaşmalarının merkez bankasına yüksek oranda bağımlı hale geldiği ileri sürüldü.

"Koronavirüsün getirdiği zorluklar Gümrük Birliği'ni güncelleme ihtiyacını daha da güçlendirdi"

Ticaret Bakanlığında yapılan yazılı açıklamaya göre, Bakan Ruhsar Pekcan, Ekim ayında görevine başlayan Avrupa Birliği (AB) Ticaret Komiseri ve Avrupa Komisyonu Başkan Yardımcısı Valdis Dombrovskis ile videokonferans yöntemiyle görüştü.

Yaklaşık bir saat süren görüşmede, Türkiye-AB ticari ilişkileri, Gümrük Birliği'nin güncellenmesi, Brexit, çelik koruma önlemleri, Avrupa Birliği Yeşil Mutabakatı, Serbest Ticaret Anlaşmaları, A.TR belgelerinin elektronik ortamda düzenlenmesi gibi konular ele alındı.

Görüşmede, Dombrovskis'in yeni görev döneminde Türkiye ile AB arasında ticari ilişkileri daha ileri taşıyacak yakın ve etkili bir diyalogun kurulacağına inandığını belirten Pekcan, küresel anlamda karşı karşıya kalınan ticari ve ekonomik sorunlara rağmen AB ile Türkiye arasında yakın iş birliğinin daha da önemli hale geldiğini vurguladı. Pekcan, Türkiye ile AB arasındaki ticari ilişkileri ileri taşımanın Avrupa bölgesindeki değer zincirlerinin güçlendirilmesi ve rekabetçiliğin artırılması bakımından önemli olduğunu ifade etti.

Gümrük Birliği anlaşmasının güncellenmesi gerekliliğine değinen Pekcan, anlaşmanın, her iki tarafın da ekonomik çıkarlarına hizmet ettiğini ve karşılıklı birçok kazanım sağladığını belirtti.

Pekcan, Gümrük Birliği anlaşmasında mevcut yapının bugünün gereklerine cevap vermekte yetersiz kaldığına dikkati çekerek şunları kaydetti:

"Türkiye olarak Gümrük Birliği'nin güncellenmesine büyük önem veriyoruz. Günümüz ekonomik ortamında Gümrük Birliği, tarafların beklentilerini karşılamakta yetersiz kaldı. Sistemik ve spesifik yapısal sorunların yanı sıra anlaşma, hizmetler, e-ticaret gibi sektörleri kapsamıyor. Yaşadığımız dijital çağda bu alanların önemi giderek artıyor. Koronavirüsün küresel ekonomiye getirdiği zorluklar, Gümrük Birliği'ni güncelleme ihtiyacını ve dünyadaki mevcut değer zincirlerinin yeniden yapılandırılması gerekliliğini daha da güçlendirdi. Mevcut anlaşmanın hem yeni alanları kapsayacak şekilde genişletilmesi hem de yapısal sorunları giderecek şekilde güncellenmesi önem taşıyor. Avrupa Komisyonundan da bu konuda destek bekliyoruz."

OPEC: Küresel petrol talebi 2021'de yüzde 6,6 artacak

Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü, bu yıl küresel petrol talebinin geçen yıla göre yüzde 9,8 azalışla günlük yaklaşık 89 milyon 990 bin varil olacağını, gelecek yıl ise bu rakamın yüzde 6,6 artarak 95 milyon 890 bin seviyesine ulaşacağını açıkladı.

Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü'nün (OPEC) Petrol Piyasası Raporu'na göre, OECD ülkelerinde bu yılın üçüncü çeyreğinde beklenenden zayıf gelen ekonomik veriler ve özellikle ABD ve OECD ülkelerindeki ulaşımda akaryakıt talebinin azalması küresel talepte aşağı yönlü baskı oluşturuyor.

Öte yandan, Çin ve Hindistan'da petrol talebinin bazı sektörlerdeki olumlu seyreden verilerin de etkisiyle toparlanma sürecine girmesiyle birlikte küresel talebin yukarı yönlü revize edildiği açıklandı.

Buna göre, küresel petrol talebinin bu yıl geçen yıla göre günlük 9 milyon 770 bin varil, veya yüzde 9,8, azalarak toplamda günlük yaklaşık 89 milyon 990 bin varil olacağı tahmin ediliyor.

Gelecek yıl ise küresel petrol talebi bu yıla göre 5 milyon 900 bin varil, veya yüzde 6,6, artarak

günlük yaklaşık 95 milyon 890 bin varile ulaşacak.

Özellikle OECD ülkeleri ve Çin'deki ekonomik aktivitelerde beklenen hızlanmayla birlikte endüstriyel yakıt talebindeki artışın bu iyileşmeye katkıda bulunacağı tahmin ediliyor.

Bunun yanında, OPEC ham petrolüne olan talebin ise bir önceki aya göre günlük 100 bin varil artarak 22 milyon 200 bin seviyesinde gerçekleşti.

Gelecek yıl ise bu talebin bu yıla göre günlük 5 milyon varil artarak 27 milyon 200 bin olarak gerçekleşeceği tahmin ediliyor.

OPEC petrol üretimi Kasım'da arttı

Rapora göre, Kasım'da küresel petrol arzı önceki aya göre günlük 1 milyon 620 bin varil artarak 92 milyon 530 bin varil olurken, bu rakam geçen yılın ortalamasının yaklaşık günlük 8,8 milyon varil altında gerçekleşti.

OPEC'in günlük ham petrol üretimi ise geçen ay bir önceki aya göre 710 bin varil artarak 25 milyon 110 bin varile yükseldi. OPEC'in üretimindeki artışla Kasım'da küresel petrol üretimindeki payı yüzde 27,1'e yükseldi.

Söz konusu dönemde, OPEC içinde ham petrol üretimi en çok Libya ve Birleşik Arap Emirlikleri'nde (BAE) artarken, en büyük düşüş Irak'ta görüldü.

Libya'da günlük üretim, kasımda bir önceki aya göre 656 bin varil, BAE'de 75 bin varil artarken, Irak'ta 76 bin varil geriledi.

OPEC dışı ülkelerde petrol üretimi geçen ay günlük 910 bin varil arttı ve 67 milyon 420 bin varil seviyesine çıktı.

Öte yandan, dünya genelinde sondaj kulesi sayısı, kasımda bir önceki aya göre 58 artarak 1193 oldu. Bu kulelerden 329'u OPEC üyesi ülkelerde bulunuyor.

AÇIKHAVADA FARKIMIZ AÇIK!

3000 m² alana yayılan üretim tesisimiz, teknolojik altyapımız ve uzman kadromuzla
markanızı açık ara **öne çıkarıyoruz.**

Dijital Baskı Merkezi

Endüstriyel Reklam Çözümleri

Araç giydirme

Tabela / Totem Üretimi

Çelik Konstrüksiyon

Dış Cephe Sistemleri

İAR

İZMİR AÇIKHAVA REKLAM

TCMB 2021'in para ve kur politikasını açıkladı

2021'in Türkiye için büyük bir sınav olacağını belirten Ağbal, gelecek yıl Merkez Bankası'nın tek fonlama kanalının bir hafta vadeli repo faizi olacağını söyledi.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Başkanı Naci Ağbal, 2021 Para ve Kur Politikası'nı açıkladı. Buna göre 2021 yılında Merkez Bankası'nın tek fonlama kanalı, bir hafta vadeli repo faizi, yani politika faizi olacak. Rezervlerin güçlendirilmesine yönelik plan açıklanacak ve yüzde 5 uzun dönemli, yüzde 9,4 2021 yılsonu hedefi olmak üzere enflasyon hedefine ulaşmak için elindeki tüm araçları bağımsız olarak kullanacak.

Ağbal, "2021 bizim için büyük bir sınav. 2021 sonu geldiğinde oluşturulan tahmin hedefine varmak için elimizdeki araçları kullanmak zorunda olduğumuzu ifade etmişim. Bu çerçevede yolumuza devam edeceğiz. İş odaklı yaklaşımım olduğu herkes tarafından bilinir, önceki tüm görevlerimde de

rasyonel, doğru, gerçekçi bir yaklaşımı hep kendime prensip edindim. Diğer taraftan bir işe girişmişsek bir hedef koymuşsak burada herkesi inandırarak aynı hedefin içine alarak yolumuza gidilmesini bilen bir tarafım ve böyle bakıyorum. Şu andaki duruş ve çerçeve tamamen bizi fiyat istikrarı hedefine odaklayan, hareket etmemize imkan veren çerçevedir. TCMB olarak önümüzdeki dönemde operasyonel şeffaflığı artıracamız. Herhangi şekilde bir işlem yapacaksak, TL döviz işlemi yapacaksak da bununla ilgili önceden bilgilendirmek suretiyle kamuoyuyla şeffaf bir şekilde paylaşırız" dedi.

"Enflasyonu düşürmekte kararlıyız"

Fiyat istikrarının önemine dair düşüncelerini paylaşan Ağbal,

"Fiyat istikrarı, sürdürülebilir büyüme, istihdam ve toplumsal refahın ön koşuludur. Merkez Bankaları toplumsal refah artışına en büyük katkıyı fiyat istikrarını sağlayarak yaparlar. Bu nedenledir ki TCMB'nin kendisine yasa ile verilmiş görevinin de temel amacı fiyat istikrarını sağlamaktır. Fiyat istikrarı ekonomik istikrarın ön koşuludur. Fiyat istikrarını kalıcı hale getirdiğimizde verimlilik ve rekabet gücümüz artacak, yatırım, üretim, istihdam artış gösterecek, Türkiye olarak daha fazla uluslararası sermaye yatırımını ülkemize çekmiş olacağız. Böylelikle, ülkemizin gelişmesi ve kalkınması noktasında önemli ilerlemeler sağlayacağız. Ve insanımızın refahı bu sayede sürekli şekilde artış gösterecektir. Bu açıdan fiyat istikrarını sağlamak

hepimizin ortak amacı olmalıdır. TCMB olarak biz bu amaca yürekten inanıyoruz ve enflasyonu düşürmekte kararlıyız” diye konuştu.

Sade ve anlaşılabilir çerçeve

Ağbal, Merkez Bankası olarak 2021 yılında enflasyon hedeflemesi rejimini tüm unsurlarıyla kararlılıkla uygulayacaklarını vurguladı. Enflasyon hedeflemesi rejimi çerçevesinde hükümet ile birlikte belirlenen orta vadeli yüzde 5 enflasyon hedefinin korunduğunu belirten Ağbal, şunları kaydetti:

“Bu hedefe varmadan üzerimize düşen sorumluluğun bilincindeyiz. Para politikası durumumuzu enflasyonun seyri bakımından belirlenen orta vadeli patika ile uyumlu bir şekilde hedefe kademeli olarak yaklaştıracak şekilde oluşturacağız ve uygulayacağız. 2021 yılı sonu için ekim enflasyon raporunda öngörülen yüzde 9,4 düzeyindeki enflasyon tahmin hedefine ulaşma kararlılığı içindeyiz. Enflasyon hedeflemesi rejiminin gereği olarak önümüzdeki dönemde parasal sıkılık düzeyini enflasyonun bu tahmin hedefiyle uyumunu sağlayacak şekilde belirleyecek ve uygulayacağız.”

Ağbal, 2021 yılında uygulayacakları Para ve Kur Politikası'nın operasyonel çerçevesini anlatarak, 2021 yılında para politikasının sade ve anlaşılabilir bir çerçevede oluşturulacağını ve uygulanacağını söyledi.

Dalgalı kur rejimi devam edecek

Ağbal, gelecek dönemde dalgalı döviz kuru rejimi uygulamasına devam edileceğini belirterek, “Kurlar serbest piyasa koşullarında arz ve talep dengesine göre oluşacak, TCMB olarak kurların düzeyini ya da

yönünü belirleme amaçlı döviz alım satım işlemi yapılmayacaktır. Diğer yandan döviz piyasasının sağlıklı işleyişi açısından döviz arz ve talep gelişmelerini yakından takip ediyor olacağız. Kurlarda ekonomik temellerden kopuk, aşırı dalgalanmalar görüldüğünde ise alış ya da satış yönünde müdahalelerde bulunulacaktır” ifadesini kullandı.

Yatırımcılara çağrı

Naci Ağbal, TCMB'nin fiyat istikrarı temel hedefi doğrultusunda üzerine düşen sorumluluğun bilinci içerisinde doğru adımları atacağını belirterek, şunları kaydetti:

“Enflasyon eğilimleri aşağı doğru gelmeye başlayacak,

enflasyon göstergeleri ile enflasyon tahminleri birbirini yakınsayacak, fiyat istikrarı yolunda gelişmeler olumlu seyrettiği sürece gerek yurt dışı gerek yurt içi yerleşikler ekonomik kararlarını bu görünüm altında karar verecek. Dolayısıyla bizim fiyat istikrarına odaklanmamız, fiyat istikrarı yolunda kararlı bir duruş sergilememiz hem yurt içi hem yurt dışı yatırımcılara açık bir çağrıdır. Fiyat istikrarı odaklılığımızı, bu amaca kilitlenmiş olmamızı gördükçe, buna inandıkça, bunu ikna edici buldukça gerek yurt içi gerek yurt dışı yerleşikler Türk lirası varlıklara daha fazla yatırım yapacaktır diye düşünüyorum.”

Görsel QR tarama uygulamasında görüntüleyerek,
EBSO Araştırma Müdürlüğü 2020 Aralık ayı
Ekonomik Bültenine erişebilirsiniz.

Dünya ekonomisi “mutasyon” teyakkuzunda

Küresel ölçekte vaka sayısı hızla 100 milyona yaklaşırken, İngiltere başta olmak üzere pek çok farklı coğrafyadaki ülkede mutasyona uğramış yeni Covid virüsünün tespit edilmesi, ciddi bir panik dalgasına sebep oldu. Yeni Covid türünün çok daha bulaşıcı olmasının belirtilmesiyle pek çok ülke İngiltere, Danimarka, Hollanda ve Güney Afrika'ya sınırlarını kapatırken, bazı ülkeler ise sınırlarını tamamen kapatmayı tercih etti. Mutasyon endişelerinin küresel piyasalardaki karşılığı ise, altın ve gümüş fiyatlarının artması, petrol fiyatlarının

gerilemesi yönünde oldu. Ayrıca, Sterlin'in ve pek çok gelişmekte olan ülkenin para biriminin Dolar ve Euro karşısında değer kaybettiği gözlemlendi.

Karantina önlemlerinin sıkılaştırılması; ABD, Almanya, İngiltere, vb. pek çok gelişmiş ülke ekonomisinin 2020 son çeyreğine ve 2021 ilk çeyreğine yönelik büyüme beklentilerini aşağıya çekebilir. Diğer taraftan, Çin'de pandemiyin hala kontrol altında olması ve ekonominin büyümeye devam etmesi, küresel ekonomiyi destekleyen nadir gelişmelerden biri olarak dikkat çekiyor.

Aşı çalışmalarının Ocak ayından itibaren yaygın biçimde uygulanmaya başlaması beklenirken, ABD yatırım bankası Goldman Sachs açıkladığı güncel bir raporda, 2021 ortalarında gelişmiş ülke nüfuslarının büyük ölçüde aşı olacağını belirtti. Söz konusu gelişme itibarıyla, 2021 2. Çeyrekte başlamaya üzere, gelişmiş ülke ekonomilerinde dikkat çekici toparlanma bekleniyor. Ancak, olumsuz senaryoların gerçekleşmesi ve mutasyonun yeni bir küresel dalgaya sebep olması, ibreyi hızla tersine çevirebilir.

Diğer taraftan OECD,

gelişmiş ülkeleri COVID-19 aşılarını ihtiyaçtan fazla aldıkları ve bunun ciddi adaletsizliklere sebep olacağı gerekçesiyle eleştirdi. Aşı çalışmalarının, gelişmekte olan ve geri kalmış ülkelerde gecikmesi, ekonomilerinin de daha uzun vadeli ve daha derinden sarsılacağı anlamına geliyor.

ABD

ABD başkanlığına seçilen Joe Biden, ekonomik iyileşme ve toparlanma sözü vererek, kendisine ekonomi alanında danışmanlık yapacak ekibini tanıttı. ABD'yi pandemi sebebiyle süre gelen ekonomik krizden çıkaracak ve ekonomiyi yeniden inşa etmeye yardım edecek birinci sınıf ve deneyimli bir ekonomi ekibi kurduğunu söyleyen Biden, aşı çalışmalarının yanı sıra ekonomik reformlara odaklanılmasıyla, hızlı bir toparlanma kaydedileceğini açıkladı.

ABD Kongresi'nde Cumhuriyetçi ve Demokrat Parti arasında uzun zamandır süren müzakerelerin ardından pandeminin ekonomik etkilerini gidermeye yönelik yaklaşık 900 milyar Dolar'lık yeni destek paketinde anlaşmaya varıldı. Ekonomik destek paketinde, ABD vatandaşlarına doğrudan nakdi ödeme, küçük işletmelere yönelik 300 milyar Dolar'lık kaynak ayrılması, kira yardımı desteği ve mevcut işsizlik yardımlarının artırılması gibi düzenlemeler yer alıyor. Destek paketinin, özellikle 2021'nin ilk çeyreğinde kullanılması beklenirken, pandeminin seyri yeni muhtemel destek paketlerine de yön verecek.

ABD Merkez Bankası (FED), beklentilere uygun olarak faiz oranında değişikliğe gitmedi ve yüzde 0-0,25 hedef bandında sabit tuttu. FED ayrıca, istihdam ve enflasyonda kayda değer ilave gelişmeler görülünceye kadar, varlık alım programı yoluyla ekonomiyi desteklemeyi sürdüreceğini

açıkladı. Ekonomik aktivite ve istihdamın toparlanmaya devam ettiğini ancak hala yılın başındaki seviyelerin oldukça altında olduğunu belirten FED, 2020 için yüzde 2,4 daralma, 2021 için ise yüzde 4,2 büyüme bekliyor.

EURO BÖLGESİ | AB

Euro Bölgesi, 2020 yılının üçüncü çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre yüzde 12,5 büyürken, yıllık bazda ise yüzde 4,3 daralma kaydetti. Beklentilere uygun şekilde gerçekleşen çeyresel bazda büyümede, ihracattaki güçlü toparlanmanın yanında ithalatın da daralması etkili oldu. Yılın, son çeyreğinde ise karantina önlemlerinin artması ve mutasyon haberlerinin etkisiyle, büyüme ibresi yine tersine dönebilir. 2021'in özellikle ilk çeyreğinde benzer faktörlerin yanında, aşı çalışmalarından alınacak sonuç da ekonomik gidişatta belirleyici olacak.

Bölge ekonomisine dair bir diğer önemli gösterge olan sanayi üretimi, Ekim'de aylık bazda yüzde 2,1 artarken, yıllık bazda ise yüzde 3,8 geriledi. Sanayi üretiminin aylık toparlanmasındaki liderliği, Almanya ve Belçika üstlendi. Bir diğer önemli gösterge olan enflasyon ise Kasım'da rekor düşük seviye olarak nitelendirilen yüzde -0,3 düzeyinde gerçekleşti. Kısıtlamaların artırılması, enflasyonun düşük ve negatif yönlü seyrinde etkili oluyor.

Avrupa Parlamentosu, AB'nin 164 milyar Euro'luk 2021 yılı bütçesini onayladığını açıkladı. Bütçede, AB kamu yönetimine 10 milyar Euro ayrılmasının yanında, tarım ve doğal kaynaklara 59 milyar Euro, bölgesel kalkınma ve uyum programlarına 53 milyar Euro ve tek pazar, inovasyon ve dijital dönüşüm programına 21 milyar Euro, ayrılması dikkat çekti. Pandeminin seyri, 2021'de ek bütçe kararları alınmasını gerektirebilir.

ALMANYA

Almanya, mevcut kısıtlamaların yetersiz kaldığını ve sağlık sisteminin zor durumda kalmaya başladığını ifade ederek, Aralık ortası itibariyle yeni kısıtlama önlemlerini hayat geçirirken; Alman Ekonomik Araştırmalar Enstitüsü, sert kısıtlamalar sebebiyle ülke ekonomisinin ve ekonomik aktivitelerin kışın gerileyeceğini açıkladı. Enstitü'nün öngörülerine göre, Almanya ekonomisi son çeyrekte yüzde 1 daralacak. 2021 ilk çeyreğinde ise ekonomik görünümdeki bozulmanın daha da belirginleşmesi ve ekonominin daha sert bir biçimde daralması bekleniyor. Aşı çalışmalarının uzun süreceğinin açıklanması ve vaka sayılarının yüksek seyretmesinin beklenmesi, Enstitü'nün öngörülerini destekliyor.

Almanya Federal Meclisi, 180 milyar Euro borçlanmayı kapsayan 2021 yılı bütçesini onayladı. Bütçe planı doğrultusunda, 2021'de 500 milyar Euro harcama yapmayı öngören Almanya Hükümeti, pandemi kaynaklı teşvik ve hibelerini sürdürmeyi planlıyor. Bu sebeple, Hükümetin borçlanma gereksinimi her zamankinden daha yüksek hale geldi.

Almanya'da tüketici güveni, karantina tedbirlerinin sıklaştırılmasıyla üst üste üçüncü ayda da düşüş kaydederek, Temmuz ayından beri görülen en düşük düzeye indi. Aralık'ta -6,8'den -7,3'e gerileyen güven endeksi, son çeyrekte ekonomik gidişatın olumsuzluğuna işaret eden bir diğer veri oldu. Diğer taraftan, yine Aralık'ta gelir beklentileri endeksi 1 puan düşüşle 3,6'ya geriledi. Söz konusu düşüşlerin, 2021'nin ilk çeyreğinde de devam etmesi bekleniyor.

BRİTANYA

Britanya'da mutasyona uğramış Covid virüsüne rastlanması, pek çok ülkenin Britanya ile sınırlarını

kapatmasına sebep oldu. Özellikle, Sağlık Bakanı'nın virüsün kontrolünden çıktığını açıklaması, sınırların acele bir biçimde kapatılmasında etkili oldu. Sınırların kapatılmasının yanında ülkedeki karantina önlemlerinin de üst düzeyde sıkılaştırılması, piyasalarda olumsuz karşılığı, Sterlin'in değer kaybetmesinin yanında, işsizliğin artması gibi gelişmeler, büyüme tahminlerinin aşağı yönlü revize edilmesine sebep olabilir.

Britanya Hükümeti'nin 2020 mali yılının ilk 8 ayında 241 milyar Sterlin düzeyinde borçlanarak rekor kırdığı açıklandı. Pandeminin olumsuz etkilerini azaltmaya yönelik verilen teşviklerin etkisiyle artan borçlanma, Hükümet'in II. Dünya Savaşı'ndan sonraki en yüksek bütçe açığıyla karşı karşıya kalmasına sebep oldu. Üçüncü çeyrekte toparlanma olsa da, son çeyrekte getirilen yeni kısıtlamaların etkisiyle, borçlanmanın daha da artması ve ekonominin daralması bekleniyor. Ayrıca, yeni gelen mutasyon haberli kaynaklı belirsizlikler sebebiyle, pek çok ekonomist daralmanın 2021'in ilk çeyreğine de yansıtacağını açıkladı.

İngiltere Merkez Bankası (BOE), faiz oranını yüzde 0,1'de, tahvil alımını 895 milyar Sterlin düzeyinde sabit tuttu. BOE'nin Para Politikası Kurulu, ekonomik görünümün daha fazla bozulması halinde, teşviki artırmak için negatif faiz de dahil olmak üzere, her türlü aracı kullanacağını belirtti. Gelen yeni kısıtlamalar ve daralma beklentileri, BOE'nin teşviklerini artırmasına sebep olabilir.

JAPONYA

Bütçe görüşmelerini tamamlayıp onayladığını açıklayan bir diğer ülke, Japonya oldu. Japonya Hükümeti, 1 trilyon Dolar'ı aşan rekor büyüklükteki bütçesini, büyük oranda pandeminin olumsuz etkilerini dikkate alarak planladı. Bütçenin yüzde 40'lık bir payının borçlanma

kanallarıyla sağlanacağını belirten Japonya Hükümeti, ekonomiyi ve istihdamı korumak için, ne gerekirse yapılacağı vurgusunu yineledi.

Japonya Merkez Bankası (BOJ), gerçekleştirdiği toplantıda faizlerde bir değişikliğe gitmezken, şirket tahvil alımlarını 6 ay uzattı. Şirket tahvil alımlarının uzatılmasıyla, özellikle pandemiden zarar görmüş işletmeler hedef alınıyor. BOJ'un attığı adımlardan, genişlemeci para politikasına 2021'de de devam edeceği anlaşılıyor.

Diğer taraftan Japonya Hükümeti, iklim değişikliğiyle mücadele kapsamında çevreci yatırımlara verdiği desteği artırmayı planlıyor. Söz konusu destek amacıyla, 19 milyar Dolar'lık bir fon oluşturmayı planladığını duyuran Hükümet, konuya pandemi için sağlanan teşvikler kadar önem verdiğini vurguladı. Söz konusu çevreci politikalar kapsamında, Japonya'nın yeni benzinli araç satışlarını 2030 yılı ortalarında yasaklamayı planlaması da, otomotiv sektörünü yakından ilgilendiriyor.

ÇİN HALK CUMHURİYETİ

Çin Hükümeti'nin, 2021 ekonomi programı hazırlıkları sürerken, hedeflerinin önceliğini borçluluk rasyolarının dengelenmesi olarak dikkat çekiyor. Bununla birlikte, maliye politikasının daha sürdürülebilir olması ve ihtiyatlı ve makul para politikası gibi hedefler de gözetiliyor. Pandemi olumsuz ekonomik etkileri kadar, ABD ile süre gelen ticari savaşların ve diğer gerginliklerin de borçluluğa olumsuz yansması sebebiyle, Çin Hükümeti, ekonomiyi mümkün olduğunca koruyucu politikalar üzerinde çalışıyor. Özel sektör imalat yatırımları ve hanehalkı tüketiminin geçen yılki seviyelerin altında kalması sebebiyle, 2021'de bu oranların da yükseltilmesi hedefleniyor.

Çin Merkez Bankası, beklentilere uygun olarak, gösterge faiz oranını 3,85'te sabit tuttu. Böylece, en

son Mart ayında 20 baz puan faiz indiriminden sonra, faiz oranlarını üst üste 8 ay boyunca sabit tutmuş oldu. Bununla birlikte Merkez Bankası, 2021'de ek bir olumsuzluk olmaması halinde Çin'in yüzde 8,5 oranında büyüyeceğini öngördü. Söz konusu büyüme beklentisinin temelinde, aşı çalışmalarının küresel ölçekte yaygınlık kazanmasıyla pandeminin etkisini yitirmesi ve Çin ihracatının tekrar güç kazanacağı beklentisi yatıyor.

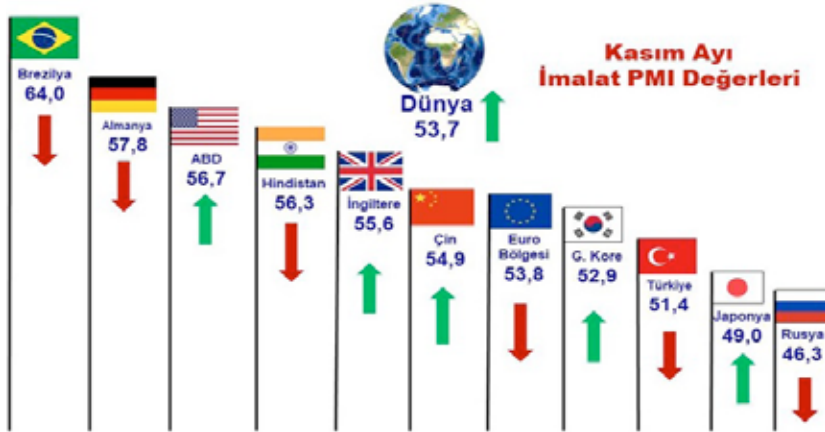
Çin'de bir diğer olumlu ekonomik gelişme, sanayi üretiminin Kasım'da yüzde 7 oranında artması oldu. Son 20 ayın en yüksek artışını gösteren veri, perakende satışları da destekledi. Perakende satışlar yüzde 5 oranında artarken, bu artışta özellikle otomotiv satışlarının ve ev aletleri satışlarının güçlenmesi etkili oldu.

HİNDİSTAN

Hindistan ekonomisi, pandemi kaynaklı yaşadığı olumsuzluklara rağmen, toparlanma eğilimini sürdürüyor ve 2021'e yönelik büyüme hedeflerini koruyor. Deloitte tarafından yayınlanan güncel bir raporda, Hindistan ekonomisinin özellikle sanayi üretiminin güçlenmesi temelindeki büyüme ivmesine girdiğini ve gelecek mali yıl, çift haneli büyüme oranına bile erişebileceğini açıkladı. Aşı çalışmalarının yaygınlık kazanmasıyla, Hindistan'ın dış ticaret hacminde güçlü bir toparlanma beklenmesi de, çift haneli büyüme öngörülerini destekliyor.

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu S&P de Hindistan ekonomisindeki toparlanmanın yılın sonunda güçlenmeye başladığını açıklayarak, mevcut mali yıl için yüzde -9'luk daralma tahminini, yüzde -7,7 olarak revize etti. Kuruluşun açıklamalarına göre, ülkedeki vakaların kontrol altına alınmasının yanı sıra, sanayi üretiminin ve tüketimin artması, ekonomiyi destekliyor.

Hindistan ekonomisinin, 2021'e

ve diğer yıllara yönelik önemli ekonomik hedeflerinden biri de, yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelik bütçesini ve yatırımlarını artırması olarak dikkat çekiyor. Uzmanlar, Hindistan'ın hedefinin dünyadaki en ucuz maliyetli yenilenebilir enerji kaynaklarını hayata geçirmek olduğuna dikkat çekerken, bu önemli gelişmenin Hindistan'ın dünyanın en büyük ekonomisi olma hedefini de destekleyeceği öngörülüyor.

GÜNEY KORE

Güney Kore'de açıklanan yeni veriler, ülkenin pandemi sürecini en iyi yöneten ve ekonomisi en az etkilenen ülkelerden biri olduğu gerçeğini pekiştirdi. OECD, Güney Kore'nin, 2020'de sağladığı teşviklere rağmen gelişmiş ülkeler içinde en az bütçe açığına sahip ülkelerden biri olacağını açıkladı. OECD, Güney Kore'nin yüzde 4,2'lik bir bütçe açığı olacağını öngörürken, IMF ise yüzde 3,7'lik bir açık öngördü. Söz konusu öngörüler, Güney Kore'nin bütçe konusunda dünya liderleri arasında yer alacağını ve dolayısıyla 2021'de en hızlı toparlanan ülkelerden biri olacağını gösteriyor.

Diğer taraftan OECD'nin yaptığı bir diğer çalışma, vergi gelirlerini artırmada 2019 itibarıyla Güney Kore'nin 35 üye ülke içinde ilk sırada olduğunu ortaya koydu. 2020'de, söz konusu artışın kesintiye uğrayabilme öngörüsü olsa da, uzun vadede aynı güçlü seyrini sürdürmesi ve

ekonomiyi desteklemesi bekleniyor.

Ancak söz konusu olumlu gelişmelere rağmen, Güner Kore Ekonomi Bakanlığı, açıkladığı aylık değerlendirme raporunda, pandemiye ilişkin belirsizliklerin varlığını koruduğu ve her zamankinden daha temkinli olunması gerektiğini açıkladı. İhracat artışının büyümeyi ve toparlanmayı desteklediği belirtilen raporda, kış aylarında iç ve dış talep daralmasının, ekonomiyi olumsuz etkileyebileceği ifade edildi. Bakanlık ekonominin 2020'de yüzde 1,1 daralmasının ardından, 2021'de yüzde 3,2 büyümesini bekliyor.

BREZİLYA

Brezilya Merkez Bankası, ülke ekonomisinin 2020'de yüzde 4,4 daralmasını ve 2021'de yüzde 3,46 oranında büyüyeceği öngörüsünde bulundu. Daralmadaki en büyük etken, diğer tüm ülkelerdeki gibi pandemi olurken, 2021'de sınırların kademeli olarak açılması ve dış ticaret hacminin güçlenmesinin etkisiyle, toparlanmanın ivme kazanacağı bekleniyor. Ekonomistler, mevcut durumda yüzde 2 oranında olan faiz oranının, 2021'de yüzde 3'e yükseltilmesini bekliyor.

Brezilya ekonomisinin pandemi sürecindeki adımlarını ve mevcut durumunu değerlendiren OECD, ülkede vakaların yüksek olmasına ve önlemlerin geç alınmış olmasına rağmen, teşviklerin ekonomide olumlu karşılığını gösterdiğini açıkladı. Desteklerin, hane halkı tüketimi

mini, sosyal güvenceyi ve istihdamı desteklediğini belirten OECD, söz konusu politikaların 2021'de de sürdürülmesi halinde, Brezilya'nın uzun vadeli büyüme ivmesine girebileceğini açıkladı.

Brezilya'da enflasyon Kasım'da hafif bir artış kaydederek aylık bazda yüzde 0,9, yıllık bazda ise yüzde 4,3 düzeyinde gerçekleşti. Son 5 yılın en yüksek aylık artışının kaydedildiği enflasyonda, özellikle gıda ve petrol fiyatlarındaki yüksek seyir etkili oldu.

RUSYA FEDERASYONU

Rusya Merkez Bankası, gerçekleştirdiği güncel toplantıda politika faizinde bir değişikliğe gitmeyecek yüzde 4,25 seviyesinde sabit tuttu. Enflasyon verisinin hedeflerin üzerine çıkmasına rağmen, faizlerde değişikliğe gidilmemesi, piyasa beklentilerini karşılamadı. Ekonomistler, özellikle pandemi kaynaklı artan belirsizliklerin etkisiyle, ekonomiyi desteklemek için faiz indirimine devam edilmesi gerektiğini belirtiyorlar.

Rusya Kredi Derecelendirme Kuruluşu (ACRA), ülke ekonomisinin 2020'de yüzde 4 küçülmesinin ardından 2021'de yüzde 3,8 büyüyeceği öngörüsünde bulundu. Kuruluş, 2020 daralmasında pandemiyin getirdiği olumsuzlukların yanında, petrol fiyatlarındaki dalgalanmanın, ihracattaki azalmanın ve Batılı ülkelerin Rusya'ya yönelik yaptırımlarının da etkili olduğunu belirtti. Bu bağlamda, Rusya'nın 2020'de ekonomik açıdan daha büyük bir sınav verdiği anlaşılıyor.

Rusya Güvenlik Konseyi Başkanı Dmitry Medvedev, ABD'nin Rusya ve Çin'e uyguladığı yaptırımların ülke ticaretlerine olduğu kadar uluslararası ticarete de zarar verdiğini açıkladı. Yaptırımların gerekçesi olarak gösterilen güvenlik tehditlerini kabul etmeyen Rusya'nın, ABD ile olan ilişkilerinde Biden'ın Başkanlık dönemi ile birlikte bir değişim olup olmayacağı ise henüz netlik kazanmadı.

Ege Bölgesi'nden Kasım ayında 1,21 milyar dolarlık ihracat

Sanayi ihracatı Kasım ayında yüzde 15 artarken en yüksek artış ve en fazla ihracat demir çelik sektöründen geldi. Bölgenin ihracat artış oranı ise yüzde 7 oldu.

Ege İhracatçı Birlikleri'nin Kasım ayı ihracatı geçen seneye göre yüzde 7 artarak 1 milyar 213 milyon dolara ulaştı. Böylelikle bölge, şimdiye kadarki en yüksek Kasım ayı ihracatına imza atmış oldu.

Ocak-Kasım döneminde 11 milyar 749 milyon dolarlık ihracat yapan Ege İhracatçı Birlikleri üyesi firmaların son bir yıllık dönemki ihracat rakamı ise 12 milyar 855 milyon dolar.

Ege Bölgesi'nin tarım ihracatı 468 milyon dolar olarak gerçekleşirken, sanayi ihracatı ise yüzde 15 artışla 659 milyon dolara ulaştı.

**Sanayi ihracatında
yüzde 15 artış**
Ege Demir ve Demirdışı

Metaller İhracatçıları Birliği yüzde 46 yükselişle 142 milyon doları Türkiye'ye kazandırarak Kasım ayının hem artış rekortmeni hem de en fazla ihracat gerçekleştiren

Birliği oldu.

Yaş meyve sebze ihracatı 45 milyon dolar tutarında gerçekleşirken, meyve sebze mamulleri ihracatı ise yüzde 17

artışla 72 milyon dolara yükseldi. Ege Yaş Meyve Sebze İhracatçıları Birliği toplamda yüzde 8 artışla 116 milyon dolarlık ihracatla ikinci sırada.

Ege Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği ise 113 milyon dolar ihracat rakamıyla üçüncü sırada yer alıyor.

Ege Kuru Meyve ve Mamulleri İhracatçıları Birliği ise 92 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirdi.

Ege Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliği ve Ege Maden İhracatçıları Birliği 86 milyon dolarlık ihracatla Kasım ayını geride bıraktı.

Ege Tütün İhracatçıları Birliği'nin ihracatı 66 milyon dolar, Ege Mobilya Kağıt ve Orman Ürünleri İhracatçıları Birliği'nin ihracatı 57 milyon dolar olarak kayıtlara geçti.

Ege Hububat Bakliyat Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği 32 milyon dolarlık ihracat rakamına ulaştı.

Ege Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği yüzde 7 artışla ihracatını 27 milyon dolara taşıdı.

Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliği 15 milyon dolar, Ege Deri ve Deri Mamulleri İhracatçıları Birliği 9 milyon dolarlık ihracata imza attı.

İhracatta reform ve atılım dönemi

Ege İhracatçı Birlikleri

Koordinatör Başkanı Jak Eskinazi, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın "Ekonomi, hukuk ve demokraside yepyeni bir seferberlik başlatıyoruz." sözlerini hatırlatarak şöyle devam etti:

"Ülkemizin yeni reform ve atılım dönemi, yüksek katma değerli üretimi ve ihracatı daha çok harekete geçiren bir stratejiyle ilerlememiz gerektiği mesajını bize veriyor. Dünya ekonomisi ile birlikte içinden geçtiğimiz bu zor süreçte Ege İhracatçı Birlikleri'nin ihracatının yüzde 7'lik artış göstermesi Türkiye'deki reform sürecini tetikleyen bir misyonumuzun olduğunun göstergesidir. Aynı zamanda Kasım ayında ülke ortalamasının üstünde gösterdiğimiz bu olumlu performansın da Aralık ayında devam edeceğinin ayrı bir teyididir. Bu olumlu tabloda dijitalleşme hamlelerimizin payı büyük. Türkiye, üçüncü çeyrekte beklentilerin üzerinde yakaladığı 6,7'lik büyüme oranıyla G20 ve OECD ülkeleri arasında en hızlı büyüyen ülke konumu koruyor. Şu ana kadar Türkiye'nin dışında sadece Çin,

Tayvan ve Vietnam pozitif büyüme açıkladı."

Serbest Şehir vurgusu

Eskinazi, "İlerleyen yıllarda dünyanın en büyük ekonomilerinden üçünün Asya'daki gelişen piyasalardan olacağı öngörülüyor. Türkiye ekonomisinin de 2050 yılında en büyük onuncu ekonomi olacağı tahminler arasında. Ülkemizin ilerleyen dönemde küresel ticaretteki rolünü çok daha güçlendireceği kaçınılmaz. Ancak her pazarın dinamiklerine uygun hazırlık yaparak hareket etmeliyiz. Bir tarafta ülkelerin iklim krizi diplomasi ve ticaret savaşları devam ederken diğer tarafta tedarik zincirleri için alınan bir önlem olan 15 Asya-Pasifik ülkesinin imza attığı RCEP anlaşmasıyla dünyanın en büyük serbest ticaret alanı oluştu. İzmir'in Serbest Şehir olması halinde ihracatımız daha sürdürülebilir hale gelecektir. Yeni dünya düzenine göre ajandamızı şekillendirip, çevre ve dijitalleşme politikamızı sağlam temeller üzerine oluşturmalıyız. Doğru bir stratejiyle dayanışma, iş birliği ve eşgüdüm içerisinde hareket edersek ihracatımızı çok daha iyi yerlere taşıyabiliriz." dedi.

Türkiye Kasım'da 16 milyar 88 milyon dolar ihracat gerçekleştirdi

2020 yılı Kasım ayında Türkiye'nin ihracatı, pandeminin ikinci dalgasında yaşanan ağır kısıtlamalara rağmen 16 milyar doları aştı. Kasım ayında 17 sektör ihracatını artırmayı başarırken, bin 726 firma ilk kez ihracat gerçekleştirdi. Dünyaya Covid-19 ürünlerinin ihracatındaki artış, Kasım ayında da hız kesmedi. Kasım ayında, toplam Covid-19 ürünü ihracatı yüzde 212 artışla 87 milyon dolar oldu. Yılın ilk 11 aylık döneminde ise Covid-19 ürünleri ihracatı 780 milyon dolara ulaştı.

Genel Ticaret Sistemi'ne (GTS) göre Kasım ayında ihracat bir önceki yılın aynı ayına göre pandeminin ikinci dalgasında yaşanan ağır kısıtlamalar nedeniyle yüzde 1 düşüşle 16 milyar 88 milyon dolar oldu.

Bin 726 yeni ihracatçı

Kasım ayında bin 726 firma ilk kez ihracat gerçekleştirdi. Söz konusu firmalar ihracata 83 milyon 389 bin dolarlık katkı yaptı. Firma özelinde bakıldığında ise, Kasım ayı içerisinde Toplam 42 bin 187 firma ihracat gerçekleştirdi.

Yaş meyve sebze sektöründen tarihi ihracat

Önceki yılın aynı ayına göre 17 sektör ihracatını artırdı. Yaş meyve sebze sektörü, 372 milyon dolarla, tarihinin en yüksek aylık ihracatını gerçekleştirdi. Sektörel anlamda 2 milyar 698 milyon dolarlık ihracat gerçekleştiren otomotiv sektörü liderliğini korurken; 1 milyar 638 milyon dolara ulaşan kimyevi maddeler sektörü ikinci, 1

milyar 523 milyon dolara ulaşan hazır giyim sektörü ise üçüncü oldu. Kasım ayının en güçlü performansına imza atan sektörler; yüzde 38 artışla 223 milyon dolara ulaşan gemi ve yat; yüzde 24 artışla 1 milyar 228 milyon dolara ulaşan çelik; yüzde 18 artışla 165 milyon dolara ulaşan meyve ve sebze mamulleri sektörleri oldu. Sektörlerin ihracat yaptıkları ülke sayılarına bakıldığında, Kasım ayında, 208 ülke ve bölgeye gerçekleştirdiği ihracatla kimyevi maddeler sektörü birinci, 190 ülke ve bölgeye ihracat ile hububat sektörü ikinci ve 187 ülke ve bölgeye ihracat yapan mobilya sektörü üçüncü oldu. Kasım ayında sektörlerdeki çarpıcı artışlara bakıldığında; çelik sektörü Hong Kong'a ihracatını 97 bin dolardan 53,3 milyon dolara çıkarırken, Arjantin'e ihracatını 36 katına çıkardı. Gemi ve yat sektörü ise Kasım ayında, Rusya'ya ihracatını 311 bin dolardan 95,3 milyon dolara çıkarırken, Marşal Adaları'na ihracatını 30 kat artırdı. Kasım ayında kimyevi maddeler sektörü ihracatı Malezya'ya yüzde 613, Nijerya'ya yüzde 329, Lübnan'a ise yüzde 300 artış gösterdi. Mücevher sektörü Mısır'a ihracatı 15 katına çıkarken, Irak'a ihracatı yüzde 270

artış gösterdi.

Kasım ayında altın dahil ihracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 76 olurken, ihracatın ithalatı karşılama oranı altın hariç yüzde 86,3 olarak gerçekleşti.

Ihracatta Almanya ilk sırada

Kasım ayında ihracatçı firmalar Türkiye'nin bayrağını 206 ülkede dalgalandırmayı başardı. İlk 10 ülkenin ihracattaki payı yüzde 50 olurken, ilk 20 ülkede bu pay yüzde 67 oldu. Kasım ayında ihracatçı firmaların en çok ihracat gerçekleştirdiği ilk üç ülke ise; 1 milyar 511 milyon dolar ile Almanya; 1 milyar 93 milyon dolar ile Birleşik Krallık ve 952 milyon dolar ile Irak oldu. Yılın ilk 11 ayında ise en çok ihracat gerçekleştirdiğimiz ilk beş ülke, 14,4 milyar dolar ile Almanya, 10,1 milyar dolar ile Birleşik Krallık 9,1 milyar dolar ile ABD, 8,2 milyar dolar ile Irak ve 7,2 milyar dolar ile İtalya oldu.

İller bazında durum

Kasım ayında 51 il ihracatını artırdı. En çok ihracat gerçekleştiren ilk beş il sırasıyla; 6 milyar 187 milyon dolarla İstanbul, 1 milyar 319 milyon dolarla Bursa, 1 milyar 258 milyon dolarla Kocaeli, 861 milyon dolarla İzmir, 710 milyon

dolarla Gaziantep oldu. En dikkat çekici artışlar ise yüzde 89 artışla 23 milyon dolara ulaşan Kastamonu; yüzde 69 artışla 26 milyon dolar ihracat yapan Karabük ve yüzde 51 artışla 28 milyon dolarlık ihracata imza atan Osmaniye'de oldu. Kocaeli'nde gemi ve yat sektörü ihracatını 45 katına çıkardı. Mardin'de makine sektörü ihracatını yüzde 670 artırıırken; Konya'da savunma ve havacılık sektörünün ihracatı yüzde 525 arttı.

Tıbbi ürün ihracatı artıyor

Covid-19 ürünleri ihracatı, Kasım ayında da hız kesmedi. Geçtiğimiz yılın aynı ayına göre; solunum cihazları yüzde 420, maske ve önlük yüzde 575, tanı kitleri yüzde 319, dezenfektan ihracatı ise yüzde 20 artış gösterdi. Kasım ayında toplam Covid-19 ürünü ihracatı yüzde 212 artışla 87 milyon dolar olarak gerçekleşti. Yılın ilk 11 aylık döneminde ise Covid-19 ürünleri ihracatı 780 milyon dolara ulaşırken; 2019 yılının aynı dönemine göre, yüzde 219 artış sergiledi.

Miktar bazında ihracat yüzde 7,9 arttı

Miktar bazında ihracat Kasım ayında geçen yılın aynı ayına göre, yüzde 7,9 artarak 14 milyon ton olarak gerçekleşirken; Ocak-Kasım döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre, yüzde 3,5 artarak, 139 milyon ton olarak gerçekleşti.

Paritenin etkisi pozitif yansıdı

Son dönemde paritedeki artışın etkisi ihracata pozitif yansıdı. Kasım ayında paritedeki artışın pozitif etkisi 452 milyon dolar olarak gerçekleşti. Yılın ilk 11 ayında ise paritedeki yükselişin pozitif etkisi 965 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Sanayi üretimi Ekim'de yıllık yüzde 10,2 arttı

Sanayi üretimi, salgın kaynaklı ilk tecrit döneminin ardından gelen güçlü talebin etkisiyle, Ekim ayında da yıllık bazda yüzde 10,2 artış kaydetti. TÜİK'e göre, mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretim endeksinde de bir önceki aya göre yüzde 1,1 artış yaşandı. Sanayi üretiminde ekim ayı verileri, aylık bazda yüzde 1,1 artış olduğunu, geçen yılın aynı dönemine göre yıllık artışın da yüzde 10,2'ye ulaştığını ortaya koydu. Çeşitli kurum ve kuruluşlarca yapılan anketler, sanayi üretiminde yüzde 8-9 seviyesinde artış olacağı sonuçlarını içeriyordu.

Sanayi üretimi verilerinin açıklanmasının ardından sosyal medya hesabın-

dan paylaşımında bulunan Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, Ekim verisi açıklanan ülkeler arasında en güçlü görünümün Türkiye'ye ait olduğunu söyledi.

Yıllık bazda imalat yüzde 11; elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme yüzde 5,5; madencilik ve taşocakçılığı yüzde 0,4 arttı. Aylık bazda imalat yüzde 1,4 artarken, madencilik yüzde 0,6, elektrik yüzde 2,5 geriledi. Alt kategorilerde dayanıklı tüketim malı üretimi aylık yüzde 4,8 ve yıllık yüzde 21 artış ile sanayi üretim endek-

Ekim (2015=100)	Arındırılmamış		Takvim Etkisinden Arındırılmış		Mevsim ve Takvim Etkisinden Arındırılmış	
	Endeks	Değişim (Yıllık)	Endeks	Değişim (Yıllık)	Endeks	Değişim (Aylık)
Toplam Sanayi	134,7	9,4	132,1	10,2	126,4	1,1
Madencilik ve Taşocakçılığı	131,0	-1,4	130,6	0,4	122,7	-0,6
İmalat Sanayi	136,1	10,2	133,3	11,0	126,9	1,4
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklim. Ürt. ve Dağıtım	116,3	5,5	115,4	5,5	122,0	-2,5

Kaynak: TÜİK

sindeki artışta öne çıktı.

Yüksek teknoloji üretimi arttı

Sanayi üretiminde teknoloji segmentlerine bakıldığında, yıllık bazda en hızlı artışın orta-yüksek teknoloji- de kaydedildiği görüldü. Rakamlara göre bu segmentte yıllık artış yüzde 16,6 oldu. Düşük teknoloji segmentinde ekimde bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 7,8'lik artış gerçekleşti. Yüksek teknoloji segmentinde yıllık artış ise yüzde 3'te kaldı. Sanayi üretimi salgın etkisinin en çok hissedildiği nisan ayında yıllık olarak yüzde 31'in üzerinde düşüş göstermişti. Takip eden dönemde sanayi üretiminde artış eğilimi başlamış ve Ağustos ayında yıllık olarak artış yüzde 10'a ulaşmıştı. Ekim ayına ilişkin imalat satın alma yöneticileri endeksi (PMI) 50'nin üzerinde gerçekleşerek toparlanma ivmesinin devam ettiğini göstermişti. Ekim'de yeni siparişlerde artış trendi beş ayı geride bırakırken, imalatçılar müşteri talebinin iyileşmeye devam ettiğini belirtmişti. Yeni ihracat siparişlerinde de artış kaydedilmişti.

Alman sanayiciler yılı yüzde 10 düşüşle kapatmayı bekliyor

Alman Sanayi Federasyonu (BDI) Başkanı Joachim Lang, Covid-19 salgınının sanayide keskin bir resesyona tetiklediğini belirterek, "Bu yıl Alman sanayisinin üretiminde yüzde 10, sanayileşmiş ülkelerde ise yüzde 6 düşüş öngörüyoruz" dedi.

BDI, tarafından sanayi üretimi ve sanayi ürünleri ticaretine yönelik rapor hazırlandı. Raporun sunumunu yapan Lang, Covid-19 salgınının sanayide keskin bir resesyona tetiklediğini dile getirerek, küresel ekonominin halen sıkı bir kontrol altında olduğunu söyledi.

Lang, "Bu yıl Alman sanayisinin üretiminde yüzde 10, sanayileşmiş ülkelerde ise yüzde 6 düşüş bekliyoruz. Çin'in üretiminde ise yüzde 2'lik bir artış öngörüyoruz" dedi.

Alman sanayisinin dokuz çeyrekte resesyonda olduğunu anlatan Lang, "Hem Covid-19 krizinde ilk birkaç ayın etkisi ve hem de şu andaki yüksek vaka sayısı ekonomik toparlanmayı teste tabi tutuyor" diye konuştu.

Lang, Avrupa Birliği'nde büyük ekonomilerin sanayilerindeki üretimin ortalamasının üzerinde bozulduğunu bildirerek, İspanya'nın sanayi üretiminde bu yıl yüzde 12'lik bir düşüşün olası olduğunu kaydetti.

Fransa, İtalya ve İngiltere'de yüzde 11'lik üretim kaybı beklediklerini bildiren Lang, "Bu keskin düşüşler, özellikle güçlü bir ağa sahip Alman ekonomisinde ekonomik toparlanmayı tehlikeye atıyor. Birincil hedef, ülkeler arasında sanayi ürünlerine olan talebi daha da güçlendirmek olmalıdır" değerlendirmesinde bulundu.

Kasım'da kapasite kullanımı yüzde 75,8

İmalat sanayii genelinde kapasite kullanım oranı (KKO), Kasım'da bir önceki aya göre 0,4 puan artarak yüzde 75,8 seviyesine yükseldi. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'ndan (TCMB) yapılan açıklamada, imalat sanayisinde faaliyet gösteren 1.708 işyeri tarafından kasım ayı İktisadi Yönelim Anketi'ne verilen yanıtların toplulaştırılarak değerlendirildiği bildirildi. Anket sonuçlarına göre, imalat sanayisi genelinde kapasite kullanım oranı, Kasım'da bir önceki aya göre 0,4 puan artarak yüzde 75,8'e yükseldi. Aynı dönemde

mevsimsel etkilerden arındırılmış kapasite kullanım oranı da (KKO-MA) 0,4 puan artarak yüzde 75,3'e ulaştı.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın açıkladığı Ekim ayına ilişkin ödemeler dengesi istatistiklerine göre Ekim'de cari açık 273 milyon dolar oldu. Ekonomistlerin beklentisi Ekim'de 100 milyon dolarlık açık verilmesi yönündeydi. Ekim'de portföy yatırımları kaleminde net giriş yaşanırken resmi rezerv varlıkları da yükseldi.

Ödemeler dengesi Ekim'de 273 milyon dolar açık verdi. 12 aylık cari açık rakamı ise 33,8 milyar dolara yükseldi. Böylelikle yıllık cari açık rakamı Kasım 2018'den bu yana en yüksek seviyeye çıktı.

Piyasa beklentisi, Ekim'de ödemeler dengesinin 100 milyon dolar açık vermesi yönündeydi. Eylül döneminde ödemeler dengesi 2,36 milyar dolar açık vermişti. Geçen yılın Ekim ayında ise cari dengede 2,74 milyar dolarlık fazla kaydedilmişti.

TCMB'nin değerlendirmesine göre dış ticaret açığının bir önceki yılın aynı ayına göre 514 milyon dolar artması ve hizmetler dengesi kaynaklı net girişlerin geçen yılın aynı ayına göre 2,9 milyar dolar azalması Ekim ayı ödemeler dengesinde etkili oldu.

Çekirdek cari denge olarak bilinen altın ve enerji hariç cari işlemler hesabında ise Ekim'de 2,9 milyar dolarlık fazla kaydedildi.

Türkiye'de ödemeler dengesi son olarak Kasım 2019'da aylık bazda fazla kaydetmişti. 2020'de pandemi etkisinin en yoğun şekilde

hissedildiği Nisan ayında cari açık 5 milyar doların üzerine çıkmıştı.

Portföy yatırımlarına net giriş yaşandı

Ekim'de portföy yatırımları kaleminde net giriş yaşanırken resmi rezerv varlıkları da yükseldi. TCMB'nin verilerine göre Ekim'de portföy yatırımlarında 2,9 milyar dolarlık net giriş kaydedildi. Doğrudan yatırımlar tarafından kaynaklanan net girişler ise 27 milyon dolarda kaldı. Resmi rezervlerde 4,18 milyar dolar net artış gözlemlendi. Net hata noksan kalemi de 1,61 milyar dolar fazla verdi.

Türkiye İstatistik Kurumu ile Ticaret Bakanlığı işbirliğiyle oluşturulan genel ticaret sistemi kapsamında üretilen geçici dış ticaret verilerine göre; ihracat 2020 yılı Ekim ayında, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 5,6 artarak 17 milyar 329 milyon dolar, ithalat yüzde 8,4 artarak 19 milyar 703 milyon dolar olarak gerçekleşmişti.

Ekim ayında dış ticaret açığı bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 34,4 artarak 1 milyar 766 milyon dolardan, 2 milyar 374 milyon dolara yükseldi.

(Milyon Dolar)	Ekim		Ocak-Ekim		12 Aylık Kümülatif 2020
	2019	2020	2019	2020	
CARI İŞLEMLER HESABI	2.737	-273	9.649	-31.055	-33.795
SERMAYE HESABI	-1	-1	37	-29	-32
FINANS HESABI	1.289	1.331	5.209	-36.914	-40.993
Doğrudan Yatırımlar (net)	-541	-27	-5.076	-3.162	-4.214
Portföy Yatırımlar (net)	2.760	-2.895	2.300	11.916	10.876
Diğer Yatırımlar (net)	-2.801	70	1.865	-7.217	-9.408
Rezerv Varlıklar (net)	1.871	4.183	6.120	-38.451	-38.247
Net Hata ve Noksan	-1.447	1.605	-4.477	-5.830	-7.166

Kaynak: TCMB

Üçüncü çeyrekte büyüme yüzde 6,7 ile beklentiyi aştı

Türkiye ekonomisi Covid-19 salgınının olumsuz etkilerinin daha az hissedildiği ve toparlanma ivmesinin kaydedildiği yılın üçüncü çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 6,7 büyüme kaydetti. Türkiye bu performansı G-20 ülkeleri içinde 3. çeyrekte en hızlı büyüyen ülke oldu. Piyasa beklentisi Türkiye ekonomisinin 3. çeyrekte yüzde 5,5 büyümesi yönündeydi.

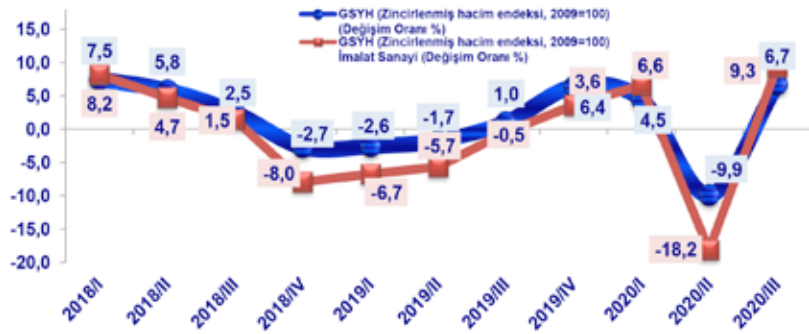
Makine-teçhizat yatırımları yüzde 23,5 arttı

Büyümede ana gruplara bakıldığında yatırımlardaki hızlı artış dikkat çekti. Buna göre yatırımlar yılın 3. çeyreğinde bir önceki yıla göre yüzde 22,5 arttı. Yatırımların detayına bakıldığında inşaat yatırımlarının yılın 3. çeyreğinde yüzde 14,7 arttığı görüldü. Makine-teçhizat yatırımları ise yılın üçüncü çeyreğinde yüzde 23,5 büyüdü.

Aynı dönemde hane halkının tüketim harcamaları yıllık yüzde 9,2 büyüdü. Devletin nihai tüketim harcamalarında ise yüzde 1,1 gibi diğer gruplara göre sınırlı bir büyüme kaydedildi. Mal ve hizmet ihracatı 3. çeyrekte yüzde 22,4 daraldı. İthalat tarafında ise bu çeyrekte yüzde 15,8'lik büyüme izlendi.

Sanayi yüzde 8 büyüdü

TÜİK verilerine göre sanayide yılın 3. çeyreğinde yüzde 8 büyüme kaydetti. Tarımda büyüme ise

aynı çeyrekte yıllık olarak yüzde 6,2 oldu. Hizmetler sektörü ise yüzde 0,8 büyüdü.

Yılın ikinci çeyreğinde yıllık olarak yüzde 2,3 daralan inşaat sektörü üçüncü çeyrekte yüzde 6,4 büyüme gösterdi. Gayrimenkul faaliyetleri ise aynı çeyrekte yüzde 2,8 büyüdü.

Bir önceki yıla göre zincirlenmiş hacim endeksi olarak finans ve sigorta faaliyetleri yüzde 41,1, bilgi ve iletişim faaliyetleri yüzde 15 arttı.

Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış GSYH zincirlenmiş hacim endeksi, bir önceki çeyreğe göre yüzde 15,6 arttı. Takvim etkisinden arındırılmış GSYH zincirlenmiş hacim endeksi, 2020 yılı üçüncü çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 6,5 arttı.

3. çeyrekte büyümeye en yüksek katkıyı özel tüketim ve yatırımlar verirken, net dış talep ise büyümeyi aşağı çekti. Buna göre özel tüketimden 5,4, yatırımlardan 5,2, devletin nihai harcamalarından 0,1 ve stoklardan 5,1 pozitif katkı gelirken, net dış talep büyümeyi 9,1 puan aşağı çekti.

Dönem	Cari fiyatlarla GSYH (Milyon TL)	Cari fiyatlarla GSYH (Milyon \$)	Zincirlenmiş hacim endeksi ve değişim oranları		Yerleşik hanehalkların in tüketimi (%)	Devletin Nihai Tüketim Harcamaları (%)	Gayri Safi Sabit Sermaye Oluşumu (%)	Mal ve Hizmet İhracatı (%)	(Eksi) Mal ve Hizmet İthalatı (%)	
			Gelişme hızı (%)	İmalat Sanayi Gelişme hızı (%)						
2019	I	925.360	172.414	-2,6	-6,7	-4,0	7,3	-14,2	9,1	-29,6
	II	1.028.470	175.231	-1,7	-5,7	-0,5	3,4	-20,9	6,2	-18,6
	III	1.158.060	204.169	1,0	-0,5	2,0	6,3	-14,0	4,7	3,6
	IV	1.208.300	208.965	6,4	3,6	8,2	1,6	0,6	0,6	27,8
	Yıllık	4.320.191	760.778	0,9	-2,3	1,5	4,4	-12,4	4,9	-5,3
2020	I	1.073.816	176.626	4,5	6,6	4,5	3,2	-0,3	0,3	21,7
	II	1.041.339	153.130	-9,9	-18,2	-8,8	-2,4	-6,2	-36,3	-7,7
	III	1.419.483	193.377	6,7	9,3	9,2	1,1	22,5	-22,4	15,8

Eylül 2019 ile Eylül 2020 arasında 15 yaş üstü çalışma çağındaki nüfus 1 milyon 159 bin artarken, istihdam 733 bin azaldı.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Eylül dönemi işsizlik rakamlarını açıkladı. Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaştakilerde işsiz sayısı 2020 yılı Eylül döneminde geçen yılın aynı dönemine göre 550 bin kişi azalarak 4 milyon 16 bin kişi oldu.

İşsizlik oranı 1,1 puanlık azalış ile yüzde 12,7 seviyesinde gerçekleşti. Tarım dışı işsizlik oranı 1,5 puanlık azalış ile yüzde 14,9 oldu.

Eylül 2019 ile Eylül 2020 arasında 15 yaş üstü çalışma çağındaki nüfus 1 milyon 159 bin artarken, istihdam 733 bin azaldı. Böyle olmasına rağmen TÜİK'in dar tanımlı işsiz sayısı ve işsizlik oranındaki

Mevsim etkilerinden arındırılmamış temel işgücü göstergeleri

Eylül	Toplam	
15 yaş ve daha yukarı yaştakiler	2019	2020
Nüfus (Bin kişi)	61.675	62.834
İşgücü (Bin kişi)	33.006	31.724
İstihdam (Bin kişi)	28.440	27.707
Tarım	5.482	5.132
Tarım dışı	22.958	22.575
İşsiz (Bin kişi)	4.566	4.016
İşgücüne dahil olmayanlar (Bin kişi)	28.668	31.110
İşgücüne katılma oranı (%)	63,5	50,5
İstihdam oranı (%)	46,1	44,1
İşsizlik oranı (%)	13,8	12,7
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	16,4	14,9
15-64 yaş grubu		
İşgücüne katılma oranı (%)	59,1	56,2
İstihdam oranı (%)	50,8	49,0
İşsizlik oranı (%)	14,1	12,9
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	16,5	15,0
Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı (%)	26,1	24,3
Ne Eğitimde ne istihdamda olanların oranı*	28,6	29,1

Kaynak: TÜİK *Çalışmayan, eğitim öngören ve yuvaını görmeyen gençlerin, toplam genç nüfus içindeki oranıdır.

İSTİHDAMIN GELİŞİMİ (Bin kişi, 15+ yaş)

Eylül	SANAYİ	TARIM	İNŞAAT	HİZMETLER	TOPLAM
Erkek	4.190	2.996	1.672	10.318	19.176
Kadın	1.327	2.136	67	5.001	8.531
Toplam	5.517	5.132	1.739	15.319	27.707

Kaynak: TÜİK Not: Eylül 2020 dönemsel sonuçları; 2020 yılının 31-44. haftalarını içine alan Ağustos, Eylül ve Ekim aylarını kapsamaktadır.

düşüş, işi olmamasına rağmen TÜİK tarafından işsiz sayılmayan nüfustaki artış sayesinde gerçekleşti.

İstihdam oranı azaldı

İstihdam edilenlerin sayısı 2020 yılı Eylül döneminde, bir önceki yılın aynı dönemine göre 733 bin kişi azalarak 27 milyon 707 bin kişi, istihdam oranı ise 2,0 puanlık azalış ile yüzde 44,1 oldu.

Bu dönemde, istihdam edilenlerin sayısı tarım sektöründe 350 bin, sanayi sektöründe 29 bin, hizmet sektöründe 520 bin kişi azalırken inşaat sektöründe ise 166 bin kişi arttı. İstihdam edilenlerin yüzde 18,5'i tarım, yüzde 19,9'u sanayi, yüzde 6,3'ü inşaat, yüzde 55,3'ü ise hizmet sektöründe yer aldı.

Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son 4 hafta içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan 15 ve daha yukarı yaştaki fertler işsiz nüfusa dahildirler. 2014 yılı öncesinde iş arama kriterinde referans dönemi olarak "son 4 hafta" yerine "son 3 ay" kullanılmaktaydı.

İşgücüne katılım düştü

İşgücü 2020 yılı Eylül döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre 1 milyon 282 bin kişi azalarak 31 milyon 724 bin kişi, işgücüne katılma oranı ise 3,0 puanlık azalış ile yüzde 50,5 olarak gerçekleşti.

TÜİK'in işsiz saymadığı ve işgücüne dahil etmediği "iş aramayıp çalışmaya hazır olanların" sayısı, Eylül 2019-Eylül 2020 döneminde 1 milyon 890 bin artışla 4 milyon 136 bine yükseldi. TÜİK'in dar tanımlı işsiz sayısı ve işsizlik oranının düşmesi bu sayede gerçekleşti.

Kayıt dışı çalışanlar yüzde 32,2

Eylül 2020 döneminde herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna bağlı olmadan çalışanların toplam

çalışanlar içindeki payını gösteren kayıt dışı çalışanların oranı, bir önceki yılın aynı dönemine göre 3,8 puan azalarak yüzde 32,2 olarak gerçekleşti. Tarım dışı sektörde kayıt dışı çalışanların oranı bir önceki yılın aynı dönemine göre 3,3 puan azalarak yüzde 20,3 oldu.

15-64 yaş grubunda işsizlik oranı bir önceki yılın aynı dönemine göre 1,2 puanlık azalışla yüzde 12,9, tarım dışı işsizlik oranı ise 1,5 puanlık azalışla yüzde 15,0 oldu. Bu yaş grubunda istihdam oranı 1,8 puanlık azalışla yüzde 49,0, işgücüne katılma oranı ise 2,9 puanlık azalışla yüzde 56,2 oldu.

Genç işsizlik yüzde 24,3

15-24 yaş grubunu kapsayan genç nüfusta işsizlik oranı bir önceki yılın aynı dönemine göre 1,8 puanlık azalışla yüzde 24,3, istihdam oranı ise 2,4 puan azalarak yüzde 31,6 oldu.

Aynı dönemde işgücüne katılma oranı 4,2 puanlık azalışla yüzde 41,8 seviyesinde gerçekleşti. Ne eğitimde ne de istihdamda olanların oranı ise bir önceki yılın aynı dönemine göre 0,5 puanlık artışla

yüzde 29,1 seviyesinde gerçekleşti.

Mevsim etkisinden arındırılmış işsizlik oranı bir önceki döneme göre 0,4 puan azalarak yüzde 12,7 oldu. İşsiz sayısı bir önceki döneme göre 125 bin kişi azalarak 3 milyon 944 bin kişi olarak gerçekleşti.

Mevsim etkisinden arındırılmış istihdam oranı bir önceki döneme göre 0,3 puan artarak yüzde 43,3 oldu. İstihdam edilenlerin sayısı 226 bin kişi artarak 27 milyon 200 bin kişi olarak tahmin edildi.

Mevsim etkisinden arındırılmış işgücüne katılma oranı bir önceki döneme göre 0,1 puan artarak yüzde 49,6 oldu. İşgücüne katılan sayısı 101 bin kişi artarak 31 milyon 144 bin kişi olarak tahmin edildi.

Ekonomik faaliyete göre, mevsim etkilerinden arındırılmış istihdam, tarım sektöründe 37 bin kişi azalırken, sanayi sektöründe 57 bin kişi, inşaat sektöründe 15 bin kişi, hizmet sektöründe 191 bin kişi arttı.

Euro Bölgesi'nde işsizlik geriledi

Avrupa İstatistik Ofisi (Eurostat), Avrupa Birliği (AB) ve Euro Bölgesi'nin Ekim ayı işsizlik verilerini yayımladı. Buna göre, 19 üyeli Euro Bölgesi'nde eylülde yüzde 8,5 olan mevsimsellikten arındırılmış işsizlik, Ekim'de yüzde 8,4'e geriledi. AB'de ise Eylül'de yüzde 7,6 seviyesinde olan işsizlik, Ekim'de de aynı seviyeyi korudu.

Söz konusu dönemde işsizlik İspanya'da yüzde 16,2, İtalya'da yüzde 9,8, Fransa'da yüzde 8,6 ve Almanya'da yüzde 4,5 olarak belirlendi.

AB'de işsiz sayısı ekimde 16 milyon 236 bin olurken, bunun 13 milyon 825 bini Avro Bölgesi'nde yer aldı.

25 yaş altı genç işsiz sayısı, eylülde AB'de 3 milyon 115 bin, Avro Bölgesi'nde 2 milyon 551 bin olarak belirlendi. Genç işsizlik oranı, AB'de yüzde 17,5 ve Avro Bölgesi'nde yüzde 18 olarak ölçüldü.

Kasım'da yıllık enflasyon yüzde 14,03

Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre, Kasım ayı itibarıyla 12 aylık ortalamalar dikkate alındığında tüketici fiyatları yüzde 12,04, yurt içi üretici fiyatları yüzde 10,69 arttı.

Aylık bazda Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) yüzde 2,3, Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE) yüzde 4,08 artış kaydetti. TÜFE, Kasım'da geçen yılın aralık ayına göre yüzde 13,19, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 14,03 yükseldi.

Yİ-ÜFE ise Aralık 2019'a göre yüzde 22,26, geçen yılın kasım ayına göre yüzde 23,11 artış gösterdi.

Verilere göre Yİ-ÜFE, kasımda bir önceki aya göre yüzde 4,08, bir önceki yılın aralık ayına göre yüzde 22,26, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 23,11 ve on iki aylık ortalamalara

göre yüzde 10,69 artış gösterdi.

Sanayinin dört sektörü Sanayinin dört sektörünün kasımda yıllık bazda değişimler, madencilik ve taşocakçılığında yüzde 19,63; imalatta yüzde 25,04; elektrik, gaz üretimi ve dağıtımında yüzde 0,58 ve su temininde yüzde 12,83 artış olarak gerçekleşti.

Bu grupların aylık değişimlerine bakıldığında ise madencilik ve taşocakçılığında yüzde 2,15; imalatta yüzde 4,33; elektrik, gaz üretimi ve dağıtımında yüzde 1,69 ve su temininde yüzde 0,49 artış oldu.

Ana sanayi grupları

Ana sanayi gruplarının yıllık

değişimleri incelendiğinde, ara malında yüzde 30,07; dayanıklı tüketim malında yüzde 25,84; dayanıksız tüketim malında yüzde 18,9; enerjide yüzde 0,36 ve sermaye malında yüzde 27,85 artış yaşandı.

Bu grupların aylık değişimlerine bakıldığında ise ara malında yüzde 4,77; dayanıklı tüketim malında yüzde 2,74; dayanıksız tüketim malında yüzde 4,17; enerjide yüzde 2,79 ve sermaye malında yüzde 2,58 artış görüldü.

Yıllık en fazla azalış yüzde 21,16 ile tütün ürünleri, yüzde 3,46 ile kok ve rafine petrol ürünleri, yüzde 3,37 ile ham petrol ve doğal gaz olarak

%	TÜFE		Yİ-ÜFE		YD-ÜFE	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Kasım						
Yıllık	10,56	14,03	4,26	23,11	5,59	41,12
Yıllık Ort.	15,87	12,04	19,68	10,69	15,99	20,33
Aylık	0,38	2,30	-0,08	4,08	-0,45	2,02

Kaynak: TÜİK

gerçekleşti. Buna karşılık metal cevherleri yüzde 53,36; ana metaller yüzde 48,92; diğer mamul eşyalar yüzde 37,42 ile endekslerin en fazla arttığı alt sektörler oldu.

En fazla aylık azalış, yüzde 5,57 ile tütün ürünleri alt sektörlerinde gerçekleşti. Buna karşılık, ana metaller yüzde 7,43; gıda ürünleri yüzde 6,4; kağıt ve kağıt ürünleri yüzde 5,46 ile endekslerin en fazla arttığı alt sektörler olarak kayda geçti.

Ana harcama grupları

Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre, Kasım ayı ana harcama gruplarında fiyat değişimleri belli oldu.

Kasım'da bu kategoride aylık bazda en yüksek artış yüzde 4,51 ile ulaşımda gerçekleşirken, bu grubu yüzde 4,16 ile gıda ve alkolsüz içecekler ve yüzde 1,69 ile ev eşyası takip etti.

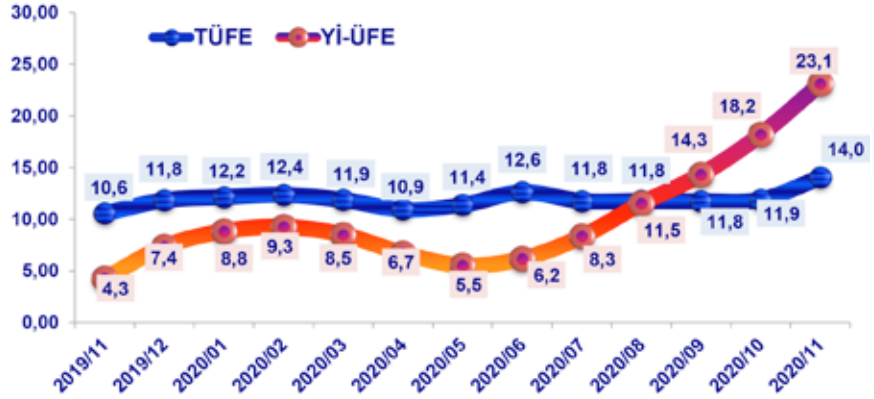
Ana harcama grupları itibarıyla Kasım'da azalış gösteren tek ana grup yüzde 0,19 ile eğitim oldu. Alkollü içecekler ve tütün ana grubunda aylık değişim olmazken, en az artış gösteren gruplar yüzde 0,12 ile haberleşme ve yüzde 0,80 ile sağlık olarak belirlendi.

Yıllık değişimler

TÜFE'de yıllık bazda en yüksek artış yüzde 29,42 ile çeşitli mal ve hizmetler grubunda görüldü. Bunu yüzde 21,08 gıda ve alkolsüz içecekler, yüzde 18,67 ile ulaştırma izledi. Bu dönemde sağlıkta yüzde 16,25; ev eşyasında yüzde 14,22 artış gerçekleşti.

Geçen yılın aynı ayına göre Kasım'da artışın düşük olduğu ana harcama grupları sırasıyla yüzde 0,67 ile alkollü içecekler ve tütün, yüzde 0,99 ile giyim ve ayakkabı, yüzde 5,19 ile haberleşme, yüzde 7 ile eğitim oldu.

Geçen ay endekste kapsanan 418 maddeden, 54 maddenin ortalama fiyatında düşüş gerçekleşirken, 42 maddenin

ortalama fiyatında değişim olmadı. 322 maddenin ortalama fiyatında ise artış gerçekleşti.

Bölgeler bazında durum

Kasım'da İstatistik Bölge Birim Sınıflaması (İBBS) 2. düzeyde bulunan 26 bölge içinde, aylık bazda en yüksek artış yüzde 3,24 ile "Şanlıurfa-Diyarbakır"da oldu.

12 aylık ortalamalara göre en yüksek artış yüzde 13,06 ile

"Erzurum-Erzincan-Bayburt" bölgelerinde gerçekleşti.

Yıllık bazda en yüksek artış da yüzde 16,61 ile "Şanlıurfa-Diyarbakır" bölgesinde gözlenirken bu bölgeyi yüzde 15,99 ile "Samsun-Tokat-Çorum-Amasya" ve yüzde 15,37 ile "Gaziantep-Adıyaman-Kilis" izledi.

En düşük fiyat artışı ise yüzde 12,33 ile "Ağrı-Kars-Iğdır-Ardahan" bölgesinde hesaplandı.

Merkezi yönetim bütçesi Ekim'de 4,9 milyar TL açık verdi

Merkezi yönetim bütçe dengesi Ekim ayında 4,9 milyar lira açık verirken, aynı dönemde faiz dışı fazla 6,87 milyar lira oldu.

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından açıklanan verilere göre, Ocak-Ekim döneminde bütçe açığı 145,5 milyar lira, faiz dışı açık da 25,9 milyar lira olarak gerçekleşti.

Merkezi yönetim bütçesi 2019 yılı Ocak-Ekim döneminde 100 milyar 714 milyon TL açık verirken 2020 yılı Ocak-Ekim döneminde 145 milyar 483 milyon TL açık gerçekleşti.

2019 yılı Ocak-Ekim döneminde 12 milyar 403 milyon TL faiz dışı açık verilirken 2020 yılı Ocak-Ekim döneminde 25 milyar 901 milyon TL faiz dışı açık kaydedildi.

Faiz harcamaları 11,8 milyar TL

Merkezi yönetim bütçe giderleri Ekim ayı itibarıyla 97 milyar 658 milyon TL olarak gerçekleşti. Faiz harcamaları 11 milyar 758 milyon TL, faiz hariç harcamalar ise 85 milyar 901 milyon TL oldu.

Merkezi yönetim bütçe gelirleri ise Ekim ayı itibarıyla 92 milyar 766 milyon TL oldu. Vergi gelirleri 76 milyar 615 milyon TL, genel bütçe vergi dışı gelirleri ise 13 milyar 833 milyon TL olarak kaydedildi.

Merkezi yönetim bütçe giderleri Ocak-Ekim dönemi itibarıyla 967 milyar 671 milyon TL olarak gerçekleşti. Faiz harcamaları 119 milyar 581 milyon TL, faiz hariç harcamalar ise 848 milyar 90 milyon TL oldu.

Merkezi yönetim bütçe gelirleri Ocak-Ekim dönemi itibarıyla 822 milyar 188 milyon TL oldu. Vergi gelirleri 655 milyar 345 milyon TL, genel bütçe vergi dışı gelirleri ise 144 milyar 299 milyon TL olarak kaydedildi.

Zengin maden kaynaklarına sahip bir Afrika ülkesi

Kongo Demokratik Cumhuriyeti

Sahra-altı Afrika'nın nüfus ve yüz ölçümü bakımında en büyük ülkelerinden biri olan Kongo Demokratik Cumhuriyeti, zengin yeraltı ve yerüstü kaynakları bakımından bölgede olduğu kadar dünyada da ilk sıralardadır. Ülkenin söz konusu zenginlikleri, 18. yüzyıl boyunca sömürgeci devletlerin dikkatini çekmiş ve Kongo Demokratik Cumhuriyeti uzun yıllar sürececek olan ciddi bir siyasi ve ekonomik karmaşaya sürüklenmiştir.

Öyle ki; Kongo Demokratik Cumhuriyeti'nin dünyanın en çok gelir getiren sömürgelerinin başında olması, üzerinde hakimiyet kurma kavgalarını artırmış, ülkenin 1960'da bağımsızlığını kazanmasından sonra bile bu kavgalar iç savaş olarak ülkeye yansımıştır.

İç savaşın resmi olarak sona erdiği 2003 yılından itibaren başlayan ekonomik reform hareketleri ve söz konusu zenginliklerin etkisiyle, Kongo

Demokratik Cumhuriyeti ticari açıdan yatırımcıların her yıl daha çok dikkatini çeker hale gelmiştir. Dünyanın hala en yoksul ülkeleri arasında yer alsa da, hala ciddi bir atıl potansiyele sahip olması, Kongo Demokratik Cumhuriyeti'nin geleceğine ilişkin öngörülerin olumlu olmasını sağlamaktadır.

Günümüzde Kongo Demokratik Cumhuriyeti ekonomisinin zenginliği; yağışlı ve güzel bir iklime, çok verimli

topraklara, dünyada Amazon'lardan sonra en büyük yağmur ormanlarına ve geniş maden kaynaklarına sahip olmasına dayanmaktadır. Kongo Demokratik Cumhuriyeti'nin dünyanın en zengin doğal kaynaklarına sahip ülkelerinden biri olması sebebiyle, pek çok uzman, doğru politikaların ve istikrarlı bir siyasi ortamın sağlanması halinde, ülkenin milli gelir açısından da dünyada ilk sıralarda yer alabileceği konusunda hemfikirlerdir.

Ülkenin, yağışlı tropikal iklimi ve geniş yağmur ormanlarına sahip olması, tarımın başat sektör haline gelmesini sağlamıştır. Nüfusun büyük oranda kırsal bölgelerde yaşaması da, tarımı geliştiren bir etken olmuştur. Ülkede yetiştirilen temel tarım ürünleri; pamuk, kahve, kakao, palm yağı, kauçuk, çay, şeker, vb. şeklindedir. Ayrıca, yağmur ormanlarının zenginliği, ormancılığın ve orman ürünlerinin de gelişmesini sağlamıştır. Ancak, tüm bu tarımsal zenginliklere rağmen topraklarının hala büyük ölçüde kullanılmaması, verimliliği düşürmekte ve ciddi bir atıl potansiyelin doğmasına sebep olmaktadır.

Sanayi sektörü, büyük ölçüde yeraltı kaynaklarının zenginliği doğrultusunda şekillenmiş ve ülkeyi, geçmişte Afrika kıtası içinde en çok sanayileşmiş ikinci ülke konumuna yükseltmiştir. Ancak,

KONGO DEMOKRATİK CUMHURİYETİ ÜLKE PROFİLİ (2019)

Nüfus (Milyon Kişi)	86,8
Nüfus Artış Hızı (%)	3,2
GSYİH (Milyar Dolar)	50,5
GSYİH (%)	4,4
Kişi Başı GSYİH (Dolar)	581
Enflasyon Oranı (%)	4,6
İşsizlik Oranı (%)	4,2
İhracat (Milyar Dolar)	8,4
İhracatta İlk 5 Ülke	Çin, B.A.E., S. Arabistan, G. Kore, İtalya
Temel İhracat Ürünleri	Maden ürünleri, Kimyasal ürünler, Orman ürünleri, Kakao-kahve ve çay
İthalat (Milyar Dolar)	7,7
İthalatta İlk 5 Ülke	Çin, G. Afrika, Zambiya, Ruanda, Belçika
Temel İthalat Ürünleri	Makinalar, Motorlu taşıtlar, Eczacılık ürünleri, Plastik
Cari Denge (%; GSYİH)	-3,8
İmalat Sanayi (%; GSYİH)	20,0
Tarım (%; GSYİH)	19,7
Sanayi (%; GSYİH)	43,6
Hizmetler (%; GSYİH)	36,7

Kaynak: IMF, Dünya Bankası

KONGO DEMOKRATİK CUMHURİYETİ KÜRESEL DIŞ TİCARET PROFİLİ (2019)

İHRACAT ÜRÜNLERİ	(Milyon \$)	İTHALAT ÜRÜNLERİ	(Milyar \$)
Bakır ve bakırdan eşya	4.410	Nükleer reaktörler, kazanlar, makinalar	1.124
Diğer adi metaller; sermetler; bunlardan eşya	1.915	Elektrikli makina ve cihazlar	665
Metal cevherleri, cüruf ve kül	851	Motorlu kara taşıtları	540
Mineral yakıtlar ve yağlar	560	Eczacılık ürünleri	471
Kıymetli, yarı kıymetli taşlar ve metaller	295	Demir veya çelikten eşya	352
İnorganik kimyasallar	81	Plastikler ve mamulleri	323
Ağaç ve ahşap eşya	73	Mineral yakıtlar ve yağlar	305
Kakao ve kakao müstahzarları	45	Tuz; kükürt; topraklar ve taşlar	265
Kahve, çay, paraguay çayı ve baharat	20	İnorganik kimyasallar	250
Gıda sanayinin kalıntı ve döküntüleri	14	Demir ve çelik	240

Kaynak: Trademap (İlk 10 ürünü yansıtmaktadır.)

TÜRKİYE – KONGO DEMOKRATİK CUMHURİYETİ TİCARET PROFİLİ (2019)

Fasıl	Türkiye'nin K.D.C.'ne İhracatı (Bin \$)	Fasıl	Türkiye'nin K.D.C.'den İthalatı (Bin \$)
Diğer gıda maddeleri	12.870	Bitkisel ürünler; bostan, meyve ve sebze	223
Metal yapı malzemeleri, tanklar, sarnıçlar ve buhar kazanları	8.752	Kereste ve parke	141
Et, balık, sebze, meyve, katı ve sıvı yağlar	8.214	Ormancılık ve tomrukçuluk	88
Özel amaçlı makinalar	3.535	Diğer kimyasal ürünler	0,9
İzole edilmiş tel ve kablolar	2.872	Başka yerde sınıflandırılmamış madencilik ve taş ocakçılığı	0,8
TOPLAM	54.288	TOPLAM	455

Kaynak: TÜİK

siyasi karmaşalar ve iç savaş ortamı sebebiyle, söz konusu sanayileşme oranı yıllar itibariyle giderek azalmıştır. Günümüzde sanayi sektörünü oluşturan temel kalemler; madencilik, tekstil, oto montaj, gıda ve içecek, plastik ürünleri, vb. şeklindedir.

Kongo Demokratik Cumhuriyeti'nin dünyada üretilen bakırın %10'unu, kobaltın %50'sini ve endüstriyel elmasın da %70'ini geçmişten beri tek başına sağlaması, yeraltı kaynaklarının zenginliğini açık biçimde

ortaya koymaktadır. Madencilik yapılmasına elverişli bu kaynakların yanı sıra; çinko, kalay, manganez ve uranyum yataklarının varlığı da dikkat çekmektedir. Bu bağlamda, madencilik ülke ekonomisinin lokomotifidir.

Ülkenin bir diğer zenginliği ise, dünyanın en geniş akarsu havzalarından birine sahip olmasına dayanmaktadır. Dünyanın en büyükleri arasında yer alan Kongo Nehri ve kolları, ülkenin olduğu kadar Afrika kıtasının da en önemli sulama kaynaklarındandır. Ayrıca,

nehir bir taşımacılık yolu olarak kullanılması da, ülke ticaretinin ve ekonomisinin yapısını da başlı başına şekillendirmektedir.

Hizmetler sektörü de, madencilik gibi ülkenin ekonomik büyümesinin ve milli gelirinin itici güçlerindedir. Özellikle, yağmur ormanlarının varlığı doğrultusunda, doğal ve yabanıl hayatın gelişmişliği, ekoturizm açısından Kongo Demokratik Cumhuriyeti'ni küresel liderliğe erdirmiş ve hizmetler sektörünü büyütüştür. Diğer taraftan, inşaat sektörü de yıllar itibariyle büyüme göstererek, ekonomik gelişmeyi desteklemektedir.

Madencilik gelişmişliği, ülkenin dış ticaret yapısını da, ağırlıklı olarak maden ürünleri ihracatı yönünde şekillendirmiştir. Ülkenin ihrac ettiği temel ürünler; bakır, değerli metaller, mineral yakıtlar ve yağlar, ağaç ve ahşap ürünleri, kahve ve çay türevi bitkisel gıdalardır. Ülkenin madencilik ürünleri dışındaki çoğu temel ürünü yeterince üretmemesi ise ithalatı şekillendirmiştir. Bu doğrultuda, ülkenin ithal ettiği temel ürünler; elektrikli makina ve cihazlar, diğer makineler, motorlu taşıtlar, demir-çelikten eşya ve eczacılık ürünleridir. Kongo Demokratik Cumhuriyeti ekonomisinin diğer pek çok alanında olduğu gibi, dış ticaretinde ciddi bir atıl potansiyel söz konusudur ve doğru

politikalarla ciddi bir ticaret fazlası verebilecek konuma gelebileceği belirtilmektedir.

Doğrudan yabancı yatırımlar, barış dönemi olan 2000'li yıllarla birlikte artış kaydetmiştir. Yatırımlar sektörel olarak incelendiğinde, en çok madencilik, altyapı ve telekomünikasyon alanlarındaki yatırımlar dikkat çekmektedir.

Türkiye-Kongo Demokratik Cumhuriyeti ilişkileri

Kongo Demokratik Cumhuriyeti'nin bağımsızlığını kazanmasının akabinde, Türkiye'nin 1974'de ülkede büyükelçilik açması resmi ilişkilerin başlangıcı olmuştur. Kongo Demokratik Cumhuriyeti de 2000'li yıllarda barış ortamını tesis etmesi ve dış ilişkilerini geliştirmesiyle, ülkemizde büyükelçiliği açmıştır.

2010'da Türkiye'nin Kongo Demokratik Cumhuriyeti'ne yaptığı Cumhurbaşkanlığı düzeyindeki resmi ziyaret, ikili ilişkilerin geliştirilmesi açısından önemli bir dönüm noktası olmuştur. Devam eden yıllarda, karşılıklı üst düzey ziyaretlerin artırılması, ilişkilerin geliştirilmesine duyulan isteğin bir göstergesi olmuştur.

İkili ekonomik ilişkilerin geliştirilmesi için Karma Ekonomik Komisyon kurulmuş ve ayrıca DEİK ile Kongolu Şirketler Federasyonu, iki ülke arasında İş Konseyi kurulmasına ilişkin Mutabakat

Zaptını 2016'da imzalanmıştır.

İki ülke arasındaki ticaret hacmi hala düşük düzeyde olsa da, İş Konseyi oluşumu ve diğer girişimler doğrultusunda yıllar itibariyle yükselmesi beklenmektedir. Türkiye'nin Kongo Demokratik Cumhuriyeti'ne ihrac ettiği ürünler genel olarak; gıda ürünleri, elektronik ürünler, izole kablo ve teller, prefabrik yapılar ve kükürttür. Türkiye ise Kongo Demokratik Cumhuriyeti'nden genel olarak ağaç ve ağaç ürünleri, maden ürünleri ve kauçuk ithal etmektedir. Dış ticaret dengesi Türkiye lehine bir görünüm sergilemektedir.

Kongo Demokratik Cumhuriyeti'nin doğal zenginlikleri ve iki ülke arasında ikili ilişkileri geliştirme çabaları, yatırımlara olan ilgiyi artırmaktadır. Ülkenin Afrika kıtasının ortasındaki merkezi konumunun diğer pazarlara erişim olanağı sunması da, yatırımları cazip kılan bir detaydır. Vergi muafiyetleri gibi teşviklerinin sağlandığı Kongo Demokratik Cumhuriyeti'nde, yatırım yapılabilirlik açısından öncül sektörler; tarım ve balıkçılık, orman ve ahşap sanayi, yenilenebilir enerji, imalat sanayi, turizm, ulaşım ve altyapı şeklindedir. Yatırım ve yatırım prosedürleri ile ilgili tüm bilgilere; "Kongo Demokratik Cumhuriyeti-Ulusal Yatırım Ajansı"ndan erişilebilmektedir. (<https://www.investindrc.cd/en/?lang=en>)

İZMİR'İN TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELERİ

GÖSTERGE ADI	2017	2018	2019
NÜFUS-GÖÇ			
Nüfus (Bin)	4.279	4.320	4.367
Nüfusun TR Nüfusu İçindeki Payı (%)	5,3	5,3	5,3
Nüfus Artış Hızı (%)	13,2	9,5	10,8
TR Nüfus Artış Hızı (%)	12,4	14,7	13,9
Net Göç Hızı (%)	5,8	3,0	4,9
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM			
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Bin Kişi)	1.611	1.663	1.620
Sanayi İstihdamının Payı (%)	31,1	32,4	31,0
Kadın İstihdamı (Bin Kişi)	524	540	534
Kadın İstihdamının Oranı (%)	32,5	32,5	32,9
İşsiz Sayısı (Bin Kişi)	263	265	307
İşsizlik Oranı (%)	14,0	13,8	16,0
Tarım Dışı İşsizlik Oranı (%)	15,1	14,6	17,1
TARIMSAL ÜRETİM			
Bitkisel Üretim Değeri (Milyon TL)	7.598	8.103	-
Bitkisel Üretimin TR İçindeki Payı (%)	5,7	5,1	-
KAMU YATIRIM TAHSİS PAYI (%)			
Kamu Yatırım Tahsis Payı (%)	2,9	1,9	-
İSO 500 BÜYÜK İÇİNDEKİ ÜYELER			
Üye Sayısı	62	59	62
ENFLASYON (%)			
TÜFE (yıllık)	13,1	20,4	12,4
DIŞ TİCARET (Milyon \$)			
İhracat	9.256	10.238	10.200
İthalat	9.849	9.118	7.470
Dış Ticaret Dengesi	-593	1.120	2.730
İhracatın TR İhracatı İçindeki Payı (%)	5,9	6,1	5,9
KAPASİTE KULLANIMI (%)			
Kapasite Kullanım Oranı	67	64	61
PROTESTOLU SENETLER			
Protesto Edilen Senet Sayısı (Adet)	45.646	46.690	49.799
Protesto Edilen Senetlerin TR İçindeki Payı (%)	4,9	5,0	5,4
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	740	985	1.203
TEŞVİKLİ YATIRIMLAR			
Belge Adedi	431	326	276
Yatırım (Milyon TL)	7.569	13.120	5.692
Teşvikli Sabit Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	4,3	8,3	4,2
Bölgesel Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	10,0	5,9	5,4
MALİ / FİNANS			
Bütçe Gelir/Gider	4,5	4,6	4,3
Vergi Gelirlerinin TR İçindeki Payı (%)	11,8	12,0	12,5
KREDİ/MEVDUAT			
Mevduatın Krediyeye Dönüşüm Oranı (%)	121,4	110,5	105,4
Toplam Mevduatların TR İçindeki Oranı (%)	5,7	5,8	5,7
Toplam Kredilerin TR İçindeki Oranı (%)	5,2	5,0	5,1
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER			
Kurulan Şirket Sayısı	4.627	4.977	5.098
Kurulan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	6,3	5,8	6,1
Kapanan Şirket Sayısı	832	799	904
Kapanan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	6,2	6,4	6,9
MARKA-PATENT SAYISI			
Marka Tescil Sayısı (Adet)*	5.398	5.460	4.585
Marka Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	6,9	6,7	6,4
Patent Tescil Sayısı (Adet)*	77	135	65
Patent Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	3,9	4,8	3,3
TURİZM			
Yabancı Turist Sayısı (Bin Kişi)	762	946	1.223
Yabancı Turist Sayısının TR İçindeki Payı (%)	2,4	2,4	2,7
MOTORLU KARA TAŞITLARI			
Motorlu Kara Taşıtlarının TR İçindeki Payı (%)	6,0	6,1	6,2

SON AYLIK VERİLER

YILLIK
OLARAK
AÇIKLANMAKTADIR.

Ağu.20	Eyl.20	Ekim.20
11,8	11,8	12,3
Tem.20	Ağu.20	Eyl.20
1.045	929	1.065
635	648	645
410	282	421
7,0	7,5	6,7
2020-I	2020-II	2020-III
60	52	58
Ağu.20	Eyl.20	Ekim.20
2.137	2.138	2.202
5,7	6,0	6,0
39	37	39
Ağu.20	Eyl.20	Ekim.20
57	56	51
1.454	651	1.395
7,9	3,3	8,7
7,6	3,8	11,2
Eyl.20	Ekim.20	Kasım.20
4,3	4,4	4,4
11,8	11,8	11,5
2020-I	2020-II	2020-III
104,6	109,6	104,9
5,7	5,6	5,7
5,2	5,3	5,3
Eyl.20	Ekim.20	Kasım.20
719	644	543
6,8	6,3	6,3
81	69	58
5,5	5,5	5,9
Ağu.20	Eyl.20	Ekim.20
771	940	926
6,5	6,2	5,9
22	47	36
4,5	7,5	6,0
Ağu.20	Eyl.20	Ekim.20
67	43	25
3,7	1,9	1,4
Ağu.20	Eyl.20	Ekim.20
6,2	6,2	6,2

*Çeyreklik açıklanmakta olup, III. çeyrek verileridir. **Aylık bazda olanlar tescil değil, başvuru verileridir.

Kaynak: TÜİK, TCMB, RİSK MERKEZİ, BUMKO, T.C. EKONOMİ BAKANLIĞI, TOBB, TPMK, T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI, ISO

TÜRKİYE'NİN TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELERİ

GÖSTERGE ADI	2017	2018	2019	SON VERİLER		
				2020/I	2020/II	2020/III
BÜYÜME						
GSYH (Cari Fiyatlarla) (Milyar \$)	851	797	761	177	153	193
Kişi başı Milli Gelir (\$)	10.602	9.693	9.213	-	-	-
Büyüme Oranı (Zincirlenmiş Hacim End. göre) (%)	7,4	3,0	0,9	4,4	-9,9	6,7
İmalat Sanayi (Zincirlenmiş Hacim End.) (%)	9,1	1,1	-2,3	6,6	-18,4	7,3
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM				Tem.20	Ağu.20	Eyl.20
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Milyon Kişi)	28,2	28,7	28,1	27,3	27,6	27,7
İstihdam Oranı (%)	47,1	47,4	45,7	43,5	43,9	44,1
İşsiz Sayısı (Bin Kişi)	3.454	3.537	4.469	4.227	4.194	4.016
İşsizlik Oranı (%)	10,9	11,0	13,7	13,4	13,2	12,9
Tarım Dışı İşsizlik Oranı (%)	13,0	12,9	16,0	15,9	15,7	15,0
ENFLASYON (%)				Eyl.20	Ekim.20	Kasım.20
Yİ-ÜFE (yıllık)	15,5	33,6	7,4	14,3	18,2	23,1
YD-ÜFE (yıllık)	19,8	33,5	8,9	33,2	37,7	41,1
TÜFE (yıllık)	11,9	20,3	11,8	11,8	11,9	14,0
DIŞ TİCARET (Milyar \$)				Ağu.20	Eyl.20	Ekim.20
İhracat	164	177	181	12,5	16,1	17,4
İthalat	239	231	210	18,7	23,0	18,7
Dış Ticaret Dengesi	-74	-54	-30	-6,3	-4,8	-2,4
Cari İşlemler Dengesi	-41	-21	8,0	-4,6	-2,4	0,3
TEŞVİKLİ YATIRIMLAR				Ağu.20	Eyl.20	Ekim.20
Teşvikli Yatırımlar (Milyar TL)	165	168	135	22,9	19,6	16,0
Teşvikli Yatırımlar (Belge Adedi)	7.392	5.877	5.679	904	1.122	973
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER (Bin Adet-Kümülatif)				Eyl.20	Ekim.20	Kasım.20
Kurulan Şirket Sayıları	118	121	110	73,9	84,2	92,8
Kapanan Şirket Sayıları	33	32	33	9,9	11,2	12,3
DÖVİZ POZİSYON AÇIĞI (Milyar \$)				Tem.20	Ağu.20	Eyl.
Reel Kesimin Döviz Pozisyon Açığı	115,9	112,7	179,4	-162,2	-165,3	-162,3
BORÇLANMA (Milyar \$)				2019-IV	2020-I	2020-II
Dış Borç Stoku	453,8	442,6	434,2	434,2	428,9	421,9
Kamu	136,2	139,9	156,9	156,9	169,9	163,3
Özel	315,8	296,8	268,8	268,8	250,6	238,9
KREDİLER (Milyar \$)				Ağu.20	Eyl.20	Ekim.20
Özel Sektörün Yurtdışından Sağladığı Kredi Borcu	238,6	224,0	201,0	171,1	169,9	169,0
SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ (Takv. Etk. Arındırılmış)				Ağu.20	Eyl.20	Ekim.20
Toplam Sanayi (%)	9,0	1,3	-0,5	10,4	8,1	10,2
İmalat Sanayi (%)	8,9	1,2	-0,7	11,4	8,5	11,0
KAPASİTE KULLANIMI (%)				Eyl.20	Ekim.20	Kasım.20
Kapasite Kullanım Oranı	78,5	76,8	75,9	74,6	75,4	75,8
GÜVEN ENDEKSLERİ				Eyl.20	Ekim.20	Kasım.20
Reel Kesim Güven Endeksi	104,9	101,4	100,4	105,3	108,1	103,9
Tüketici Güven Endeksi	68,6	67,0	58,2	82,0	81,9	80,1
Ekonomik Güven Endeksi	100,2	91,7	88,1	88,5	92,9	89,5
SANAYİ CİRO ENDEKSİ				Ağu.20	Eyl.20	Ekim.20
Sanayi Ciro Endeksi	141,1	188,2	207,4	261,0	287,8	288,3
ELEKTRİK ENERJİSİ				Tem.20	Ağu.20	Eylül.20
Elektrik Enerjisi Üretimi (Milyon) (Mwh)	272,6	295,7	294,3	27,5	27,6	26,5
Elektrik Enerjisi Tüketimi (Milyon) (Mwh)	225,7	233,6	229,6	28,8	28,9	27,5
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ (Milyar TL)				Eyl.20	Ekim.20	Kasım.20
Bütçe Dengesi	-47,4	-72,6	-123,7	-29,7	-4,9	13,4
PROTESTOLU SENET				Ağu.20	Eyl.20	Ekim.20
Protesto Edilen Senet Sayısı (Bin Adet)	940	938	916	38	36	37
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyar TL)	12,7	18,7	21,2	719	693	879
KARŞILIKSIZ ÇEK (Bin Adet)				Ağu.20	Eyl.20	Ekim.20
Karşılıksız işlemi yapılan Çek Adedi	435	589	542	18.052	11.071	8.159
Karşılıksız işlemi yapıldıktan sonra ödenen Çek Adedi	134	132	138	1.479	1.387	647
BORSA VE DÖVİZ				Eyl.20	Ekim.20	Kasım.20
BIST 100 Endeksi	1,2	0,9	1,2	1,1	1,1	1,3
Dolar/TL	3,65	4,81	5,67	7,52	7,87	8,00
İmalat PMI Endeksi	52,8	48,0	47,5	52,8	53,9	51,4

Kaynak: TÜİK, TCMB, RİSK MERKEZİ, BUMKO, T.C. EKONOMİ BAKANLIĞI, HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI, BORSA İSTANBUL, TOBB, TEİAŞ-EPDK

teknofset

Bizim işimiz matbaacılık
ama asıl işimiz
gelişim ve inovasyon.

**Çünkü biliyoruz ki,
yeni yönlerle giden
eski yol yoktur.**

 teknofset

5632 Sokak No: 26
Çamdibi – İzmir
T: 0232 458 58 09
teknofset@gmail.com
www.teknofset.com

Türkiye'nin en büyük mutfağı

100 bin kişilik üretim kapasitesi... 1000 kişilik uzman kadro... 300'e yakın dağıtım noktası...
Bortar Group yenilikçi vizyonu, dinamik yapısı, insana ve teknolojiye yaptığı yatırımlarla
her geçen gün gelişmeye ve büyümeye devam ederek
'Dünya'nın en büyük mutfağı' olmaya aday!

